

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei d'Arqueologia i Paleontologia
Biblioteca del Patrimoni Cultural

4854

L'Esquerda : memòria de les excavacions arqueològiques àrea medieval 2002 i 2003

Ollich i Castanyer, Imma

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

**L'ESQUERDA (Les Masies de Roda de Ter, Osona).
MEMÒRIA DE LES EXCAVACIONS ARQUEOLÒGIQUES
ÀREA MEDIEVAL 2002 i 2003**

Direcció:

Imma Ollich i Castanyer

Equip i col.laboradors:

Oriol Amblàs

Marta Barniol

Fina Blancafort

Toni Caballé

Carme Cubero

Carles Colomina

Enric González-Milà

Anna Gómez Bach

Ma. Carme Goula

Laia Lamiel

Joan S. Mestres i Torres

Maria Ocaña

Bianca Resina

Montserrat de Rocafiguera

Roger Sala

Jordi Sanglas

Elisa Segué

Roger Torradella

Roda de Ter, març del 2005

ÍNDEX

- 0. INTRODUCCIÓ, pàg. 4**
 - 0.1 Marc geogràfic i històric del jaciment
 - 0.2 Antecedents de recerca
 - 0.3 Metodologia
 - 0.4 Difusió i Publicacions
 - 0.5 Equip d'excavacions

- 1. LES CAMPANYES D'EXCAVACIÓ DEL 2002 I DEL 2003, pàg. 22**

- 2. L'EXCAVACIÓ DE LES ESTRUCTURES (2002 I 2003), pàg. 26**
 - I. el grup d'estructures al Nord-Est del poblat, pàg. 29***
 - 2.1 Habitació H-23
 - 2.2 Carrer transversal 2
 - 2.3 Espai exterior i bei al N de l'H-23
 - 2.4 Habitació H-43
 - 2.5 Jub 3
 - II. el grup d'estructures a l'Oest, entorn les ferreries i el camí, pàg. 50***
 - 2.6 Habitació H-47
 - 2.7 Espai E-48
 - 2.8 L'habitació semiexcavada H-50
 - 2.9 L'espai E-51
 - 2.10 L'habitació H-52
 - 2.11 L'espai E-53, camí

- 3. RELACIÓ ESTRATIGRÀFICA DE LES ESTRUCTURES EXCAVADES I MÀTRIX E02-M I E03-M, pàg. 70**

- 4. ESTUDI DEL MATERIAL, pàg. 80**
 - 4.1 Anàlisi quantitativa del material per tipologies per I. Ollich
 - 4.2 La ceràmica grisa medieval per C. Colomina, M. Ocaña, M. Barniol i I. Ollich
 - 4.3 La ceràmica vidrada per E. González-Milà i I. Ollich
 - 4.4 La ceràmica ibèrica per M. de Rocafiguera
 - 4.5 El material lític i de vidre per I. Ollich
 - 4.6 Estudi del material metàl·lic per O. Amblàs
 - 4.7 Estudi faunístic del sector medieval de l'Esquerda, 2002 i 2003 per A. Gómez i Bach
 - 4.8 Datació per Radiocarboni de material carbonós procedent de l'Esquerda (H-34), per Joan S. Mestres i Torres

- 5. CONCLUSIONS, pàg. 104**
- 6. BIBLIOGRAFIA ESPECÍFICA DE L'ESQUERDA, pàg. 107**
- 7. INVENTARI DEL MATERIAL, CAMPANYES 2002 I 2003-M, pàg. 121**
- 8. PLANIMETRIA GENERAL per I. Ollich i O. Amblàs, pàg. 122**

0. INTRODUCCIÓ

Les campanyes d'excavació arqueològica dutes a terme a l'àrea medieval del jaciment de l'Esquerda durant els anys 2002 i 2003 es van realitzar a la zona nord-oest del poblat medieval, seguint amb la programació establerta dins el projecte triennal **2001-2003: "L'Esquerda, espais i sistemes de producció a l'època ibèrica i medieval"**.

El projecte forma part de la programació i del Pla d'Excavacions Arqueològiques del Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica de la Universitat de Barcelona. La UB és responsable de les excavacions al jaciment de l'Esquerda des de l'any 1977, any en què s'iniciaren les excavacions anuals, programades i sistemàtiques, juntament amb el Museu Arqueològic de l'Esquerda de Roda de Ter (MART) i la Fundació Privada L'Esquerda. Aquest projecte triennal fou presentat i aprovat pel Servei d'Arqueologia del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

L'execució de l'excavació es va dur a terme amb el permís preceptiu del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya. La subvenció va anar a càrrec del Departament de Cultura de la Generalitat i de l'Ajuntament de Roda de Ter i, en menor mesura, de l'Ajuntament de Les Masies de Roda. Per primera vegada a l'Esquerda, l'any 2002 es va iniciar un curs de la UB, amb l'assignatura d'Arqueologia Medieval de Camp, optativa de segon cicle, de 6 crèdits, programada des de la Facultat de Geografia i Història. L'assignatura és completament pràctica i es realitza "in situ" al jaciment durant quinze dies, de dilluns a divendres de 9 a 15 h, amb un total de 60 hores efectives. El màxim d'alumnes és de 20. Això ha permès ampliar la temporada d'excavació a l'Esquerda, realitzant-se ara dues campanyes cada estiu:

- campanya del juliol: 15 dies, assignatura amb alumnes de la UB
- campanya de l'agost, 15 dies, programada.

La campanya del juliol es realitza pensant en la preparació i començament de l'excavació programada per a l'agost. Evidentment, la metodologia i el sistema emprat és el mateix, i la interpretació de les dades es fa globalment, com s'ha fet sempre, tenint en compte la complexitat del conjunt ibèrico-medieval del jaciment, i els estrats sobreposats i/o perduts de les diferents èpoques d'ocupació. L'estudi dels materials i la redacció d'informes i memòries es fa, doncs, de manera conjunta per part de membres de l'equip d'arqueòlegs de l'Esquerda, especialistes en ibèric i en medieval, com a únic sistema per a intentar comprendre l'evolució cronològico-històrica del jaciment de forma global.

La present Memòria comprèn la descripció de la zona excavada i estudiada en aquestes quatre campanyes (juliol 2002, agost 2002, juliol 2003 i agost 2003), així com les anàlisis i l'estudi dels materials associats, unes conclusions provisionals, bibliografia específica del jaciment, inventaris i planimetria. Aquesta Memòria complementa l'anterior (2000-2001) que descriu l'àrea de les ferreries, i que només per raons preceptives i de temps, hem presentat separades. Per tant, per tenir una millor comprensió del conjunt excavat, cal referenciar aquesta Memòria amb les anteriors, sense les quals, la zona excavada no seria gaire comprensible.

La zona excavada durant les campanyes del 2002 i 2003 comprèn part de diversos sectors (25-31-32-38), tots ells situats a la zona de les ferreries localitzades en anteriors campanyes i prop del camí sobre el marge W, que ha calgut obrir i desviar parcialment.

L'excavació del 2002 a l'àrea medieval s'ha fet en dos moments i en dues zones diferenciades, però contigües:

- sector 31 i part dels sectors 25 i 32: excavació del juliol, centrada en les estructures a l'est i al sud de la ferreria (H-23, carrer 2 i espai al costat del bei i de l'H-43, sobre el jub 3). Total zona marcada: 120 m² i 50 m².
- sector 32, excavació de l'agost, centrada en les estructures a l'oest de la ferreria (H-47, E-48, H-51 i H-52). Total zona marcada: 84 m².

La campanya del 2003 a la zona del poblat medieval s'ha concentrat en l'àrea entorn de les ferreries i del camí pel cantó del marge W:

- sector 31 (Jub 3), i part del sector 26 (accés al poblat per sota l'H-23): excavació del juliol. Total zona marcada: 100 m².
- sector 32 (la campanya programada per a la segona quinzena d'agost es va destinar a acabar tot el sector 32, amb les habitacions H-47 i H-51 que a la campanya anterior del 2002 es van haver de deixar degut al mal temps). Total zona marcada: 84 m².

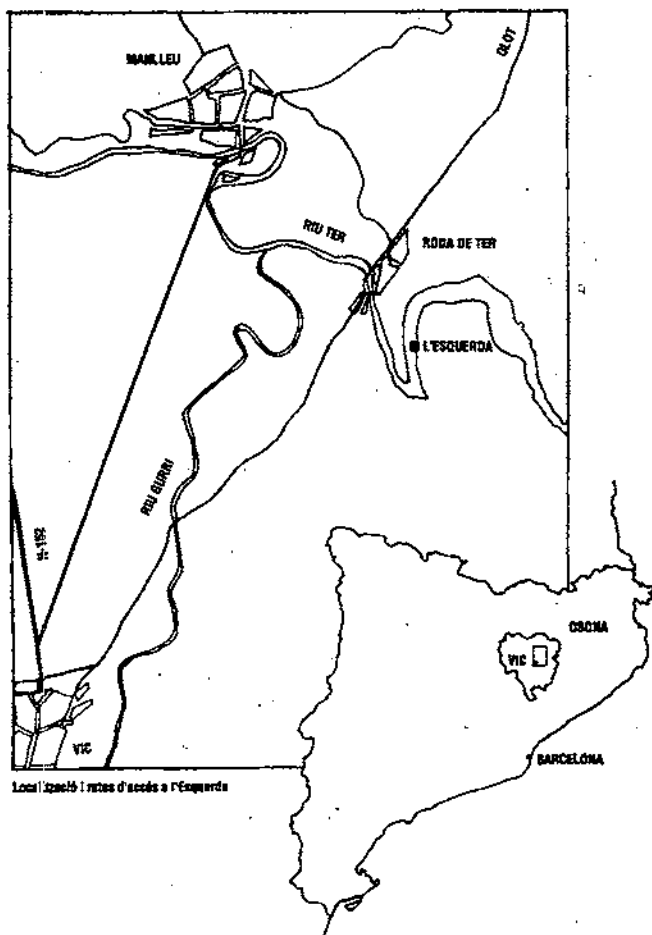
0.1 MARC GEOGRÀFIC I HISTÒRIC DEL JACIMENT

L'Esquerda és un jaciment arqueològic ibèric i medieval situat a prop de la vila de Roda de Ter, al municipi de les Masies de Roda, emplaçat al centre de la comarca d'Osona, en el meandre que forma el riu Ter en el seu pas per Roda.. S'hi accedeix per la carretera comarcal-153 de Vic a Olot. Les seves coordenades són: Lg E: 2° 18' 45"; Lt.N: 41° 88' 37".

El jaciment de l'Esquerda presenta una important extensió de territori arqueològic (unes 12 Ha.) i una àmplia seqüència cronològica d'ocupació humana, que abasta des del Bronze final (segle VIII aC) fins a la Baixa Edat Mitjana (inicis segle XIV dC).

Es tracta d'un assentament a 467 m d'alçada s.n.m., que aprofita els primers espadats sobre el Ter quan aquest s'endinsa a les Guilleries. Aquest fet li dona una situació estratègica i de control sobre la Plana de Vic, i sobre la principal via de comunicació cap a la costa gironina. Segurament això explica les contínues ocupacions humanes del lloc des de la prehistòria fins a l'Edat Mitjana. Des del 1977 s'hi realitzen excavacions arqueològiques sistemàtiques, portades a terme i dirigides des de la Universitat de Barcelona.

FITXA TÈCNICA

- MUNICIPI:** Les Masies de Roda de Ter, Osona
- COORDENADES:** Longitud \square 2° 18' 45"
 Latitud \square 41° 38' 37"
 Altitud: 467 m s.n.m.
- DESCRIPCIÓ:** Jaciment ibèric i medieval (segles VIII aC – XIV dC) situat sobre un meandre del Ter, amb estructures arqueològiques visibles. Els materials recuperats es poden visitar al Museu Arqueològic de L'Esquerda de Roda de Ter.
- ACCÉS:** Fàcil, amb qualsevol vehicle. Carretera de Vic a Olot, s'entra a la població de Roda de Ter. El jaciment es troba al final de l'Avinguda de Pere Baurier.

MUSEU ARQUEOLÒGIC DE L'ESQUERDA DE RODA DE TER:

Carrer Bac de Roda, 6 – 08510 Roda de Ter (Osona)
 Horari al públic: Dissabtes de 6 a 8 del vespre
 Diumenges i festius de 12 a 2 del migdia
 Visites comentades per a grups (hores convingudes):
 Maria Ocaña i Subirana (Conservadora del Museu)
 Tel. 854.11.53 / 854.01.75

Les estratigrafies realitzades ran de muralla donen una datació dels segles VIII-VII aC, segons les ceràmiques trobades, totes fetes a mà, brunyides i amb decoració acanalada. A la primera meitat del segle IV aC el poblat es fortifica i s'organitza: a l'únic lloc accessible del meandre, es construeix una potent muralla de pedra seca travessada per un carrer longitudinal, amb unes recambres internes o *armora*, que en conjunt mesura sis metres d'amplada. A la part exterior s'hi recolzen dues torres massisses, una de quadrada, l'altra rectangular, que flanquegen el carrer, protegint la porta d'accés al poblat.

A la fi del segle III aC, la muralla queda destruïda, així com també part de les habitacions i del carrer. Al període ibèric recent (s. II-I aC) l'Esquerda es reconstrueix: l'hàbitat se situa en un nivell més alt, i es construeix la muralla externa -actualment visible- que serà refeta i utilitzada pel poblat medieval. Els nivells d'ocupació d'aquest darrer poblat ibèric foren molt deteriorats -en els sectors excavats fins ara- pels treballs de conreu dels terrenys que ocupa el jaciment.

A partir del segle I aC l'Esquerda s'abandona. No s'hi documenta assentament romà, i fins a inicis de l'època medieval no tomarem a tenir vestigis d'ocupació en aquesta àrea. Les sitges aparegudes darrerament, que trenquen nivells ibèrics i pertanyen a nivells d'ocupació posteriors, han donat una datació per C14 de començaments del segle VII dC en la seva darrera amortització, o sigui que testimonien la presència humana a l'Esquerda en època visigòtica.

Al segle VIII dC, per tal d'aturar l'avenç musulmà, els francs carolingis fortifiquen la línia del Ter en punts clau: Savassona, Sant Pere de Casseres, l'Esquerda, entre d'altres. La primera cita documentada a l'Esquerda és de l'any 826, als Annals Reials de Lluís el Piadós, quan es diu que Aissó va destruir Roda Ciutat, nom antic de l'Esquerda. Les úniques restes associades a aquest període carolingi són els forats de pal i els encaixos a la roca localitzats a la part més alta de la península, i visibles al sector sud de l'església, que poden correspondre a hipotètiques torres de guaita fetes de fusta.

A partir del segle X tenim referències documentals d'una petita església dedicada a Sant Pere, voltada d'una necròpolis de tombes antropomorfes excavades a la roca, encara conservades "in situ". Els habitatges d'aquesta època alt-medieval són cases fetes de pedra, de planta quadrada.

Tanmateix, la majoria de les restes excavades corresponen al poblat baix-medieval (s.XII-XIII), entorn de l'església romànica. Les cases s'obren cap a una plaça central i s'arreglaren al llarg d'un carrer, que segueix la mateixa planificació urbanística que el poblat ibèric. Són cases amb un basament de pedra, i la resta de la paret amb tàpia, cobertes amb teules. Cap al sector nord-est des de l'església s'ha localitzat un espai destinat a magatzem i a producció-elaboració d'aliments (graner, molí, era, paller, possible premsa). A l'altra cantó del camí principal, al nord-oest, està dedicat a zona artesanal per al treball dels metalls, concretament a la forja del ferro.

El despoblament de l'Esquerda comença cap a la fi del segle XIII, coincidint amb una sèrie de lluites feudals. La zona s'incendia diverses vegades, fins a la definitiva destrucció el 1314. L'abandonament de l'Esquerda provocarà la formació d'un nou nucli al cap del pont, origen de l'actual Roda de Ter.

L'arqueologia està proporcionant dades sobre aquests dos períodes bàsics a l'Esquerda, l'ibèric i el medieval, i pot aportar nous enfocaments sobre el desenvolupament històric en general. Les darreres campanyes d'excavacions han confirmat que tant els nivells "medievals" com els "ibèrics" s'estenien per tot el meandre de L'Esquerda, malgrat els estrats sobreposats hagin desaparegut gairebé del tot, particularment en la zona de la muralla, degut als treballs agrícoles posteriors. Per això l'equip, tot i estructurar-se en dos blocs especialitzats, treballa conjuntament en cada un dels sectors.

02. ANTECEDENTS DE RECERCA

L'Esquerda és un jaciment ibèric i medieval que ha estat excavat de manera sistemàtica des de l'any 1977. D'ençà el 1982 s'ha portat a terme una doble campanya d'excavacions que comprèn la llarga seqüència cronològica del jaciment, i les seves dues etapes històriques millor representades: la ibèrica i la medieval. Des d'aleshores s'han anat portant a terme al jaciment diversos programes de recerca reflectits en les memòries d'excavació presentades periòdicament al Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.

En els darrers anys, a les excavacions arqueològiques s'hi han afegit altres programes, com ara la difusió dels resultats des del Museu Arqueològic de l'Esquerda, i també els projectes sobre Arqueologia Experimental que es desenvolupen a l'AREA (Àrea de Recerca i d'Experimentació Arqueològica). Des del 1990 s'han dut a terme tres projectes d'Arqueologia Experimental aprovats i finançats per la DGICYT; i fa poc (2004), el Ministerio de Ciencia y Tecnología ha aprovat el quart projecte sobre Arqueologia Experimental a l'Esquerda (HUM2004-05280/HIST), que es realitzarà del 2005 al 2007, amb participació dels Fons Europeus de Desenvolupament Regional (FEDER). Tot això fa que entorn al jaciment arqueològic de l'Esquerda es desenvolupin un seguit d'activitats científiques, docents i de recerca que potencien, i alhora complementen, la recerca arqueològica.

El primer projecte arqueològic de l'Esquerda es va centrar sobretot en l'estudi del poblat de la darrera fase d'ocupació de l'assentament, el poblat baix medieval, amb excavacions realitzades en espais d'hàbitat, espais de treball, espais públics, i també a la necròpolis i a l'església romànica de Sant Pere. Paral·lelament s'estudià la muralla que tancava el jaciment, i es començaren a identificar estructures d'època ibèrica.

El segon projecte arqueològic de l'Esquerda (1988-1991) va tenir com a objectiu principal la concreció de la seqüència cronològica del jaciment. Es van identificar fins a vuit fases d'ocupació, des del segle VIII aC fins al segle XIV dC, que alternen etapes d'ocupació i de despoblament. Els resultats d'aquest projecte es poden consultar a OLLICH, I.-ROCAFIGUERA, M. (1990): "Les etapes del poblament de l'Esquerda" a *Tribuna d'Arqueologia* 1989-1990; i també a *L'oppidum ibèric de l'Esquerda, Roda de Ter, Osona*, dins de la sèrie "Memòries d'intervencions arqueològiques" de la Generalitat de Catalunya, aparegut l'any 1993.

Aquesta visió conjunta del jaciment, junt amb les prospeccions elèctriques realitzades sistemàticament des de l'any 1988, ens han permès comprovar una certa continuïtat urbanística al llarg dels segles, i una concepció i explotació del territori també similar. És per això que el tercer projecte arqueològic de l'Esquerda (1992-1994) es va centrar en l'estudi de les pautes d'assentament i d'urbanisme al jaciment. Les bases preliminars d'aquest projecte es van presentar en una comunicació al congrés *Medieval Europe*, 1992, celebrat a York, Anglaterra. Es va treballar sobretot en l'estudi de la distribució urbanística del poblat ibèric a partir de la retícula que arrenca de la fortificació; en la determinació de les estructures urbanístiques de l'assentament alt-medieval dels segles X i XI, i també en l'estudi dels límits dels poblats ibèric i medieval en cadascuna de les seves fases d'ocupació.

El quart projecte arqueològic, 1995-1997, es va dedicar a aprofundir sobre els sistemes d'habitatge ibèrics i medievals, i la seva relació amb el territori que envolta l'assentament. El llibre *A banda i banda del Tert, Història de Roda*, en els seus capítols sobre l'època antiga i medieval, resumeix els principals resultats d'aquestes investigacions.

La troballa d'estructures singulars va fer que el cinquè projecte arqueològic, programat per al trienni 1998-2000, posés l'accent en les tècniques i sistemes de construcció tant en el període ibèric com en el medieval. Durant les campanyes de 1998 i 1999 es van identificar una sèrie de construccions que no tan sols eren interessants des del punt de vista constructiu, sinó també tecnològic, i cap a aquest àmbit es va orientar el sisè projecte arqueològic de l'Esquerda, programat i realitzat durant el trienni 2001-2003.

Aquest darrer projecte, anomenat *L'Esquerda, espais i sistemes de producció a l'època ibèrica i medieval*, ha permès delimitar una zona destinada a ferrerries, i aprofundir en l'estudi de la tecnologia dels metalls en època medieval, i en l'evolució d'aquesta tecnologia al llarg dels segles. També ha permès estudiar un camp de sitges alt-medieval, situat al redòs de la muralla, amb el material actualment en estudi, cosa que permetrà actualitzar la cronologia d'aquest tipus d'estructures d'emmagatzematge. Finalment, pel que fa a l'època ibèrica, els treballs al redòs de la muralla han precisat l'evolució urbanística de la zona entre els segles IV, III i II aC.

L'interès d'aquesta estratigrafia, que inclou una potentíssima destrucció, fan que en el següent projecte s'hi hagin inclòs les estructures de defensa com a objectiu principal.

0.3 METODOLOGIA

Des de l'inici de les excavacions a l'àrea ibèrica, al jaciment de l'Esquerda es treballa en una doble excavació paral·lela, simultània a l'àrea ibèrica i la medieval. Tanmateix, a tot el jaciment es segueix la mateixa metodologia, i els criteris en cadascuna de les àrees són els mateixos.

1- La preparació del terreny

Qualsevol intervenció arqueològica al meandre de l'Esquerda, sigui del tipus que sigui (excavació, prospecció, etc.) parteix d'una quadriculació topogràfica del terreny, que és la que permet coordinar qualsevol element en un moment donat. La xarxa està formada per grans quadrats de 20 x 20 metres anomenats **sectors**, identificats per un número de dues xifres. En el seu interior s'hi pot aplicar la quadriculació d'1 x 1 m. Cada quadrat es designa amb les lletres A a T per l'eix de les abscisses, i amb les xifres 1 a 20 per l'eix de les ordenades.

2- La prospecció pre-excavació

Paral·lelament a les campanyes d'excavació, s'ha incorporat de manera sistemàtica l'estudi del territori per sistemes no destructius:

Prospecció visual. S'han realitzat algunes prospeccions puntuals en superfície de la zona sense recollida de material per poder reconèixer en extensió el context de les excavacions.

Prospeccions elèctriques i geomagnètiques. Generalment i sempre que és possible, al jaciment es practica una prospecció elèctrica anual, prèvia a la campanya d'excavacions. Aquesta activitat de recerca bàsica, es va haver de suspendre durant diverses campanyes degut a la manca de subvencions. Darrerament s'han pogut reiniciar les prospeccions i, pel que afecta l'àrea medieval, la prospecció, tant elèctrica com de susceptibilitat magnètica realitzada entre els sectors 31, 32 37 i 38, va demostrar la necessitat de continuar les excavacions en aquella zona del poblat (cf. apartats 1.1 i 1.2 de la Memòria de 1993-94), que afecta les campanyes d'excavació presentades aquí.

Prospecció amb Geo-Radar. És l'última tècnica, encara en experimentació, incorporada al jaciment de l'Esquerda. S'ha realitzat una prospecció a la zona entre el sector ibèric i el medieval, amb la identificació de diversos nivells d'estructures sobreposades en aquesta zona.

Prospecció aèria. També s'han dut a terme alguns vols per damunt del jaciment, a 200 i a 400 metres del terra, i es va fer un seguiment fotogràfic de la zona per tal d'identificar-hi possibles restes soterrades. Darrerament, la utilització de globus captius per sobre el jaciment, ha possibilitat un seguiment fotogràfic entre 100 i 150 m d'alçada.

3- Excavació i registre

El sistema d'excavació al jaciment de l'Esquerda ha estat el mateix en els darrers anys. Es continua practicant l'excavació en extensió i estratigràfica. El sistema de registre bàsic segueix el mètode Harris, amb les incorporacions i millores de la metodologia que s'han portat a terme en el jaciment protohistòric de Lattes (SYSLAT) en els darrers anys, i a d'altres jaciments catalans com Empúries i Santa Margarida de Martorell. Tot plegat, amb les modificacions necessàries per adequar el sistema general a les necessitats particulars del jaciment de l'Esquerda.

a) el registre escrit:

El registre es fa a partir d'una fitxa de per cada unitat estratigràfica (OLLICH, I.; ROCAFIGUERA, 1994: 23) que s'omple in situ, durant l'excavació de l'estrat. A part de la documentació estratigràfica, aquesta fitxa conté la informació essencial sobre el

registre gràfic i fotogràfic que acompanya les descripcions. La numeració de les unitats estratigràfiques continua tenint cinc dígits, essent els dos primers dedicats al sector, o quadre de 20 metres de costat, que s'excava, per tal de poder fer servir la mateixa numeració, sense que es repeteixi cap estrat, per a tot el jaciment. Aquesta numeració és totalment independent de l'any i de la campanya.

b) el registre gràfic:

A l'Esquerda es porten a terme sistemàticament tres tipus de registre gràfic: dibuix de les estructures, registre fotogràfic i registre audiovisual.

DIBUIX ESTRUCTURES:

Cada unitat estratigràfica es registra en planta i en secció, de manera que en quedin reflectides en tres dimensions. Les plantes es poden realitzar en tres magnituds d'escala:

Escala 1: 50 .- Planimetria general d'estructures sense detalls

Escala 1:20.- Plantes d'excavació. En aquestes dimensions es dibuixen totes les plantes d'excavació. Tota UE es troba registrada i mesurada en una planta a escala 1:20.

Escala 1: 10.- Es reserva aquesta magnitud per a les estructures de petites dimensions, com els forats de pal, etc, que requereixen mides de detall.

Durant l'excavació es porten sistemàticament dos talls estratigràfics, seguint l'orientació de l'estructura excavada. A més es poden fer seccions específiques de les àrees objecte d'un estudi especial. Aquestes seccions es fan a escala 1:20 i 1:10 respectivament. Les seccions generals, on només es reflecteixen les estructures es dibuixen a escala 1:50.

D'ençà el 1996 es va incorporar a la infraestructura de l'Esquerda un equip informàtic adequat per a treballar amb el programa de disseny assistit per ordinador AUTOCAD 13, que permet el tractament informatitzat de la planimetria.

REGISTRE FOTOGRÀFIC I AUDIOVISUAL:

El registre fotogràfic també és sistemàtic, i la identificació de cada fotografia ve donada per la presència d'un cartell que indica el núm de la U.E, i la orientació respecte al nord.

Per norma, a l'Esquerda es porta un doble registre: sobre diapositiva i sobre paper. Com a sistema de treball, també es fa servir la fotografia de revelat instantani (polaroid), per estalviar temps i descripcions en alguns instants de la campanya. A més del registre sistemàtic, es fan fotografies generals del jaciment en els dos formats, paper i diapositives.

En aquestes darreres campanyes hi hem afegit la fotografia digital, que permet abocar el registre gràfic directament a l'ordinador, i treballar directament amb les imatges obtingudes.

I encara, el seguiment audiovisual, que enregistra en Video el desenvolupament de cada campanya, la metodologia, els treballs, i els moments més importants de l'excavació, és un document de gran interès per complementar els sistemes anteriorment esmentats.

4- Inventaris i classificació:

Un cop acabada l'excavació es procedeix a un inventari i classificació del material aparegut. El primer pas és la neteja i, si s'escau, consolidació del material *in situ*, previ a la restauració. Un cop net, es procedeix, a la classificació, inventari i siglat de les peces. Els criteris d'inventari tampoc no han canviat en els darrers anys. L'inventari s'estructura per campanyes, amb numeració d'1 a n. Dins de cada campanya el material s'estructura per unitats estratigràfiques, i dins de cada unitat, per tipus de material. De cada tipus es separen les formes dels elements sense forma. Aquests darrers només s'utilitzen per als estudis quantitius, i per a la descripció de les pastes. L'estudi qualitatiu es fa sobretot a partir de les formes.

Per tal que l'inventari pugui ser sistemàtic, es fan servir sempre els mateixos conceptes per a la seva elaboració. Els camps obligatoris per a cada peça són els següents:

Sector: N. del quadre de 20 x 20 metres on s'ha realitzat l'excavació. (2 dígit)

UE: Núm de la Unitat estratigràfica on s'ha localitzat la peça (5 dígit)

Estructura: Es dona un nom a cada una de les estructures identificades al poblat ibèric i medieval. Aquest nom va acompanyat d'un número, per tal de poder diferenciar estructures repetides (p. exemple casa 1, casa 2; H-1, H-2). Tot el que són construccions compostes per diverses UE, amb una funcionalitat unitària i evident rep el nom d'estructura. Per tant, algunes estructures es poden trobar contingudes en d'altres de més magnitud. La unitat estratigràfica sempre es referenciarà vers l'estructura més precisa possible. Posteriorment es farà una relació entre aquestes unitats.

Peça: Aquest camp fa referència a la forma o a la part de la peça identificada en l'excavació. Els camps que s'hi admeten, són, d'una banda, els noms de les peces, si aquestes són senceres (olla, fibxa, ganivet, dent), i d'altra banda, els noms dels fragments: vora, base, nansa, decoració, escòria, mandíbula, etc.. Quan es tracta de fragments informes, s'utilitza l'abreviatura s/f.

Material: Aquí s'hi registra el tipus de material que componen les peces. Per evitar excessives repeticions s'omet per defecte el mot "ceràmica", que és el més corrent, i es passa a entrar directament el tipus de ceràmica de què es tracta. Els conceptes admesos en aquest camp són els següents:

v.n.: ceràmica de vernís negre (àtica o campaniana)
g.c.c.: ceràmica grisa de la costa catalana
torn: ceràmica ibèrica a torn
mà: ceràmica a mà, ibèrica o prehistòrica
g.recip: grans recipients
c.medieval: ceràmica grisa medieval
cer.mod.: ceràmica moderna
c.oxidant: ceràmica oxidant, probablement alt-medieval
c.vidrada: ceràmica vidrada
fauna: restes d'ossos d'animals
metall: restes d'objectes metàl·lics
lític: material fet de pedra

mat.constr.: material de construcció
mat. contemp.: material contemporani.

Aquests conceptes són els que corresponen al sistema de guardar el material. S'obren dues bosses per cadascun d'aquests conceptes, una pel material amb forma, i una altra per l'informe. Tot el conjunt es guarda per unitats estratigràfiques, i dintre d'aquestes, per campanyes d'excavació. Separadament es guarden els objectes exposables, però dins de la bossa es conserva el testimoni del seu context material.

Nombre de fragments: camp numèric on s'hi apunta el nombre de fragments que obeeixen a una tipologia característica, per poder fer el comptatge previ a l'anàlisi quantitativa del material.

Coordenades: Algunes peces especialment rellevants es coordinen en les tres dimensions en l'interior de l'estrat. Aquestes dades també es poden registrar en l'inventari del material.

El sistema de siglatge del material es compon dels conceptes següents:

- Identificació del jaciment = E
- any de la campanya, en dues xifres (les darreres de l'any)
- guió separador
- núm. de sector (en 2 xifres, segons el plànol topografiat)
- núm. d'UE., de 3 xifres
- guió separador
- núm. d'inventari, d'1 a n, per cada campanya i cada àrea.

Per exemple, els siglatges:

E89-06072-125

correspondria a la peça següent: l'Esquerda, campanya del 1989, sector 06 (àrea ibèrica), Unitat Estratigràfica 072, núm. d'inventari 125.

E02-32103-1104

correspondria a la peça següent: L'Esquerda, campanya del 2002, sector 32 (àrea medieval), Unitat Estratigràfica 103, núm. d'inventari 1104.

La informatització de tot el sistema de registre al jaciment de l'Esquerda, incloent-hi planimetries, permet una major rapidesa i seguretat en el registre arqueològic.

Des del 1995, i des del Museu Arqueològic de l'Esquerda de Roda de Ter, aquest inventari de les peces arqueològiques es coordina amb la Documentació Arqueològica de Col·leccions (Programa DAC) del Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya. El sistema DAC permet registrar cada campanya partint d'una sèrie de conjunts que tinguin un sol número de registre museogràfic. S'intenta doncs no duplicar la informació, i que els dos inventaris siguin, alhora que obligatoris, útils i complementaris.

A més de l'inventari del material arqueològic, també es realitzen altres inventaris. Cal destacar l'inventari d'unitats estratigràfiques, també en DBase III plus, que es pot vincular amb l'anterior inventari del material. Finalment, es treballa també amb un inventari de la planimetria, i un inventari fotogràfic, aquests darrers encara en curs de realització.

5- Post-excavació i anàlisis

El material recuperat a l'excavació i les mostres diverses de sediment es porten al laboratori-taller prop del jaciment, on s'estudiaran. Tanmateix, el material delicat, fràgil o deteriorat és tractat de manera immediata durant l'excavació, si cal fins i tot "in situ", per tal de consolidar-lo i evitar-ne la degradació.

Paral·lelament, a l'Esquerda i amb materials procedents tant de l'àrea ibèrica com de la medieval, es porten a terme una sèrie d'anàlisis realitzades sistemàticament, com paleocarpologia, antracologia, macrofauna, microfauna, sedimentologia; i d'altres més puntuals, com ara d'antropologia física i anàlisi dels oligoelements en les campanyes d'intervenció a la necròpolis medieval, de C14 en restes orgàniques (vegetals carbonitzades, òssies fossilitzades, residus orgànics), o d'arqueometria i composició de ceràmiques i metalls. Cadascuna d'aquestes anàlisis és portada a terme per un equip d'especialistes, alguns dels quals formen part de l'equip d'excavacions de l'Esquerda.

6- Experimentació arqueològica

Des del 1991 a l'Esquerda es desenvolupa un projecte d'Arqueologia Experimental. Tot i que el punt de partida és l'arqueologia medieval, moltes de les hipòtesis que es pretenen contrastar són igualment vàlides per al període ibèric. El mètode de l'arqueologia experimental consisteix en reproduir físicament els condicionants que han portat a elaborar una hipòtesi arqueològica, per tal de comprovar si la interpretació que s'ha fet de les dades d'excavació és correcta. Les dades que s'experimenten fan referència actualment a la producció agrícola (OLLICH, I.; REYNOLDS, P.J.; OCAÑA, M.; ROCAFIGUERA, M., 1995), i a processos d'erosió i sedimentació (OLLICH, I.; REYNOLDS, P.J.; ROCAFIGUERA, M. 1993) entre d'altres.

També es treballa en processos de construcció experimental (sitges i graner) i d'estocatge dels cereals. El darrer projecte està centrat en l'experimentació amb metalls.

0.4 DIFUSIÓ I PUBLICACIÓ

L'equip d'excavacions de l'Esquerda s'ha responsabilitzat sempre de divulgar els resultats de la seva recerca, tant per mitjà de conferències i visites comentades al jaciment, com per mitjà de publicacions (tant especialitzades com de nivell local). El procés de difusió dels resultats de les troballes al jaciment arqueològic de l'Esquerda es fa a partir del Museu Arqueològic de l'Esquerda. Anualment s'organitzen visites comentades a escoles i institucions, un cicle de conferències i una visita comentada al jaciment, explicant els resultats de les darreres campanyes.

PUBLICACIONS:

Quant a publicacions, l'any 1992 va aparèixer la publicació ***L'Esquerda, poblat ibèric i medieval. Roda de Ter-Osona. Guia del jaciment i del museu***, editada per l'Ajuntament de Roda de Ter, que pretén explicar el jaciment i fer-lo accessible a tothom que hi estigui interessat. Seguint amb la tasca divulgativa, es va publicar l'any 1993 el volum ***L'opidum ibèric de l'Esquerda***; i el 1995, l'obra ***A banda i banda del Ter, Història de Roda***, on s'incorporen els resultats més recents de les excavacions al conjunt de la història local.

Pel que fa la publicació dels primers resultats del Projecte DGICYT PB90-0430 sobre Arqueologia Experimental aplicada a l'agricultura medieval, el 1998 des de la Universitat de Barcelona s'han editat dos llibres: un, coordinat per I. Ollich, M. de Rocafiguera i M. Ocaña, amb la col.laboració de tot l'equip: Peter J. Reynolds, Manuel Riu, David Serrat, Ma. Ángeles del Rincón, Pau Espona, Antoni Caballé, Jordi Martí, Roser Costa i Fina Blancafort, sobre: ***Experimentació arqueològica sobre conreus medievals a l'Esquerda, 1991-1994. Arqueologia experimental: aplicació a l'agricultura medieval mediterrània (DGICYT PB90-0430)***.- Universitat de Barcelona, Departament d'Història Medieval (Col. Monografies d'Arqueologia Medieval i Post-medieval, 3), Barcelona 1998, 253 pàgs.

L'altra publicació és la tesi de llicenciatura de Maria Ocaña sobre: ***El món agrari i els cicles agrícoles a la Catalunya Vella (s. IX-XIII)***.- (tesi de Llicenciatura 1994) Universitat de Barcelona, Departament d'Història Medieval (col. *Documenta*, 1), Barcelona 1998, 136 pàgs., on hi ha una part important d'anàlisi de material procedent de L'Esquerda.

El 2001, coincidint amb la 25^a. campanya d'excavacions al jaciment, es va publicar el llibre ***L'Esquerda, 2500 anys d'història, 25 anys de recerca***, que ha servit per apropar els treballs d'excavació a la gent i divulgar-ne els resultats a un nivell popular, gràcies als dibuixos restitutius de Francesc Riart. I també el mateix any, les fitxes didàctiques que es fan servir per a les visites d'escoles s'han aplegat en un llibre: ***L'Esquerda, un jaciment ibèric i medieval al cor de la comarca d'Osona. Quadern de camp***.

Actualment s'està treballant en la confecció del catàleg corresponent a les peces de metall exposades al Museu Arqueològic de l'Esquerda, de propera publicació.

EXPOSICIONS:

A nivell de divulgació popular, el Museu de l'Esquerda és conscient de la importància de les exposicions monogràfiques temporals. Des de la renovació del 1998 s'han realitzat les següents:

Cartografia amb Autocad de l'Esquerda (set. 1999 a set. 2000): amb cartografia i imatges tridimensionals del jaciment, realitzades com a treball de fi de carrera pels topògrafs Cesc Bau i Cesc Maideu.

L'Esquerda. De l'excavació arqueològica a la interpretació amb imatges (set. 2000-2002), que presentava les estructures excavades al jaciment amb dibuixos restitutius, originals de Francesc Riart.

Desperta ferro! Guerra, comerç, treball i vida quotidiana a l'Esquerda (2003-2004), on es presenten els objectes metàl·lics, de ferro i bronze, trobats a les excavacions.

Aiximateix, el Museu de l'Esquerda ha estat convidat a participar en diverses exposicions foranes, on hi ha aportat diferents peces:

Menjar a taula (1998-1999), Museu Arqueològic de Barcelona.

Catalunya en època carolíngia (desembre 1999 - febrer 2000), que es va dur a terme al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) a Barcelona.

Magister Sancta Columba (setembre 2003 - gener 2004), duta a terme a Andorra La Vella (Principat d'Andorra).

MUSEÏTZACIÓ DEL JACIMENT:

Potser l'esforç més remarcable a nivell de difusió del jaciment ha estat la incorporació i participació directa en la Ruta dels Ibers, organitzada pel Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC). Això ha comportat una senyalització de tot el jaciment (ibèric i medieval), inaugurada el juny del 2000, i una entrada a la xarxa de difusió (tríptics homologats, visites organitzades, agenda, etc.) del MAC arreu de Catalunya.

0.5 EQUIP D'EXCAVACIONS

Durant les excavacions del 2002 i 2003 a l'Esquerda, hi han intervingut 20 persones a la campanya del mes de juliol, i 25 persones més a la campanya del mes d'agost. Com hem dit abans, la campanya de juliol es fa exclusivament amb estudiants de 2n. cicle de la UB matriculats a l'assignatura "Arqueologia Medieval de Camp", que s'imparteix a l'Esquerda. Cal remarcar la presència d'estudiants Erasmus en aquesta campanya, concretament de la Universitat de Lecce, a Itàlia.

A la campanya de l'agost, hi intervenen també estudiants i llicenciats en història i arqueologia, majoritàriament de la UB, però també procedents d'altres universitats catalanes, com ara la UAB, la Universitat de Vic i la Universitat de Girona.

Alguns d'aquests estudiants han participat també, a més del treball de camp, en les tasques d'estudi, neteja i classificació dels materials que es duen a terme al llarg de l'any al taller-laboratori de l'Esquerda. A tots ells, els hi agraïm la seva col.laboració. El llistat següent correspon a la campanya del mes d'agost:

Oriol Amblàs
Marta Barniol
Aida Blancafort
Fina Blancafort
Toni Caballé
Carles Colomina
Carme Cubero
Anna Gómez Bach
Enric González
M. Carme Goula
Anna Gutiérrez
Maria Lafuente
Laia Lamiel
Mário Lázaro
Irene Llop
Jordi Martí
Cristina Masramón
Maria Ocaña
Elisabet Orriols
Bianca Resina
Montserrat de Rocafiguera
Jordi Sanglas
Núria Sadumí
Elisa Segué
Jordi Serra
Roger Sala
Roger Torradella
Marta Vilardell

A més de la seva intervenció directa en el treball de camp, els estudis i anàlisis específiques han estat realitzats per:

Oriol Amblàs (material de ferro i informatització inventari)

Cesc Bau i Cesc Maideu (topografia Autocad)

Fina Blancafort (registre audiovisual)

Carne Cubero (anàlisi paleocarpològica i antracològica)

Anna Gómez i Bach i Jordi Martí (anàlisi de fauna)

M. Carne Goula (restauració material)

Jordi Juan i Policarp Hortolà (anàlisi de residus orgànics i de cendres)

Maria Ocaña, Marta Barniol i Carles Colomina (estudi ceràmica medieval)

Cristina Masramon (estudi material lític)

Joan S. Mestres (datació per Radiocarboni)

Montserrat Rocafiguera (anàlisi quantitativa del material i estudi material ibèric)

Roger Sala (prospecció amb Geo-Radar)

Elisa Segués (estudi teixits carbonitzats)

Júlia Simon (anàlisi arqueomètrica metalls)

Roger Torradella i Oriol Amblàs (informatització planimètrica)

1. LES CAMPANYES D'EXCAVACIÓ DEL 2002 I DEL 2003

Com hem esmentat a la introducció, al llarg de l'estiu dels anys 2002 i 2003 es van realitzar 4 campanyes d'excavació a l'àrea medieval de l'Esquerda: dues al juliol i dues a l'agost. L'ampliació del temps dedicat al treball de camp ha estat possible gràcies a l'inici d'una assignatura de la UB "Arqueologia Medieval de Camp", que es realitza *in situ* a l'Esquerda d'ençà el 2002.

S'ha aprofitat la campanya del juliol per avançar en extensió cap el nord la zona coneguda del poblat medieval. Així, s'ha treballat bàsicament als sectors 31, 25 i 26, zona on el camí travessa diagonalment el jaciment i es perden les estructures medievals per donar pas a les ibèriques. Total zona marcada: 100 m² i 50 m².

Totes les campanyes de l'agost s'han concentrat en una zona contigüa a l'anterior: als sectors 32 i 38, en concret l'espai sobre el marge del camí situat al nord-oest de l'església, on a les darreres campanyes s'hi ha localitzat una important zona artesanal dedicada al treball dels metalls. L'objectiu d'aquests anys era acabar de delimitar i excavar una zona desigual i irregular, de fort desnivell, afectada pels treballs agrícoles i trencada per un camí lateral que ha calgut obrir i desviar. Total zona marcada: 84 m².

Algunes de les estructures ja havien estat localitzades en campanyes d'anys anteriors, com es pot veure en el següent quadre:

ESTRUCT.	FUNCIÓ	2000	2001	2002	2003
H-45	Hàbitat	Excavació	final excav.		
H-46	taller?	Excavació			
H-47	hàbitat / taller?	Localització		excavació	final excav.
E-48	Taller		localització	final excav.	
H-49	Taller		excavació		
H-50	?		localització		excavació
H-51/E-51	passadís taller			excavació	final excav.
H-52	?			localització	excavació

La complexitat de les estructures localitzades, algunes trencades per l'obertura del camí antic, d'altres destrossades i desplaçades pels treballs agrícoles posteriors, han dificultat molt l'excavació d'aquests espais. A tot això, també hi cal afegir una climatologia adversa, amb uns estius força abundants en pluges i temporals que, en alguns casos, van obligar a aturar l'excavació de certes habitacions i protegir-les, ja que es corria perill de perdre les dades per sempre. Per això, algunes habitacions han estat excavades en campanyes diferents, d'anys consecutius. El quadre següent mostra un resum de les estructures excavades entre el 2002 i el 2003:

2002	2003
bei de l'H-23	bei de l'H-23
H-23	--
Carrer 2	
--	exterior al N de l'H-23
H-43	--
E-48	--
H-47	H-47
H-50	--
E-51	E-51
H-52	--
--	E-53, camí
--	Jub 3

E-02 i E-03: poblat medieval, estructures en procés d'excavació

E-02 i E-03: poblat medieval, estructures ja excavades

2. L'EXCAVACIÓ DE LES ESTRUCTURES DEL 2002 I 2003

Les àrees excavades al poblat medieval de l'Esquerda entre el 2002 i el 2003 han posat al descobert un seguit d'estructures i d'espais relacionats, en total 12, algunes de les quals ja s'havien entrevist o havien estat delimitades en anteriors campanyes, i d'altres completament noves.

Per tal d'entendre el conjunt, exposem a continuació l'any, el sector, l'estructura, la funcionalitat atribuïda i la possible cronologia:

ANY	SECTOR	ESTRUCTURES	FUNCIONALITAT	CRONOLOGIA
2002	31	H-23	Hàbitat/espai comú	s. XIII
2002	31	carrer 2	Comunicació	s.XI-XIII
2002	32	E/H-43	Hàbitat/treball?	s. XIII
2002	32	H-50	?	?
2002	32	H-52	zona taller/camí	s. XIII
2002	32	E-48	zona taller	s. XIII
2002-03	25	bei de l'H-23	conducció d'aigua	?
2002-03	32	H-47	Hàbitat	s. XIII
2002-03	32	E-51	zona taller	s. XIII
2003	26	ext. N de l'H-23	hàbitat ?	s. XIII
2003	38	E-53, camí W	Comunicació	?
2003	31	Jub 3	Cisterna	Ibèric-medieval

Per tal de facilitar una millor comprensió, la descripció de l'excavació es fa no per anys ni per campanyes, sinó per estructures.

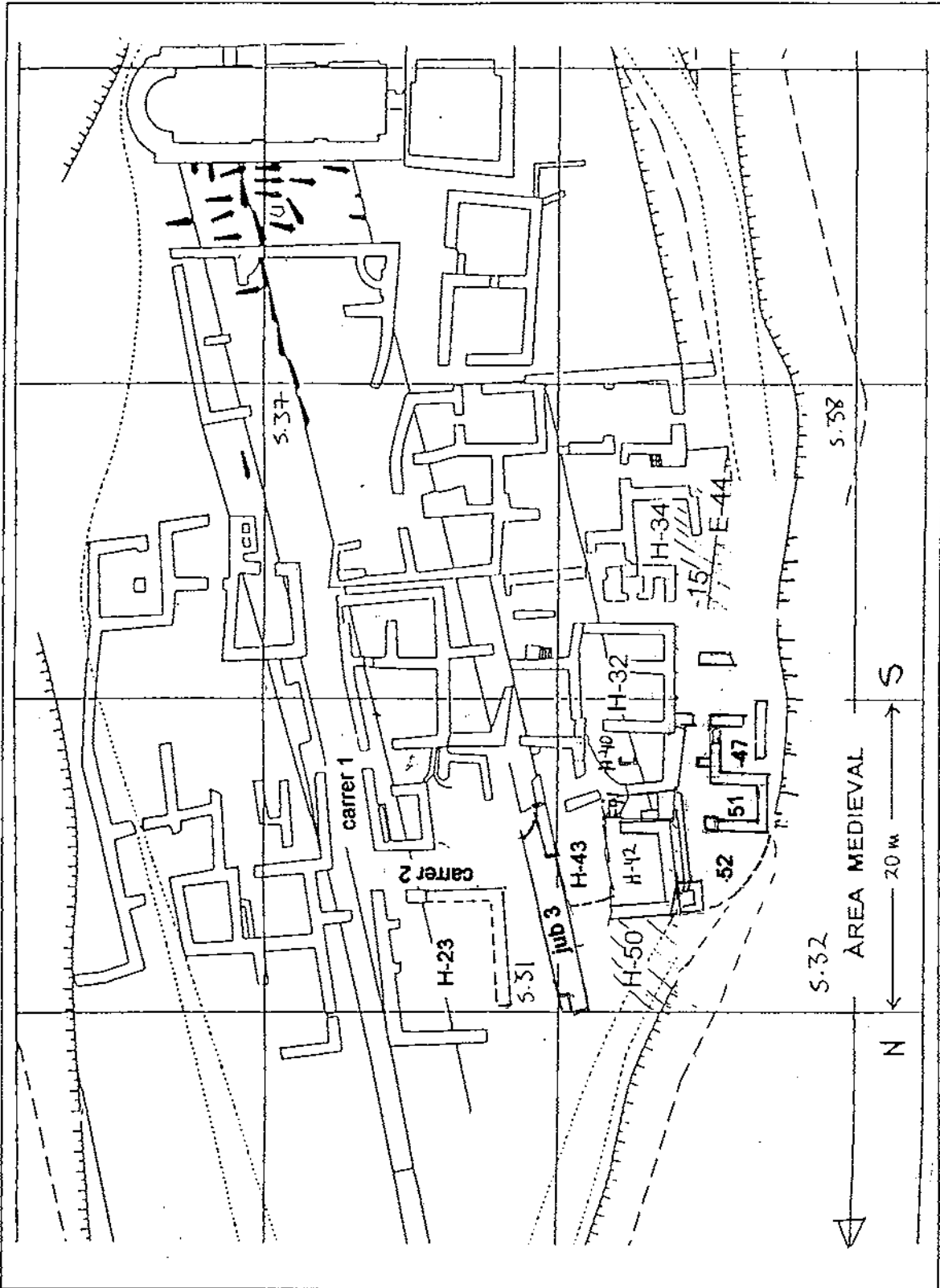
Per al seu estudi, considerem les estructures en dos grups, en funció de la seva relació:

1) grup d'estructures al nord-est del poblat

- **H-23.** Habitació quadrangular, situada al costat del carrer longitudinal 1 i fent angle amb el carrer transversal 2, on s'obre la porta. No sembla destinada a hàbitat, ja que les seves grans dimensions (10 x 10 m) i el material associat, de tipologia especial, fan pensar en alguna activitat comunitària. Molt destrossada pel pagès, es va excavar parcialment a la campanya del 1990, deixant el testimoni central, excavat el 2002.
- **Carrer 2.** D'una amplada de 2 m, surt en angle recte de l'H-23, i baixa d'est a oest, comunicant el carrer longitudinal 1 amb les ferreries. Excavat el 2002 junt amb l'H-23.
- **Bei de l'H-23.** Petita esquerda natural, en direcció E-W, tapada pel mur N de l'habitació. Hi havia material acumulat. Excavat 2002-2003.
- **Espai exterior al N de l'H-23.** Zona arrasada pel pagès, on s'acumula material molt barrejat i trossejat. Excavat el 2003.
- **Jub 3.** Cisterna de forma rectangular, excavada a la roca aprofitant una gran diàclasi natural S-N. Començat a excavar el 2003.
- **H-43.** Espai entre el jub 3 i la casa del ferrer H-42. Sembla que es tractava d'una estructura coberta, totalment arrasada pel pagès. Excavat el 2002.

2) grup d'estructures a l'oest, entorn les ferreries i seguint el camí

- **H-47.** Habitació quadrada, al costat N de l'H-45 (2000-2001). Comunica amb la petita estructura H-46 pel cantó E. Pel material, s'identifica com un habitatge. Excavada entre 2002 i 2003.
- **E-48.** zona de taller, davant de l'H-51. Situat entre la petita habitació H-46 (2000) i l'estructura H-49 (2001). S'acaba d'excavar el 2002.
- **H-50.** Habitació semiexcavada a la roca, al N de les ferreries. Delimitada el 2002.
- **E-51 o H-51.** Espai comprés entre l'H-47 al S i l'H-52 al N. És l'estructura que relaciona totes aquestes estructures. Localitzada el 2002, s'excava el 2003.
- **H-52.** zona de taller, al costat N de l'H-51. Es troba just sota el revolt del camí, amb molts enderroc de diferents èpoques al damunt. Localitzada el 2002 i excavada el 2003.
- **E-53, camí.** Espai situat a la part exterior W de les habitacions H-47 i H-51, amb molt enderroc i material associat. Excavat el 2003.

L'ESQUERDA, PLANTA GENERAL DE SITUACIÓ DE LES ESTRUCTURES EXCAVADES EL 2002 I EL 2003

I. EL GRUP D'ESTRUCTURES AL NORD-EST DEL POBLAT

2.1 L'HABITACIÓ H-23 (testimoni interior)

L'habitació H-23 és una gran estructura quadrada de gairebé 10 x 10 m, que es troba situada al sector 31, al començament del carrer longitudinal que dona entrada al poblat medieval. Va ser excavada l'any 1990, i aleshores es va comprovar que el pagès havia trencat en diagonal part dels murs Sud i Nord, arrasant totalment el mur Oest, del qual no en quedava ni un carreu *in situ* (cf. *Memòria d'Excavació 1989-92, sector medieval*). Tanmateix, el sòl de roca viva conservava les marques de l'arada i, amb els anys, la roca va anar traslluïnt un color més fosc a la zona on s'havien construït els murs, de manera que es podia visualitzar perfectament la planta quadrada de l'habitació original.

L'únic mur completament intacte era, doncs, el mur E, que segueix el carrer longitudinal en una llargada de 10 m. Adossats a la cara interior d'aquest mur, van aparèixer dos contraforts de carreus de pedra. Es podria tractar dels arrancs de possibles arcs de pedra per a sustentar la coberta. En aquest cas, es tractaria d'una estructura singular, important per les seves mesures i pel sistema de coberta. A les parets hi quedaven encara algunes restes d'enguixat o arrebossat.

E-02: vista de conjunt de l'H-23

En

el moment de l'excavació de l'any 1990, i donat que sortia una ínfima quantitat de material barrejat amb terra de llaurar, es va optar per deixar un testimoni central de terra *in situ*, deixant buit el tros corresponent al mur, que separava l'H-23 d'un carrer transversal (futur carrer 2).

Les campanyes d'excavació posteriors han fet aparèixer un seguit d'estructures importants en aquesta zona, totes relacionades amb el treball dels metalls. Per aquesta raó, el 2002 es va optar per acabar d'excavar el tros que s'havia deixat com a testimoni (aproximadament d'uns 7 m de llarg per 4 m d'ample, uns 28 m²), corresponent als quadres E-F-G-H / 14-15-16-17-18-19-20 del sector 31; més l'espai corresponent al carrer 2 (d'uns 4 m de llarg per 2 d'amplada, 8 m²), corresponent als quadres E-F-G-H / 12-13, també del sector 31. Per tal de treballar bé, es va marcar una àrea de 12 m de llarg per 10 m d'ample, un total de 120 m², que cavalcaven entre el sector 31 i el 25.

E-02: inici de l'excavació de l'H-23, campanya 2002

L'excavació del 2002 ha revelat fins a quatre estrats sobreposats, amb una potència total d'uns 50 cm de profunditat:

- 1- nivell superficial, amb terra orgànica i barreja de terra de camp (UE. 31300), d'entre 5 i 10 cm de profunditat.
- 2- nivell de terra de camp més compactada, amb moltes pedretes petites i una mica de material ceràmic barrejat (UE: 31001), d'uns 20 cm de profunditat.
- 3- nivell de terra orgànica, amb pedretes petites i poc material, d'entre 20 i 25 cm de profunditat (UE.31002)
- 4- terra compactada amb pedres petites i argamassa, formant una mena de paviment d'uns 4-5 cm de gruix (UE. 31308 i 31309), col.locat directe sobre la roca mare que forma el sòl de l'habitació H-23 (UE.31321).

També es va localitzar les restes d'una biga carbonitzada al mig de l'habitació, al costat d'un possible forat de pal.

E02: detall de la porta de l'H-23 i d'una polleguera, en procés d'excavació

El més curiós de l'excavació d'aquesta habitació és el conjunt de material que presenta: a part de molt poca ceràmica informe, de tipus grisa-negra, i d'alguns trossets rodolats de ceràmica ibèrica, destaca la presència de material lític i ceràmic retallat amb forma geomètrica, sobretot triangles, cercles i rombes, com si fossin fitxes. La majoria es tracta de ceràmica ibèrica reutilitzada.

E-02: conjunt de material amb formes geomètriques trobat a l'interior de l'H-23

L'excavació de les pollegueres a cada banda de la porta d'entrada per tal d'extreure'n mostres de terra, va proporcionar també la troballa d'unes fitxes de ceràmica i pedra treballada, que potser s'havien dipositat en aquest lloc expressament.

E-02: detall de les peces (lític i ceràmica) treballades amb forma piramidal i arrodonida.

Els elements geomètrics trobats es poden relacionar amb algun tipus de decoració dels murs de la casa, però potser també es pot tractar d'algun sistema de comptabilitat amb mòduls especials. Les fitxes, més treballades, s'associen amb jocs, o també amb sistemes de comptabilitat.

Amb tots aquests elements, i recordant que l'estructura H-23 es troba a l'entrada del poblat, i que oferia un espai molt gran de gairebé 100 m² (quan la majoria d'estructures fan entre els 20 i els 30 m²), cobert amb grans arcades que arrencaven des del terra, que tenia arrebossades les parets que s'han conservat; i que a tot això es troben fitxes de pedra i ceràmica per tot arreu, podem inferir que estem davant d'un edifici singular, evidentment no destinat a habitatge. Potser era un espai comunal, per guardar el gra, fer comptes o jugar a alguna mena de joc amb fitxes?

Pel que fa a considerar l'H-23 com un possible espai dedicat a l'emmagatzematge, es van prendre mostres de terra arràn del mur Est. L'anàlisi paleocarpològica, realitzada per la Dra. Carne Cubero, mostra que d'un total d'11 mostres, a 6 no hi ha llavors, a 3 n'hi ha però no són identificables, i només hi ha llavors a 2 mostres (llegums: *veces - Vicia sp.* i lleties - *Lens sp.*; cereals: blat - *Triticum dicoccum*, *Triticum*

aestivum/durum, i mill –*Panicum miliaceum*; i vinya –*Vitis vinicola*; tot associat a males herbes –*Galium sp.*), precisament les que es troben a l'espai entre els contraforts (cf. Memòria 1989-1992, p. 10-14, i C. CUBERO, p. 114-118).

Relació d'Unitats Estratigràfiques de l'H-23

UE. 31300- H-23. Nivell superficial de terra de camp, molt orgànica. Hi ha material. Cobreix 31301.

UE. 31301- H-23. Estrat de terra de camp orgànica, més compacta i barrejada amb pedretes petites. Hi ha material. Cobert per 31300, cobreix 31308.

UE. 31303- H-23. Polleguera est de la porta principal de l'H-23. Interestrat al mur S-N (excavat a la campanya del 1990). Dimensions polleguera 34 x 23 x 22,5 cm. Farcit per 31304.

UE. 31304- H-23. Estrat de reompliment de la polleguera 31303. S'obté mostra de terra. A l'interior de la polleguera hi havia una lloseta de pedra, com a suport de l'estructura de fusta de la porta. Material: 2 peces de joc. Farceix 31303.

UE. 31305- H-23. Polleguera oest de la porta principal de l'H-23. Interestrat al mur E-W (excavat a la campanya del 1990). Dimensions polleguera: . Farcit per 31306.

UE. 31306- H-23. Estrat de reompliment de la polleguera 31305. La polleguera havia estat amortitzada i reomplena amb lloses perfectament col.locades, potser per reduir-ne les dimensions. S'obté mostra de terra. Farceix 31305.

UE. 31308- H-23. Nivell aplanat, de pedres petites amb terra molt compactada, possible paviment. Hi ha material. Cobert per 31301. Igual a 31309.

UE. 31309- H-23. Nivell de terra compactada amb pedretes, possible paviment, situat a la zona SW de l'H-23. Igual a 31308. Cobreix la roca mare 31317.

UE. 31312- H-23. Tros de terra marró fosc i més compacta que la resta, de forma allargada, en contacte amb el paviment 31308, i que just voreja el forat de pal 31313.

UE. 31313- H-23. Interestrat, possible forat de pal, situat al cantó N-E de l'H-23, al costat i per sota del paviment 31308. Farcit per 31314.

UE. 31314. H-23. Contingut del possible forat de pal 31313. Mostra de terra. Farceix 31313.

UE. 31316. H-23. Interestrat, terra orgànica i flonja, reompliment d'una possible biga de coberta caiguda, que ha deixat la seva impronta a la UE.31308. Igual a 31312.

UE. 31317. H-23. Nivell final, roca mare. Cobert per 31309.

UE. 31319. H-23. Nivell de destrucció i enderroc, amb petites restes de morter, a l'extrem NW de l'H-23. Hi ha un clau de ferro (Inv. E02-223).

UE. 31320. H-23. Interestrat, petit forat de pal a la roca mare 31317.

2.2 EL CARRER 2

L'anomenat carrer 2 és un dels carrers transversals que tallen d'Est a Oest el jaciment, connectant en angle recte amb el carrer longitudinal principal. Es troba a l'entrada del poblat medieval i permet l'accés directe cap les ferreries. Té una amplada de 2 m. La casa H-23 hi té la porta principal, oberta al sud, i prop del carrer 1, continuant així l'antiga planimetria d'època ibèrica.

L'excavació d'aquest espai ha permès seguir bé la trama urbanística del poblat medieval, que segueix l'antiga pauta hipodàmica creada en època ibèrica. A l'excavació del 1990 no s'havia excavat, perquè els treballs de llaura havien destrossat el mur Sud de l'H-23. Aleshores es va optar per excavar l'espai on correspondria que hi hagués el mur, deixant el testimoni interior de l'habitació i del carrer contigu (cf. Memòria d'Excavació 1989-92, p. 14-15).

Al decidir excavar el testimoni de l'H-23, es va treballar també al cantó del carrer. El carrer 2 presenta una estratigrafia molt similar a la de la casa H-23: els mateixos nivells de terra de camp molt barrejada, amb poc material ceràmic i la presència d'una mica de ferro i de còdols de riu.

E-02 : a l'esquerra, vista general del carrer transversal 2

Tot i la migradesa del material, cal remarcar l'aparició del mateix tipus de fitxes, que a la casa H-23, fetes amb pedra i amb ceràmica ibèrica, de forma rodona, triangular o fins i tot piramidal.

E-02: detall del material amb formes geomètriques aparegut al carrer 2

Relació d'Unitats Estratigràfiques del carrer 2

UE. 31302- CARRER 2. Nivell superficial de terra de camp, orgànica i amb pedretes petites. Molt poc material. Igual a 31300. Cobreix 31307.

UE.31307- CARRER 2. Estrat de terra de camp, orgànica, més compactada. Cobert per 31302. Cobreix 31310. Hi ha material força rodolat.

UE. 31310- CARRER 2. Nivell amb pedres petites, tot aplanat, possible paviment. Semblant al paviment 31308 de l'H-23. Cobert per 31307. Cobreix la roca mare 31318.

UE. 31311- CARRER 2. Nivell d'enderroc, format per pedres mitjanes, seguint el pendent cap l'oest del carrer. Hi ha material. Cobert per 31310. Cobreix 31315.

UE. 31315. CARRER 2. Estrat d'enderroc de pedres petites i mitjanes (aprox. 10 x 10 cm), barrejades amb trossos de teula. Hi ha material. Cobert per 31311. Cobreix 31318.

UE. 31318. CARRER 2. Nivell final, roca mare. Cobert per 31315.

Un cop acabada l'excavació del 2002, es va restaurar el mur S i el mur W de l'H-23, recol.locant un parell de filades de carreus a la zona corresponent als murs desapareguts, que delimitaven l'H-23 del carrer 2, recuperant així l'espai del carrer i la planta original d'aquesta estança singular.

E03: vista actual, en primer terme, el carrer transversal 2, i a la dreta l'H-23

2.3 ESPAI EXTERIOR I BEI AL NORD DE L'H-23 (sectors 25 i 26)

Al cantó N de l'H-23 es troba l'àrea d'accès al poblat medieval. Tot i que aquesta zona ha estat molt remoguda per l'arada en diferents èpoques, és interessant aclarir l'estratigrafia per entendre el conjunt d'estructures, i sobretot, seguir els retalls i encaixos a la roca.

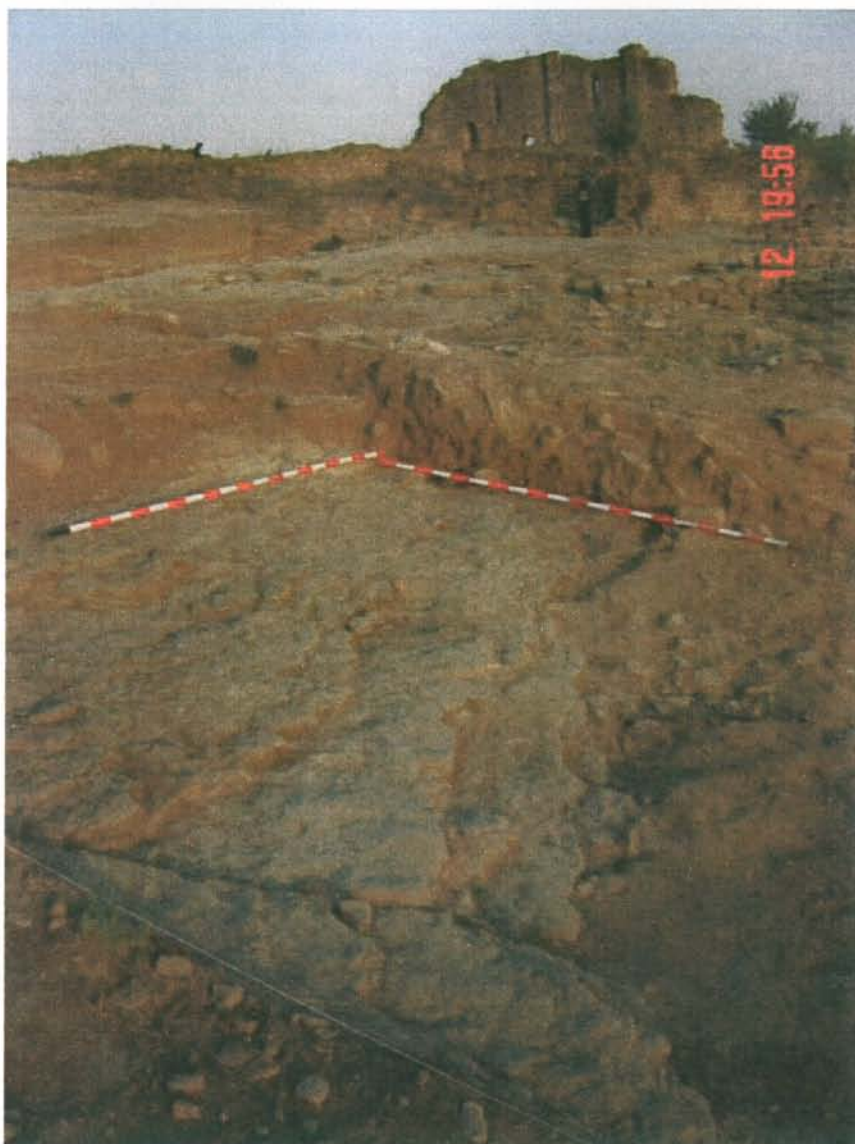
Al sector 25 només es va excavar un petit espai de 5 x 2 m (=10 m²), situat al Nord-Oest de l'H-23 i, precisament, relacionat amb aquesta habitació. Just en aquest lloc, el mur Sud inicial es perd, trencat pel pagès, i es podia observar la seva construcció sobre d'un petit bei natural que baixava cap a l'Oest, i que havia estat reomplert per anivellar-lo. Sota una capa de terra de camp superficial i barrejada, van sortir uns còdols de riu que omplenaven l'esquerda. Una de les pedres de reomplert era part d'un molí, trencat i reaprofitat. Hi havia uns pocs fragments de material ceràmic gris-negre informe i sense relació entre ells.

E-02 : sector 25 en procés d'excavació, al costat N de l'H-23

Quant al sector 26, es constata que es tracta d'una àrea que havia estat destinada a ús agrícola, tot i la poca fondària del terreny. La roca mare apareix entre 30 i 40 cm de profunditat. Hi ha nivells d'enderroc, de rebliment i de colmatació, amb molt material rodolat i barrejat, de diverses èpoques, des de ceràmica a mà, ibèrica a torn, medieval i moderna. Les marques de l'arada es poden veure encara tallant la roca.

Seguint cap l'oest, el sector 26 contacta directament amb el sector 32, on la roca natural es troba a poca profunditat i apareixen estructures semiexcavades (cf. H-50).

E-02/03 : vista general del sector 26, amb l'H-50 en primer terme

Relació d'Unitats Estratigràfiques de l'espai al N de l'H-23 (sector 25)

UE. 25001- H-23, sobre el bei transversal. Nivell superficial de terra de camp, situat al nord.oest de l'H-23 (àrea oberta de 5 x 2 m). Cobreix 25002.

UE. 25002- H-23, sobre el bei transversal. Estrat de reompliment del bei, amb pedres per a anivellar el terreny (una era una pedra de molí fragmentada). Cobert per 32001, en contacte amb 25003 i cobreix 25005.

UE. 25003- H-23, sobre el bei transversal. Estrat d'enderroc que dins el bei. Conté material rodolat i barrejat. En contacte amb 25002, cobreix 25004.

UE. 25004- H-23, sobre el bei transversal. Estrat d'enderroc de petites pedres que s'estèn en direcció est-oest. Cobert per 25003, cobreix 25005.

UE. 25005- H-23, sobre el bei transversal. Interestrat: BEI, esquerra a la roca, nivell de roca mare. Cobert per 25002.

UE. 25006- H-23, sobre el bei transversal. Nivell superficial d'abandonament i sedimentació, terra de camp amb arrels. Restes de teules. Igual a 25001 (E-2002), cobreix 25007.

UE. 25007- H-23, sobre el bei transversal. Nivell d'enderroc i colmatació, amb barreja d'arrels, carbons vegetals, tovot i material de construcció enmig de còdols i pedretes. Sembla part d'un enderroc en relació amb les restes de l'est del quadre (Espai exterior al N de l'H-23, sector 26). Cobert per 25006, cobreix 25008 i 25009.

UE.25008- H-23, sobre el bei transversal. Nivell d'enderroc, format per pedres petites i mitjanes ben treballades. Els carreus podrien correspondre a un mur. Cobert per 25007, en contacte amb 25009, cobreix 25010.

UE.25009- H-23, sobre el bei transversal. Nivell format per terra compactada de color marró clar, amb nòduls de quarç i fragments de teula. Cobert per 5007, en contacte amb 25008, cobreix 25010.

UE.25010- H-23, sobre el bei transversal. Estrat format per llims, pocs elementss vegetals, sobre la roca mare. Cobert per 25007 i 25008, cobreix la roca natural 25011.

UE.25011- H-23, sobre el bei transversal. Roca natural. Presenta dos retalls en direcció E-W.

Unitats Estratigràfiques de l'espai exterior al N de l'H-23 (sector 26):

UE. 26001- E-exterior al N de l'H-23, estrat superficial amb presència de material modern i material de construcció, amb pedres petites i poca ceràmica rodada, ibèrica i medieval. Cobreix 26002, 26006 i 26009.

UE. 26002- E-exterior al N de l'H-23, nivell de rebliment, amb pedretes i tovot, terra de color marró groguenca, sense material ceràmic. Cobert per 26001, cobreix 26003.

UE. 26003- E-exterior al N de l'H-23, nivell d'enderroc, amb petites pedres i una mica de material ceràmic de tipus gris medieval. Cobert per 26002, cobreix 26005.

UE. 26004- E-exterior al N de l'H-23, estrat de color marró fosc-negre, molt orgànic, sobre la roca natural, prop del sector 32..

UE. 26005- E-exterior al N de l'H-23, nivell de colmatació, amb material divers ibèric i medieval, molt escàs. Cobert per 26003, tallat per 26010.

UE. 26006- E-exterior al N de l'H-23, nivell d'enderroc, que baixa des del cantó Est. Es perfila la roca tallada. Barreja de materials antics i moderns. Cobert per 26001, cobreix 26008.

UE. 26007- E-exterior al N de l'H-23, nivell de colmatació, de terra força compacta, de color groguenc, amb pedretes i restes de teules. En contacte amb 26004, cobert per 26003. Cobreix 26008

UE. 26008- E-exterior al N de l'H-23, nivell de roca natural o roca mare, amb encaixos per a una possible habitació semiexcavada (?).

UE. 26009- E-exterior al N de l'H-23, nivell d'enderroc, format per terra orgànica, pedres i material constructiu, a l'W de la roca mare localitzada 26008. No s'ha excavat. Cobert per 26001.

UE. 26010- E-exterior al N de l'H-23, estrat de rebliment, situat sobre la roca mare 26008, farcint el solc deixat per una arada. No hi ha material arqueològic.

2.4 L'HABITACIÓ H-43

L'espai que s'obre per sota de l'H-23, cap l'Oest, i ja al sector 32, va ser totalment arrasat pel pagès, fins arribar gairebé a la roca mare. A d'altres memòries i informes ja hem parlat d'aquest espai, que anomenem H-43 perquè presenta les restes d'una hipotètica habitació o casa totalment destruïda, amb excepció de part del mur S, i de la qual només en podem inferir les mesures pels indicis a la roca que han deixat els murs i els forats de pal que en compartimentaven l'interior.

L'espai mesura uns 5 x 5 m, és de forma quadrada i es va repicar la roca que formava el sòl, per tal d'aplanar-la. Del mur S només en queda un tros, d'uns 2 m de llargada, però que permet endevinar la porta a un costat, oberta al Sud. L'excavació del Jub 3 ha fet apareix un mur (UE. 31408), recolzat a l'interior de la cisterna, que es podria interpretar com el mur de tancament est de aquesta habitació. Pel que fa els murs N i W no en queda res, només unes marques i encaixos a terra seguint la línia on haurien de ser.

E-02: vista general de l'espai ocupat per l'H-43, amb el jub 3 a l'esquerra

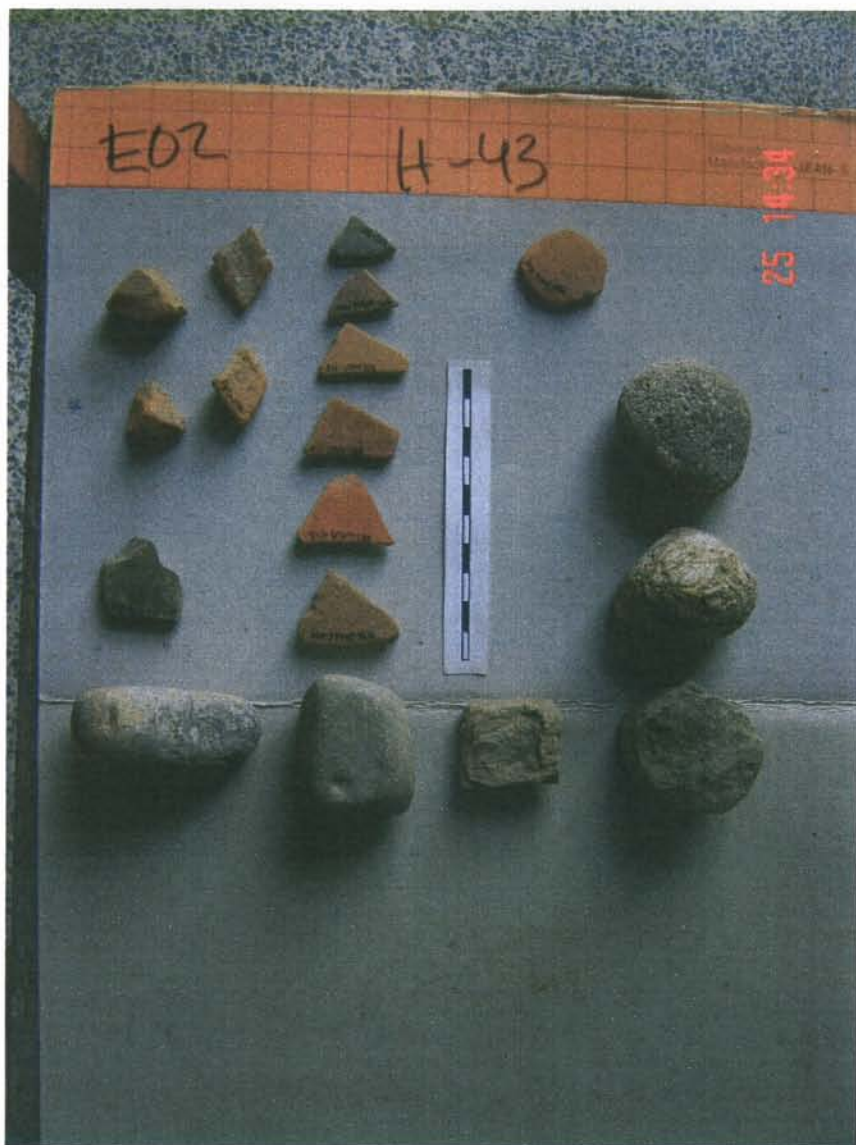
E-02: en primer terme, el jub 3, amb el mur interior 31408, que tancaria l'H-43 per l'est

E02: posible porta d'accés a l'H-43

Tanmateix, és impossible confirmar res ni emetre cap hipòtesi, donada l'absència absoluta de material *in situ* o de mostres per analitzar. Tanmateix, és força suggeridor pensar en la coincidència absoluta d'aquesta estructura amb el graner H-8.

En aquest espai tot el material és desplaçat, i tant els fragments de teules com de ceràmica, procedeixen de les estructures superiors. També hi ha fitxes ceràmiques i lítiques com les descrites a l'H-23 i al carrer 2.

E02: material geomètric trobat a l'espai H-43, procedent de nivells superiors.

Relació d'Unitats Estratigràfiques de l'H-43

UE. 32300- H-43. Estrat superficial, de terra orgànica de camp que cobria tota la zona del sector 32. La terra era fosca i flonja, amb sectors endurits i força arrels. Semblava remoguda pel pagès. Taques de carbons vegetals. Material: fragments de teules i ceràmica grisa medieval. Cobreix 32301.

UE. 32301- H-43. Estrat d'anivellament, amb terra compactada i aplanada, que sembla superar el desnivell entre el bei i el reompliment del Jub 3. Cobert per 32300 i 32302. Cobreix 32304.

UE. 32302- H-43. Estrat superficial de la zona excavada el 1999 (quadres Q-R-S-T / 17-18-19-20). Igual a 32300, cobreix 32301.

UE. 32303- H-43. Estrat amb restes del que sembla una preparació de paviment: argila i gravetes. Pot tractar-se d'un tros desplaçat del paviment 31308-31309 de l'H-23, que es troba uns metres cap l'est. S'obté mostra. Igual a 31308-31309. Cobert per 32300. Cobreix la roca mare 32314.

UE. 32304- H-43. Estrat de terra fosca i fionja, situada sobre l'obertura del bei. Cobert per 32301. Cobreix 32310 i roca mare 32314.

UE. 32305- H-43. Estrat de terra de tàpia molt dura, de 10-15 cm de potència. Sembla remoguda i compactada de nou. Material modern i contemporani. Cobert per 32300. Cobreix 32307 i 32304.

UE. 32306- H-43. Estrat de farciment del Jub 3, amb gran quantitat de pedres de diverses mides. Sembla un reompliment que anivelli el Jub amb el límit del bei. (només es neteja i delimita).

UE. 32307- H-43. Estrat d'enderroc desplaçat, format per una franja allargada S-N, composta per una barreja de pedres, teules i material de construcció, amb algunes restes cremades. Sembla arrosegat i desplaçat, potser per una arada. S'anivella amb 32306. Cobert per 32305 i 32300. Cobreix 32312.

UE. 32308- H-43. Estructura indeterminada, formada per 3 pedres planes i unes quantes de més petites encaixades en forma de llibre. Està en contacte amb 31301 i envoltada per l'estrat cendrós 31309. Cobert per 32302. Talla 32301.

UE. 32309- H-43. Estrat cendrós, de color gris fosc, format per cendra i carbonets al costat de la UE. 32306. Sembla material actual. Cobert per 32301.

UE. 32310- H-43. Nivell de terra que sembla piconada, amb presència de pedretes i fragments de teula. A la banda N, anivella el contacte amb el bei. En contacte amb 32304. Cobert per 32301 i 32304. Cobreix la roca mare 32314.

UE. 32311- H-43. Estrat de farciment del bei 31313, que va E-W des del mur N de l'H-23. Format per pedres de diverses mides (es deixa in situ). Cobert per 32301 i 32304. Farceix el bei 32313.

UE. 32312- H-43. Estrat in situ, no sembla desplaçat. Pot ser un preparat de paviment o possible rasa de fonamentació d'un mur desaparegut. Cobert per 32307 i 32305.

UE. 32313- H-43. Interestrat, bei tallat a la roca mare 32314, situat al costat del mur N de l'H-23. S'obre cap l'W. Farcit per 32311.

UE. 32314- H-43. Nivell final, roca mare.

2.5 EL JUB 3

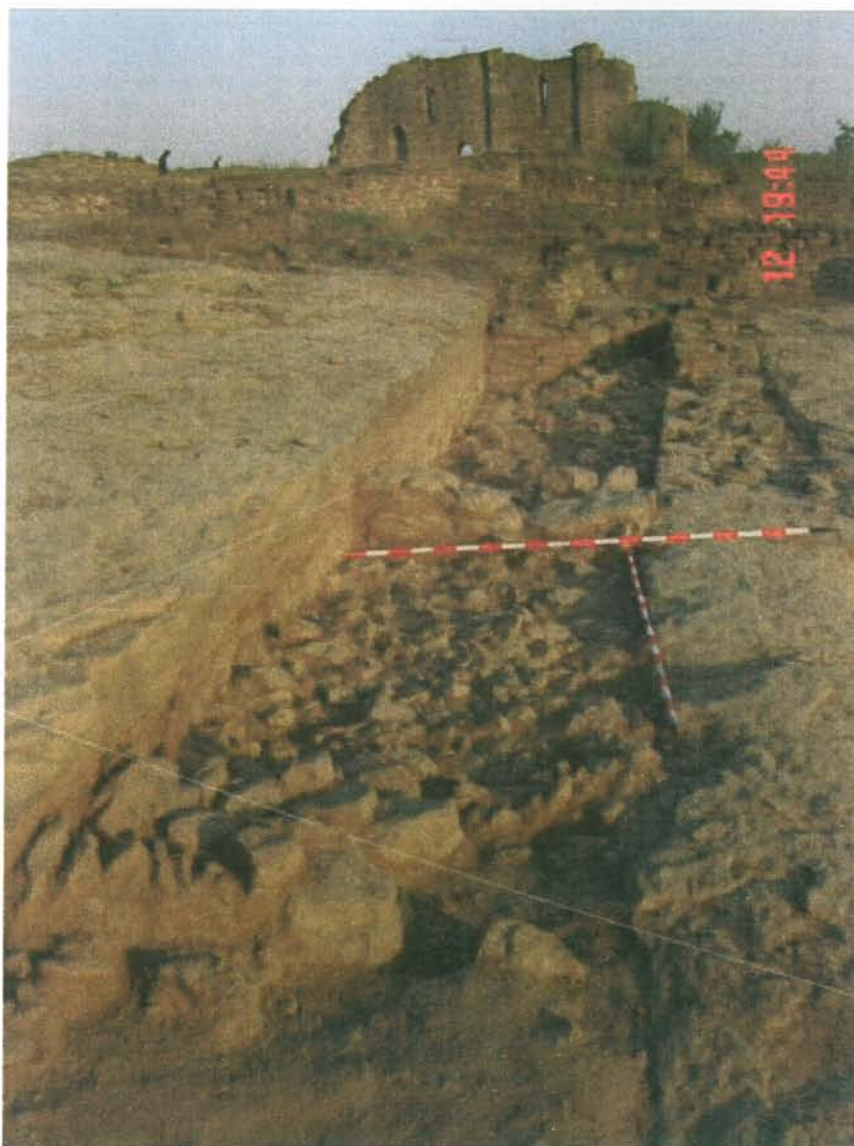
El Jub 3 és una gran cisterna que va ser excavada a la roca aprofitant una de les diàclasis naturals que tallen el jaciment de nord a sud. Seguint la tipologia dels altres jubs trobats a l'Esquerda, té forma rectangular, reduint l'espai a cada extrem. Mesura 7 m de llargada per 1,5 m d'amplada.

El conjunt mostra una forma quadrangular, més estreta als seus extrems. L'interès d'una excavació acurada d'aquesta cisterna rau en què es tracta d'estructures per a conduir l'aigua probablement construïdes en època ibèrica i que foren aprofitades o amortitzades en època medieval. Per tant, la seva excavació pot aportar dades significatives del punt de contacte entre aquestes dues etapes del poblat.

L'excavació del 2003 ha fet aparèixer una sèrie d'estrats d'enderroc, que cal comprovar si es tracta de nivells de destrucció i d'anivellament posterior. Per sota d'una capa superficial (UE. 31400), va aparèixer un enderroc format per pedres mitjanes i petites, barrejades amb fragments de teules i terra orgànica (UE.31401 i 31402), que sembla caigut des de la part superior del jub. Per sota, l'enderroc 31403, sembla més aviat un anivellament, amb algunes pedres col.locades planes.

E-03: jub 3 en procés d'excavació

E-03: nivells d'enderroc del Jub 3

A l'interior del jub, arrambat al costat oest, es troba la base d'un mur format per carreus de pedra ben col.locats (UE. 31408). El mur té 70 cm d'amplada i segueix tota la llargada del jub. Podem relacionar-lo amb la possible habitació H-43, que ocupava l'espai rocós del costat W, totalment desapareguda per l'acció erosiva agrícola posterior. Potser el mur 31405 es pot relacionar amb les restes d'un altre mur, que va perpendicular a aquest. Si fos així, en aquest espai al costat del jub hi hauria hagut una construcció. Això explicaria la seva amortització i la utilització del propi jub com a rasa de fonamentació.

Als extrems N i W del jub han aparegut dos murets transversals (UE. 31405 i 31407) que formen part d'alguna estructura de la qual encara no en sabem la funció exacta. Els enderroc i anivellaments continuen (UE. 31410, 31411, 31412), i cal esperar la finalització de l'excavació del jub a les properes campanyes per intentar una anàlisi completa del funcionament d'aquesta estructura i posterior abandonament.

E-03: Jub 3, nivells d'enderroc, cap el nord i cap el sud

Relació d'Unitats Estratigràfiques del Jub 3

UE. 31400- Jub 3. Element: estructura del Jub excavat a la roca mare, aprofitant una diàclasi natural S-N. (el nivell superficial que el cobria és la UE. 25001, excavada E-2002).

UE. 31401- Jub 3. Estrat de destrucció, enderroc de pedres mitjanes i petites, barrejat amb fragments de teula i terra orgànica. Igual a 31402. Cobert per 25001, cobreix 31402.

UE. 31402- Jub 3. Estrat de destrucció, enderroc de pedres mitjanes-grans, caigudes des de dalt el cantó E de l'estructura. Igual a 31401. Cobert per 31401, cobreix 31403.

UE. 31403- Jub 3. Nivell d'enderroc de pedres petites i mitjanes, amb algunes col·locades planes per anivellar l'interior del jub. Cobert per 31402, cobreix 31404, 31405 i 31406.

UE. 31404- Jub 3. Nivell de terra groguenca (potser tàpia desfeta). Passa per sobre del mur 31407, a l'oest del jub. Cobert per 31403, cobreix 31407.

UE. 31405- Jub 3. Element: mur de tancament del jub pel cantó Nord. Cobert per 31403. En contacte amb el mur 31408.

UE.31406- Jub 3. Nivell d'enderroc de pedres petites entre el mur 31405 al N, i el mur 31407 a l'W. Cobert per 31403. Cobreix 31412.

UE. 31407- Jub 3. Element: mur de tancament del jub pel cantó S. Cobert per 31403, en contacte amb el mur 31406.

UE. 31408- Jub 3. Element: mur, construït a l'interior del jub, recolzat al cantó W i aprofitant-lo com a rasa de fonamentació de N a S. En contacte amb el mur 31405 i 31409.

UE. 31409- Jub 3. Nivell d'enderroc a l'interior del jub, entre el mur 31408 i el mur 31405. Cobreix 31411.

UE. 31410- Jub 3. Estrat de pedres planes a l'interior del jub, tocant el mur 31405. Cobreix 31406.

UE. 31411- Jub 3. Enderroc de pedres mitjanes, enmig de terra de tons groguencs i trossos de teula i tovot. Delimitat pel mur 31408 i el mur 31405. Cobert per 31409.

UE. 31412- Jub 3. Enderroc de pedres i fragments de teula i tovot, entre els murs 31405 i 31407. Cobert per 31406.

II. EL GRUP D'ESTRUCTURES A L'OEST, ENTORN LES FERRERIES I EL CAMÍ

2.6 L'HABITACIÓ H-47

L'H-47 és una estructura quadrangular, d'uns 5 x 5 m, amb una obertura a l'est que la comunica amb la petita habitació H-46. La porta s'obre cap l'oest, al camí antic. Tot i haver localitzat part de l'estructura soterrada a la roca i que mostrava un important nivell de cremat, aquesta zona es troba enmig del pas del camí actual i semblava absolutament destrossada, igual que l'habitació paral·lela H-45.

E-02: excavació de l'H-47, nivell d'enderroc, campanya agost 2002

La seva excavació ha fet aparèixer els murs de tancament pel nord (UE. 32411 i 32415), així com el mur 32416 que limita l'H-47 per l'Oest. L'estratigrafia interior de l'habitació mostra un estrat d'enderroc (UE. 32401), caigut des del marge sobre el camí, amb barreja de pedres i material rodolat, d'un 15 cm de gruix. Cobreix un altre nivell d'enderroc (UE. 32403), amb restes de material enmig d'una terra fosca i taques de terra cremada. Cap el sud, aquest estrat conté algun interestrat de terra orgànica, provocat per l'entrada de l'arada. El nivell d'enderroc 32403 cobreix un potent estrat d'incendi (UE. 32419), que sembla afectar tota l'habitació. Ran del mur nord (32415), sembla que s'hi adossa una llar de foc (32420), amb restes cremades que es confonen fàcilment amb la resta de cremat.

E02: H-47, estrat d'incendi i possible llar

Arribats a aquest nivell, i degut a la meteorologia adversa, va caldre suspendre l'excavació d'aquesta zona del jaciment en concret, donat el perill directe de perdre tot l'estrat d'incendi i de carbons. La pluja i les fortes tempestes diàries de la quarta setmana d'agost afectaven i destrossaven els carbons, perdent-se tota la informació d'aquest estrat i alterant la dels possibles estrats inferiors.

Donada la importància de l'H-47 per entendre el conjunt de les ferreries, es va protegir amb un plàstic. Passades les pluges, i seguint el consell de l'arqueòleg territorial, es va optar per protegir l'habitació amb geotèxtil i cobrir-la amb terra, deixant-la per acabar. El geotèxtil és una fibra especial que no impedeix la transpiració, i per tant no hi ha condensació d'humitat, podent-se deixar llargues temporades. Així, l'H-47 es va haver de continuar a la següent campanya, de l'any 2003.

Per tant, a l'agost del 2003, el primer que es va fer va ser reobrir l'H-47, i es va deixar dos dies per a què s'anés eixugant.

E-03: l'H-47, en treure el geotèxtil el 2003

L'estrat de carbons s'havia mantingut bé, i es va poder treballar de seguida en aquest nivell d'enderroc que cobria directament el nivell d'ocupació de la casa, sobre la roca mare. El nivell d'enderroc (UE. 32450), fortament cremat, estava format per les bigues cremades i la teulada caiguda de la casa. Es van prendre mostres de carbons de diferents tipologies per tal de procedir a una anàlisi antracològica posterior. Arrambada a la paret N s'ha localitzat una zona de carbons diferenciada, que pot correspondre a una possible llar de foc (UE. 32451- correspon a la UE.32420 del 2002).

E03: vista general de l'H-47 en procés d'excavació i un cop excavada

La porta de l'H-47 s'obria cap l'W, sobre el camí. Es tracta d'una zona molt cremada, ja que la combustió intensa ha afectat fins i tot el terra de roca. S'han pres mostres dels carbons acumulats a l'entrada, ja que poden correspondre a restes de la porta, per a identificar-ne la fusta. També se n'han pres de la terra/carbons de les pollegueres laterals de la porta (polleguera nord: UE. 32453- mostra 454; polleguera sud: UE. 32455- mostra 456).

E-03: nivell de cremat i de carbons de l'H-47

Quant a material ceràmic, la majoria de ceràmica grisa localitzada pertany a aquesta habitació. Però degut a la intensa fragmentació només s'han pogut identificar 3 peces completes: dues olles per a cuinar (E02-722 i E03-540), trobades prop de la llar, i una canata per a líquids (E02-775). Hi ha fauna associada a les olles, que pot donar informació sobre el menjar. Podia haver-hi una gerreta de ceràmica vidrada verda, a jutjar pels 2 fragments sorgits. També s'han localitzat alguns elements de metall: 2 o 3 claus de construcció, una tanca d'arqueta i un tascó de ferro.

Pel conjunt d'elements s'infereix que l'H-47 estava destinada a habitatge, potser de l'artesà que treballava als tallers metal·lúrgics del costat.

E-03: detall de l'entrada de l'H-47 i de la polleguera S, completament cremades.

**Relació d'Unitats Estratigràfiques de l'H-47
agost 2002:**

UE. 32400- H-47. Estrat superficial, de terra fosca barrejada amb arrels, pedretes soltes i material divers i desplaçat, compactat i barrejat, corresponent a la zona del camí. Cobreix 32401 i 32402.

UE. 32401- H-47. Estrat d'enderroc, caigut des del marge W a sobre el camí. Conté molta barreja de pedres i material rodolat. Cobert per 32400. En contacte amb 32402 i 32404. Cobreix 32403 i 32406.

UE. 32402- H-47. Estrat sorrenc i compacte, de color clar, de forma estreta i llarga en sentit S-N. enmig de l'enderroc i en contacte amb 32401. Cobert per 32400. Cobreix 32403.

UE. 32403- H-47. Estrat d'enderroc de l'H-47, amb pedres, teules i restes de cremat. Conté material ceràmic gris. Cobert per 32401 i 32402. Cobreix 32424.

UE.32404- H-47. Estrat d'enderroc corresponent a la part S, caigut des del marge sobre el camí W, des de la zona de l'H-32. En contacte amb 32401.

UE. 32405- H-47. Interestrat, rasa que trenca longitudinalment l'enderroc 32401 i l'estrat 32402. Possible marca d'arada reomplerta. En contacte amb 32401 i 32403. Material: fragments de teula.

UE. 32406- H-47. Estrat d'enderroc, format per pedretes petites i terra sorrenca compacta, al cantó N del camí. Cobert per 32401 i 32407.

UE. 32411- H-47. Mur E-W, delimita l'H-47 pel nord, al cantó S del camí. La línia de mur continua amb 32415. Limita amb el passadís E-51.

UE. 32412- H-47. Interestrat de terra fosca, entre 32404 i 32405, corresponent a l'entrada de l'arada a la terra orgànica, al sector S del camí. En contacte amb 32404 i 32405.

UE. 32413- H-47. Nivell d'ocupació, sobre l'estrat groc. Format per pedres de grans dimensions, que al cantó W es transformen en un pedruscall trencat i barrejat amb teules, cendra, pedres cremades, carbons, fauna i material ceràmic. Possible llar de foc? Cobert per 32409. Cobreix 32414.

UE. 32415- H-47. Mur E-W, que tanca l'H-47 pel N i limita amb el passadís E-51. Segueix la línia del mur 32411 i llar 32420.

UE. 32416- H-47. Mur S-N, que tanca l'H-47 per l'W. Contacta en angle recte amb 32415, i segueix la mateixa direcció que el mur 32417, de l'E-51.

UE. 32417- E-51. Mur S-N, que tanca el passadís o habitació H-51, contigua a l'H-47. S'adossa al mur 32416, i fa angle recte amb el mur 32415 de l'H-47.

UE.32419- H-47. Estrat d'incendi, amb un nivell fort de cremat. Hi ha la possibilitat d'una llar. Mostra de terra (Inv. E02-706).

UE. 32420- H-47. Llar de foc, formada per pedres adossades a la paret 32415, al N de l'H-47. Material ceràmic cremat. En contacte amb 32415 i 32423.

UE. 32423- H-47. Nivell d'enderroc amb teules, al voltant de la llar 32420. Material ceràmic gris. Es prenen mostres de carbons (Inv. E02-707) i de terra cremada (Inv. E02-708). Cobreix 32425.

UE. 32424- H-47. Estrat d'incendi, amb un nivell de terra cremada, amb trossos de teules i pedretes pe sota de l'enderroc 32403. Cobert per 32401. Cobreix 32425.

UE. 32425. H-47. Estrat de terra groguenca, en contacte amb la llar 32420, per sota de l'enderroc de teules 32425.

**(segueix habitació H-47)
agost 2003:**

UE. 32450- H-47. Estrat d'enderroc i terra cremada, que cobreix tota l'habitació. Pedres caigudes, teules i carbons. Cobert per 32424. Cobreix 32451 i 32452.

UE. 32451- H-47. Element format per una llosa cremada i pedres al voltant, situat a l'extrem NW de l'habitació. Pot correspondre a la UE. 32420 de l'E-2002, possible llar de foc desplaçada. Terra molt cremada, amb carbons i restes de teules. Cobert per 32450. Cobreix 32452.

UE. 32452- H-47. Nivell de roca mare, sòl d'ocupació molt cremat. Cobert per 32450 i 32451.

UE. 32453- H-47. Interestrat: polleguera N de la porta oberta a l'W .

UE. 32454- H-47. Estrat de terra cremada que reomple la polleguera 32453. Se'n pren mostra (1 bossa).

UE. 32455- H-47. Interestrat: polleguera S de la porta oberta a l'W .

UE. 32456- H-47. Estrat de terra cremada que reomple la polleguera 32455. Se'n pren mostra (2 bosses).

2.7 ESPAI E-48, ZONA TALLER

Quan l'any 2001 es van excavar els estrats superficials d'aquesta part de les ferreries, va aparèixer una banqueta de pedra, d'uns 50 cm d'alçada i uns dos metres i mig de llargada, adossada a l'exterior del mur de tancament W de la ferreria H-40 i la casa del ferrer H-42.

E-02: espai E-48, amb la banqueta adossada a la paret exterior W de la ferreria H-40, que connecta amb l'estructura H-49, al fons.

E-02: en primer terme, H-49, que contacta directament amb l'Espai E-48, en procés d'excavació

No podem saber amb certesa la funcionalitat d'aquesta mena de banqueteta, ja que les poques restes de carbó que ha donat el seu interior no permeten d'assegurar res; més aviat, es troba treballada formant una mena de canal que porta cap a l'estructura H-49 (excavada el 2001), una peça petita i quadrada arrebossada per dins. Potser es tracta d'un conjunt per dirigir i acumular l'aigua, però no és gens clar.

L'excavació del 2002 ha permès associar la banqueta amb els murs propers del passadís H-51, on hi ha una estructura quadrada amb un forat de pal. Potser serviria per recolzar una biga o alguna manxa o aparell contra la banqueta.

E-02: base quadrada de pedra, al capdamunt del mur 32408, que tanca l'H-51 pel N

Pel que fa l'estratigrafia, per sota dels nivells de terra de camp, sortia un nivell d'enderroc format per barreja de teules i terra força cremada. El material era escàs, sobretot fragments inconnexos i rodolats de ceràmica grisa-negra, amb algun trosset d'escòria de metall.

Relació d'Unitats Estratigràfiques

UE. 32422- E-48. Nivell d'enderroc, format per teules, terra cremada i carbons

2.8 L'HABITACIÓ H-50

L'estructura H-50 es va localitzar el 2001 i delimitar el 2002 seguint el nivell de roca mare cap el N. Es tracta d'una gran estructura d'uns 10 m de llargada, semiexcavada a la roca, formant un desnivell amb un graó que ha protegit tot el material d'enderroc *in situ*. Per sobre d'aquest enderroc original, té un seguit d'enderrocs acumulats i desplaçats des de les capes superiors del poblat.

La seva situació, enmig del camí d'accés actual, dificulta molt la seva excavació, que implica la destrucció i anul·lació total del camí en aquest tros del jaciment. Per això només es podrà excavar quan hi hagi les estructures de l'entorn aclarides i s'hagi adequat el camí.

E-02 : aflorament de la roca semiexcavada, corresponent a l' H-50

2.9 L'ESPAI E-51

L'E-51, o potser H-51, és l'espai comprés entre l'H-47 al sud i l'H-52 al nord. De fet, els murs localitzats semblen pertànyer més a les estructures laterals esmentades, com si es deixés un ample passadís que va directe cap a la banqueta E-48. La seva importància és bàsica per entendre el lligam de totes aquestes estructures. Localitzada i començada a excavar el 2002, es va acabar el 2003, ja que la meteorologia adversa va motivar que s'hagués de deixar l'excavació a nivell d'enderroc, amb unes grans pedres caigudes.

E-03 : espai H-51, en continuar l'excavació del 2003 a nivell d'enderroc

El 2003, a mesura que va avançar l'excavació, un cop extret el nivell d'enderroc, format per pedres caigudes i dipositades irregularment, a sota va aparèixer un altre nivell de pedres, també grans, però col·locades planes, com per anivellar el sòl.

Alhora, es va delimitar una mena de base quadrada de pedra (UE. 31421), de 110 x 110 cm, situada a l'extrem del mur

E-03 : H-51, nivell de grans pedres planes, anivellant el sòl

E-03: H/E-51, un cop excavat, en contacte directe amb l'habitació H-47, a l'esquerra.

Relació d'Unitats Estratigràfiques

UE. 32408- E-51. Mur E-W, al cantó N del camí, sota l'espai E-48. Limita el passadís E-51 pel N. En contacte amb 32409 i 32428 (mur S de l'H-52).

UE. 32410- E-51 (passadís). Estrat d'enderroc de pedres mitjanes (semblant a les del 32401), enmig de terra sorrenca de color groguenc. Situat al S del mur 32408. Material de ferro i ceràmica grisa. En contacte amb 32408 i 32411.

UE. 32418- H-52/E-51. Mur E-W, que tanca l'H-52 pel sud i, alhora, l'E-51 pel nord. En contacte amb 32417. Segueix la línia del mur 32408.

UE. 32421- E-51. Estructura quadrada formada per grans pedres (110 x 110 cm), que s'adossen a la paret 32408. Possiblement associada a la banqueta 32104, en relació al treball del ferro. Base manxa? En contacte amb 32408.

segueix Unitats Estratigràfiques agost 2003:

UE. 32426- E-51. Nivell d'enderroc, format per pedres mitjanes, situat entre el mur 32408/32418 i la UE. 32415/32417, a l'interior de l'espai E-51. Cobert per 32410. Cobreix 32428.

UE. 32427- E-51. Nivell d'enderroc, de pedres grans, a l'interior de l'E-51. Igual a 32700.

UE. 32428- E-51. Enderroc de pedres mitjanes enmig de terra groguenca compactada, a l'interior de l'E-51. Cobert per 32426.

UE. 32429- E-51. Nivell de pedres planes, col·locades anivellant el terreny, com un paviment. Cobert per 32428.

UE. 32430- E-51. Estructura rectangular adossada a les Ues 32418 i 32417, formada per pedres planes i regulars. Possible banqueta. En contacte amb 32417 i 32418.

UE. 32431- E-51. Estrat interior de l'estructura rectangular 32430, format per terra més fosca i pedres irregulars més petites. Cobert per 32430.

2.10 L'HABITACIÓ H-52

També situada enmig del camí d'accés. Els murs 32408 i 32418 separen pel sud l'H-52 de l'espai H-51. S'ha començat a treure la capa superficial corresponent a aquest espai, i comença a aparèixer un enderroc de grans pedres. Es deixa per a una propera campanya.

E-02 : conjunt d'estructures de la zona excavada. En primer terme, l'H-52.

Més cap el nord, seguint el camí, es localitza una mena de mur, format per pedres mitjanes col·locades en forma de llibre, en direcció S-N i seguint el revolt del camí. Tot i que pot formar part d'una feixa de camp posterior, caldrà continuar en aquesta zona per tal de veure els possibles nivells inferiors, ja que sembla que l'espai E-52 contacta amb l'H-50, una habitació semiexcavada a la roca que s'havia delimitat parcialment i superficialment en campanyes anteriors.

Relació d'Unitats Estratigràfiques

UE. 32407- H-50/H-52. Estrat de pedres i lloses planes, col·locades anivellant el terreny al cantó N del camí. Sembla força modern. Possible paviment o plataforma fet pel pagès? En contacte amb i cobreix 32406.

UE. 32418- H-52/E-51. Mur E-W, que tanca l'H-52 pel sud i, alhora, l'E-51 pel nord. En contacte amb 32417. Segueix la línia del mur 32408.

UE. 32409- H-52. Estrat d'enderroc, format per grans pedres, situat al N del mur 32408 de l'E-51. Cobert per 32401. Cobreix 32413.

UE. 32414- H-52. Estrat de terra sorrenca, de color groguenc, situat entremig i per sota de les grans pedres de l'enderroc 32409, al cantó N. Cobert per 32409. En contacte amb 32408.

2.11 ESPAI E-53, CAMÍ

El camí del marge W permet l'accés al jaciment per aquest cantó. Tot i que es pot tractar d'un camí antic, es va arranjar en temps moderns per donar accés als conreus. Les diverses campanyes d'excavació a la zona de les ferreries van demostrar que les estructures seguien per sota del camí. Per tant, un cop habilitat un pas paral·lel, es va començar a rebaixar el camí, concretament per l'espai anomenat E-53.

Aquest espai està situat davant i més al sud de l'H-47, molt destrossada, però que continuava a nivells inferiors.

E-02: camí sobre el marge W, abans de començar l'excavació

L'excavació del camí ha mostrat diversos nivells: per sota del nivell superficial (UE. 32500), format per terra de camp molt orgànica i pedretes, i cap el sud del camí, apareix un enderroc de grans pedres, molt desplaçat cap l'oest, i just sobre la feixa del camp. L'enderroc (UE. 32506) està format per grans carreus de pedra, que semblen procedir de les habitacions i cases de més amunt del marge. Al costat, una bossada de terra solta, arrels i pedretes (UE. 32503), confirma l'alteració antròpica d'aquest lloc. El material surt molt barrejat, sobretot ceràmica grisa medieval i ibèrica, molt rodolat i en poca quantitat.

E-03: Espai E-53, mirant cap el S, en procés d'excavació

E-03: Espai E-53, zona del camí, mirant cap el N

Seguint l'excavació cap el N, el camí es troba amb els enderrocs que cobreixen l'estructura H-52 i més endavant encara, l'H-50, semiexcavada a la roca.

Al costat de l'H-52, el camí gira en rodó cap el NE, seguint unes pedres col·locades planes i formant una mena de talús. Aquesta zona s'excavarà en properes campanyes.

Unitats Estratigràfiques

UE. 32500- E-53. Nivell superficial, de terra de camp orgànica, amb pedres petites i mitjanes barrejades. Cobreix 32501 i 32502.

UE. 32501- E-53. Element: mur format per pedres col·locades en llibre, recolzat als murs de l'H-47, l'E-51 i l'H-52, per formar un arrodoniment del camí. Cobert per 32500.

UE. 32502- E-53. Estrat de terra groguenca amb pedres petites, situat a l'oest del mur 32501. Cobert per 32500. En contacte amb 32501. Igual a 32504.

UE. 32503- E-53. Estrat de pedres soltes i terra orgànica en una bossada, a l'W de l'H-47, prop del marge.

UE. 32504- E-53. Estrat de terra compactada groguenca a l'W de l'H-47, al sud de la bossada de pedres 32503. Cobert per 32500. Igual a 32502. En contacte amb 32503.

UE. 32505- E-53. Conjunt de pedres col·locades planes, deslligades, que apareix al cantó W de l'H-47. Possible estructura quadrangular.

UE. 32506- E-53. Nivell d'enderroc de pedres caigudes de mida mitjana, enmig de terra groguenca. Sobre el marge, al cantó S del camí, a l'W de l'H-45. En contacte amb 32507.

UE. 32507- E-53. Nivell d'enderroc al S del camí. Cobert per 32500. En contacte amb 32506.

3. RELACIÓ ESTRATIGRÀFICA DE LES ESTRUCTURES EXCAVADES I MÀTRIX E02-M I E03-M

3.1 UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES CAMPANYA E-2002:

Unitats Estratigràfiques sector 25- juliol (H-23 i bei transversal):

UE. 25001- H-23, sobre el bei transversal. Nivell superficial de terra de camp, situat al nord-oest de l'H-23 (àrea oberta de 5 x 2 m). Cobreix 25002.

UE. 25002- H-23, sobre el bei transversal. Estrat de reompliment del bei, amb pedres per a anivellar el terreny (una era una pedra de molí fragmentada). Cobert per 32001, en contacte amb 25003 i cobreix 25005.

UE. 25003- H-23, sobre el bei transversal. Estrat d'enderroc que dins el bei. Conté material rodolat i barrejat. En contacte amb 25002, cobreix 25004.

UE. 25004- H-23, sobre el bei transversal. Estrat d'enderroc de petites pedres que s'estèn en direcció est-oest. Cobert per 25003, cobreix 25005.

UE. 25005- H-23, sobre el bei transversal. Interestrat: BEI, esquerra a la roca, nivell de roca mare. Cobert per 25002.

Unitats Estratigràfiques sector 31- juliol (H-23 i carrer 2):

UE. 31300- H-23. Nivell superficial de terra de camp, molt orgànica. Hi ha material. Cobreix 31301.

UE. 31301- H-23. Estrat de terra de camp orgànica, més compacta i barrejada amb pedretes petites. Hi ha material. Cobert per 31300, cobreix 31308.

UE. 31302- CARRER 2. Nivell superficial de terra de camp, orgànica i amb pedretes petites. Molt poc material. Igual a 31300. Cobreix 31307.

UE. 31303- H-23. Polleguera est de la porta principal de l'H-23. Interestrat al mur S-N (excavat a la campanya del 1990). Dimensions polleguera 34 x 23 x 22,5 cm. Farcit per 31304.

UE. 31304- H-23. Estrat de reompliment de la polleguera 31303. S'obté mostra de terra. A l'interior de la polleguera hi havia una lloseta de pedra, com a suport de l'estructura de fusta de la porta. Material: 2 peces de joc. Farceix 31303.

UE. 31305- H-23. Polleguera oest de la porta principal de l'H-23. Interestrat al mur E-W (excavat a la campanya del 1990). Dimensions polleguera: 20x255x21 cm. Farcit per 31306.

UE. 31306- H-23. Estrat de reompliment de la polleguera 31305. La polleguera havia estat amortitzada i reomplida amb iloses perfectament col·locades, potser per reduir-ne les dimensions. S'obté mostra de terra. Farceix 31305.

UE.31307- CARRER 2. Estrat de terra de camp, orgànica, més compactada. Cobert per 31302. Cobreix 31310. Hi ha material força rodolat.

UE. 31308- H-23. Nivell aplanat, de pedres petites amb terra molt compactada, possible paviment. Hi ha material. Cobert per 31301. Igual a 31309.

UE. 31309- H-23. Nivell de terra compactada amb pedretes, possible paviment, situat a la zona SW de l'H-23. Igual a 31308. Cobreix la roca mare 31317.

UE. 31310- CARRER 2. Nivell amb pedres petites, tot aplanat, possible paviment. Semblant al paviment 31308 de l'H-23. Cobert per 31307. Cobreix la roca mare 313..

UE. 31311- CARRER 2. Nivell d'enderroc, format per pedres mitjanes, seguint el pendent cap l'oest del carrer. Hi ha material. Cobert per 31310. Cobreix 31315.

UE. 31312- H-23. Tros de terra marró fosc i més compacta que la resta, de forma allargada, en contacte amb el paviment 31308, i que just voreja el forat de pal 31313.

UE. 31313- H-23. Interstrat, possible forat de pal, situat al cantó N-E de l'H-23, al costat i per sota del paviment 31308. Farcit per 31314.

UE. 31314. H-23. Contingut del possible forat de pal 31313. Mostra de terra. Farceix 31313.

UE. 31315. CARRER 2. Estrat d'enderroc de pedres petites i mitjanes (aprox. 10 x 10 cm), barrejades amb trossos de teula. Hi ha material. Cobert per 31311. Cobreix 31318.

UE. 31316. H-23. Interstrat, terra orgànica i flonja, reompliment d'una possible biga de coberta caiguda, que ha deixat la seva empremta a la UE.31308. Igual a 31312.

UE. 31317. H-23. Nivell final, roca mare. Cobert per 31309.

UE. 31318. CARRER 2. Nivell final, roca mare. Cobert per 31315.

UE. 31319. H-23. Nivell de destrucció i enderroc, amb petites restes de morter, a l'extrem NW de l'H-23. Hi ha un clau de ferro (Inv. E02-223).

UE. 31320. H-23. Interstrat, petit forat de pal a la roca mare 31317.

Unitats Estratigràfiques sector 32- julloi (H-43):

UE. 32300- H-43. Estrat superficial, de terra orgànica de camp que cobria tota la zona del sector 32. La terra era fosca i flonja, amb sectors endurits i força arrels. Semblava remoguda pel pagès. Taques de carbons vegetals. Material: fragments de teules i ceràmica grisa medieval. Cobreix 32301.

UE. 32301- H-43. Estrat d'anivellament, amb terra compactada i aplanada, que sembla superar el desnivell entre el bei i el reompliment del Jub 3. Cobert per 32300 i 32302. Cobreix 32304.

UE. 32302- H-43. Estrat superficial de la zona excavada el 1999 (quadres Q-R-S-T / 17-18-19-20). Igual a 32300, cobreix 32301.

UE. 32303- H-43. Estrat amb restes del que sembla una preparació de paviment: argila i gravetes. Pot tractar-se d'un tros desplaçat del paviment 31308-31309 de l'H-23, que es troba uns metres cap l'est. S'obté mostra. Igual a 31308-31309. Cobert per 32300. Cobreix la roca mare 32...

UE. 32304- H-43. Estrat de terra fosca i flonja, situada sobre l'obertura del bei. Cobert per 32301. Cobreix 32310 i roca mare 32...

UE. 32305- H-43. Estrat de terra de tàpia molt dura, de 10-15 cm de potència. Sembla remoguda i compactada de nou. Material modern i contemporani. Cobert per 32300. Cobreix 32307 i 32304.

UE. 32306- H-43. Estrat de farciment del Jub 3, amb gran quantitat de pedres de diverses mides. Sembla un reompliment que anivelli el Jub amb el límit del bei. (només es neteja i delimita).

UE. 32307- H-43. Estrat d'enderroc desplaçat, format per una franja allargada S-N, composta per una barreja de pedres, teules i material de construcció, amb algunes restes cremades. Sembla arrosegat i desplaçat, potser per una arada. S'anivella amb 32306. Cobert per 32305 i 32300. Cobreix 32312.

UE. 32308- H-43. Estructura indeterminada, formada per 3 pedres planes i unes quantes de més petites encaixades en forma de llibre. Està en contacte amb 31301 i envoltada per l'estrat cendrós 31309. Cobert per 32302. Talla 32301.

UE. 32309- H-43. Estrat cendrós, de color gris fosc, format per cendra i carbonets al costat de la UE. 32308. Sembla material actual. Cobert per 32301.

UE. 32310- H-43. Nivell de terra que sembla piconada, amb presència de pedretes i fragments de teula. A la banda N, anivella el contacte amb el bei. En contacte amb 32304. Cobert per 32301 i 32304. Cobreix la roca mare 323..

UE. 32311- H-43. Estrat de farciment del bei 31313, que va E-W des del mur N de l'H-23. Format per pedres de diverses mides (es deixa in situ). Cobert per 32301 i 32304. Farceix el bei 32313.

UE. 32312- H-43. Estrat in situ, no sembla desplaçat. Pot ser un preparat de paviment o possible rasa de fonamentació d'un mur desaparegut. Cobert per 32307 i 32305.

UE. 32313- H-43. Interestrat, bei tallat a la roca mare 32314, situat al costat del mur N de l'H-23. S'obre cap l'W. Farcit per 32311.

UE. 32314- H-43. Nivell final, roca mare.

Unitats Estratigràfiques sector 32- agost (H-47, E-51, H-50/H-52):

UE. 32400- H-47. Estrat superficial, de terra fosca barrejada amb arrels, pedretes soltes i material divers i desplaçat, compactat i barrejat, corresponent a la zona del camí. Cobreix 32401 i 32402.

UE. 32401- H-47. Estrat d'enderroc, caigut des del marge W a sobre el camí. Conté molta barreja de pedres i material rodolat. Cobert per 32400. En contacte amb 32402 i 32404. Cobreix 32403 i 32406.

UE. 32402- H-47. Estrat sorrenc i compacte, de color clar, de forma estreta i llarga en sentit S-N. enmig de l'enderroc i en contacte amb 32401. Cobert per 32400. Cobreix 32403.

UE. 32403- H-47. Estrat d'enderroc de l'H-47, amb pedres, teules i restes de cremat. Conté material ceràmic gris. Cobert per 32401 i 32402. Cobreix 32424.

UE.32404- H-47. Estrat d'enderroc corresponent a la part S, caigut des del marge sobre el camí W, des de la zona de l'H-32. En contacte amb 32401.

UE. 32405- H-47. Interestrat, rasa que trenca longitudinalment l'enderroc 32401 i l'estrat 32402. Possible marca d'arada reomplerta. En contacte amb 32401 i 32403. Material: fragments de teula.

UE. 32406- H-47. Estrat d'enderroc, format per pedretes petites i terra sorrenca compacta, al cantó N del camí. Cobert per 32401 i 32407.

UE. 32407- H-50/H-52. Estrat de pedres i lloses planes, col·locades arivellant el terreny al cantó N del camí. Sembla força modern. Possible paviment o plataforma fet pel pagès? En contacte amb i cobreix 32406.

UE. 32408- E-51. Mur E-W, al cantó N del camí, sota l'espai E-48. Limita el passadís E-51 pel N. En contacte amb 32409 i 32428 (mur S de l'H-52).

UE. 32409- H-52. Estrat d'enderroc, format per grans pedres, situat al N del mur 32408 de l'E-51. Cobert per 32401. Cobreix 32413.

UE. 32410- E-51 (passadís). Estrat d'enderroc de pedres mitjanes (semblant a les del 32401), enmig de terra sorrenca de color groguenc. Situat al S del mur 32408. Material de ferro i ceràmica grisa. En contacte amb 32408 i 32411.

UE. 32411- H-47. Mur E-W, delimita l'H-47 pel nord, al cantó S del camí. La línia de mur continua amb 32415. Limita amb el passadís E-51.

UE. 32412- H-47. Interestrat de terra fosca, entre 32404 i 32405, corresponent a l'entrada de l'arada a la terra orgànica, al sector S del camí. En contacte amb 32404 i 32405.

UE. 32413- H-47. Nivell d'ocupació, sobre l'estrat groc. Format per pedres de grans dimensions, que al cantó W es transformen en un pedruscall trencat i barrejat amb teules, cendra, pedres cremades, carbons, fauna i material ceràmic. Possible llar de foc? Cobert per 32409. Cobreix 32414.

UE. 32414- H-52. Estrat de terra sorrenca, de color groguenc, situat entremig i per sota de les grans pedres de l'enderroc 32409, al cantó N. Cobert per 32409. En contacte amb 32408.

UE. 32415- H-47. Mur E-W , que tanca l'H-47 pel N i limita amb el passadís E-51. Segueix la línia del mur 32411 i llar 32420.

UE. 32416- H-47. Mur S-N, que tanca l'H-47 per l'W. Contacta en angle recte amb 32415, i segueix la mateixa direcció que el mur 32417, de l'E-51.

UE. 32417- E-51. Mur S-N, que tanca el passadís o habitació H-51, contigüa a l'H-47. S'adossa al mur 32416, i fa angle recte amb el mur 32415 de l'H-47.

UE.32418- H-52. Mur E-W, que tanca l'H-52 pel sud i, alhora, l'E-51 pel nord. En contacte amb 32417. Segueix la línia del mur 32408.

UE.32419- H-47. Estrat d'incendi, amb un nivell fort de cremat. Hi ha la possibilitat d'una llar. Mostra de terra (Inv. E02-706).

UE. 32420- H-47. Llar de foc, formada per pedres adossades a la paret 32415, al N de l'H-47. Material ceràmic cremat. En contacte amb 32415 i 32423.

UE. 32421- E-51. Estructura quadrada formada per grans pedres (110 x 110 cm), que s'adossen a la paret 32408. Possiblement associada a la banqueteta 32104, en relació al treball del ferro. Base manxa? En contacte amb 32408.

UE. 32422- E-48. Nivell d'enderroc, format per teules, terra cremada i carbons.

UE. 32423- H-47. Nivell d'enderroc amb teules, al voltant de la llar 32420. Material ceràmic gris. Es prenen mostres de carbons (Inv. E02-707) i de terra cremada (Inv. E02-708). Cobreix 32425.

UE. 32424- H-47. Estrat d'incendi, amb un nivell de terra cremada, amb trossos de teules i pedretes pe sota de l'enderroc 32403. Cobert per 32401. Cobreix 32425.

UE. 32425. H-47. Estrat de terra groguenca, en contacte amb la llar 32420, per sota de l'enderroc de teules 32425.

3.2 UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES CAMPANYA E-2003:

Unitats Estratigràfiques sector 25- juliol ((H-23 i bei transversal):

(segueix del 2002):

UE. 25006- H-23, sobre el bei transversal. Nivell superficial d'abandonament i sedimentació, terra de camp amb arrels. Restes de teules. Igual a 25001 (E-2002), cobreix 25007.

UE. 25007- H-23, sobre el bei transversal. Nivell d'enderroc i colmatació, amb barreja d'arrels, carbons vegetals, tovot i material de construcció enmig de còdols i pedretes. Sembla part d'un enderroc en relació amb les restes de l'est del quadre (Espai exterior al N de l'H-23, sector 26). Cobert per 25006, cobreix 25008 i 25009.

UE.25008- H-23, sobre el bei transversal. Nivell d'enderroc, format per pedres petites i mitjanes ben treballades. Els carreus podrien correspondre a un mur. Cobert per 25007, en contacte amb 25009, cobreix 25010.

UE.25009- H-23, sobre el bei transversal. Nivell format per terra compactada de color marró clar, amb nòduls de quarç i fragments de teula. Cobert per 5007, en contacte amb 25008, cobreix 25010.

UE.25010- H-23, sobre el bei transversal. Estrat format per llims, pocs elements vegetals, sobre la roca mare. Cobert per 25007 i 25008, cobreix la roca natural 25011.

UE.25011- H-23, sobre el bei transversal. Roca natural. Presenta dos retalls en direcció E-W.

Unitats Estratigràfiques sector 26- juliol ((Espai exterior al N de l'H-23):

UE. 26001- E-exterior al N de l'H-23, estrat superficial amb presència de material modern i material de construcció, amb pedres petites i poca ceràmica rodada, ibèrica i medieval. Cobreix 26002, 26006 i 26009.

UE. 26002- E-exterior al N de l'H-23, nivell de rebliment, amb pedretes i tovot, terra de color marró groguenca, sense material ceràmic. Cobert per 26001, cobreix 26003.

UE. 26003- E-exterior al N de l'H-23, nivell d'enderroc, amb petites pedres i una mica de material ceràmic de tipus gris medieval. Cobert per 26002, cobreix 26005.

UE. 26004- E-exterior al N de l'H-23, estrat de color marró fosc-negre, molt orgànic, sobre la roca natural, prop del sector 32..

UE. 26005- E-exterior al N de l'H-23, nivell de colmatació, amb material divers ibèric i medieval, molt escàs. Cobert per 26003, tallat per 26010.

UE. 26006- E-exterior al N de l'H-23, nivell d'enderroc, que baixa des del cantó Est. Es perfila la roca tallada. Barreja de materials antics i moderns. Cobert per 26001, cobreix 26008.

UE. 26007- E-exterior al N de l'H-23, nivell de colmatació, de terra força compacta, de color groguenc, amb pedretes i restes de teules. En contacte amb 26004, cobert per 26003. Cobreix 26008

UE. 26008- E-exterior al N de l'H-23, nivell de roca natural o roca mare, amb encaixos per a una possible habitació semiexcavada (?).

UE. 26009- E-exterior al N de l'H-23, nivell d'enderroc, format per terra orgànica, pedres i material constructiu, a l'W de la roca mare localitzada 26008. No s'ha excavat. Cobert per 26001.

UE. 26010- E-exterior al N de l'H-23, estrat de rebliment, situat sobre la roca mare 26008, farcint el solc deixat per una arada. No hi ha material arqueològic.

Unitats Estratigràfiques sector 31- Juliol ((Jub 3- cisterna):

UE. 31400- Jub 3. Element: estructura del Jub excavat a la roca mare, aprofitant una diàclasi natural S-N. (el nivell superficial que el cobria és la UE. 25001, excavada E-2002).

UE. 31401- Jub 3. Estrat de destrucció, enderroc de pedres mitjanes i petites, barrejat amb fragments de teula i terra orgànica. Igual a 31402. Cobert per 25001, cobreix 31402.

UE. 31402- Jub 3. Estrat de destrucció, enderroc de pedres mitjanes-grans, caigudes des de dalt el cantó E de l'estructura. Igual a 31401. Cobert per 31401, cobreix 31403.

UE. 31403- Jub 3. Nivell d'enderroc de pedres petites i mitjanes, amb algunes col.locades planes per anivellar l'interior del jub. Cobert per 31402, cobreix 31404, 31405 i 31406.

UE. 31404- Jub 3. Nivell de terra groguenca (potser tàpia desfeta). Passa per sobre del mur 31407, a l'oest del jub. Cobert per 31403, cobreix 31407.

UE. 31405- Jub 3. Element: mur de tancament del jub pel cantó Nord. Cobert per 31403. En contacte amb el mur 31408.

UE.31406- Jub 3. Nivell d'enderroc de pedres petites entre el mur 31405 al N, i el mur 31407 a l'W. Cobert per 31403. Cobreix 31412.

UE. 31407- Jub 3. Element: mur de tancament del jub pel cantó W. Cobert per 31403, en contacte amb el mur 31406.

UE. 31408- Jub 3. Element: mur, construït a l'interior del jub, recolzat al cantó W i aprofitant-lo com a rasa de fonamentació de N a S. En contacte amb el mur 31405 i 31409.

UE. 31409- Jub 3. Nivell d'enderroc a l'interior del jub, entre el mur 31408 i el mur 31405. Cobreix 31411.

UE. 31410- Jub 3. Estrat de pedres planes a l'interior del jub, tocant el mur 31405. Cobreix 31406.

UE. 31411- Jub 3. Enderroc de pedres mitjanes, enmig de terra de tons groguencs i trossos de teula i tovot. Delimitat pel mur 31408 i el mur 31405. Cobert per 31409.

UE. 31412- Jub 3. Enderroc de pedres i fragments de teula i tovot, entre els murs 31405 i 31407. Cobert per 31406.

Unitats Estratigràfiques sector 32- agost (Espai E-51):

UE. 32426- E-51. Nivell d'enderroc, format per pedres mitjanes, situat entre el mur 32408/32418 i la UE. 32415/32417, a l'interior de l'espai E-51. Cobert per 32410. Cobreix 32428.

UE. 32427- E-51. Nivell d'enderroc, de pedres grans, a l'interior de l'E-51. Igual a 32700.

UE. 32428- E-51. Enderroc de pedres mitjanes enmig de terra groguenca compactada, a l'interior de l'E-51. Cobert per 32426.

UE. 32429- E-51. Nivell de pedres planes, col·locades anivellant el terreny, com un paviment. Cobert per 32428.

UE. 32430- E-51. Estructura rectangular adossada a les Ues 32418 i 32417, formada per pedres planes i regulars. Possible banqueteta. En contacte amb 32417 i 32418.

UE. 32431- E-51. Estrat interior de l'estructura rectangular 32430, format per terra més fosca i pedres irregulars més petites. Cobert per 32430.

Unitats Estratigràfiques sector 32- agost (habitació H-47):

UE. 32450- H-47. Estrat d'enderroc i terra cremada, que cobreix tota l'habitació. Pedres caigudes, teules i carbons. Cobert per 32424. Cobreix 32451 i 32452.

UE. 32451- H-47. Element format per una llosa cremada i pedres al voltant, situat a l'extrem NW de l'habitació. Pot correspondre a la UE. 32420 de l'E-2002, possible llar de foc desplaçada. Terra molt cremada, amb carbons i restes de teules. Cobert per 32450. Cobreix 32452.

UE.32452- H-47. Nivell de roca mare, sòl d'ocupació molt cremat. Cobert per 32450 i 32451.

UE. 32453- H-47. Interestrat: polleguera N de la porta oberta a l'W .

UE. 32454- H-47. Estrat de terra cremada que reomple la polleguera 32453. Se'n pren mostra (1 bossa).

UE. 32455- H-47. Interestrat: polleguera S de la porta oberta a l'W .

UE. 32456- H-47. Estrat de terra cremada que reomple la polleguera 32455. Se'n pren mostra (2 bosses).

Unitats Estratigràfiques sector 32- agost (espai E-53, camí):

UE. 32500- E-53. Nivell superficial, de terra de camp orgànica, amb pedres petites i mitjanes barrejades. Cobreix 32501 i 32502.

UE. 32501- E-53. Element: mur format per pedres col.locades en llibre, recolzat als murs de l'H-47, l'E-51 i l'H-52, per formar un arrodoniment del camí. Cobert per 32500.

UE. 32502- E-53. Estrat de terra groguenca amb pedres petites, situat a l'oest del mur 32501. Cobert per 32500. En contacte amb 32501. Igual a 32504.

UE. 32503- E-53. Estrat de pedres soltes i terra orgànica en una bossada, a l'W de l'H-47, prop del marge.

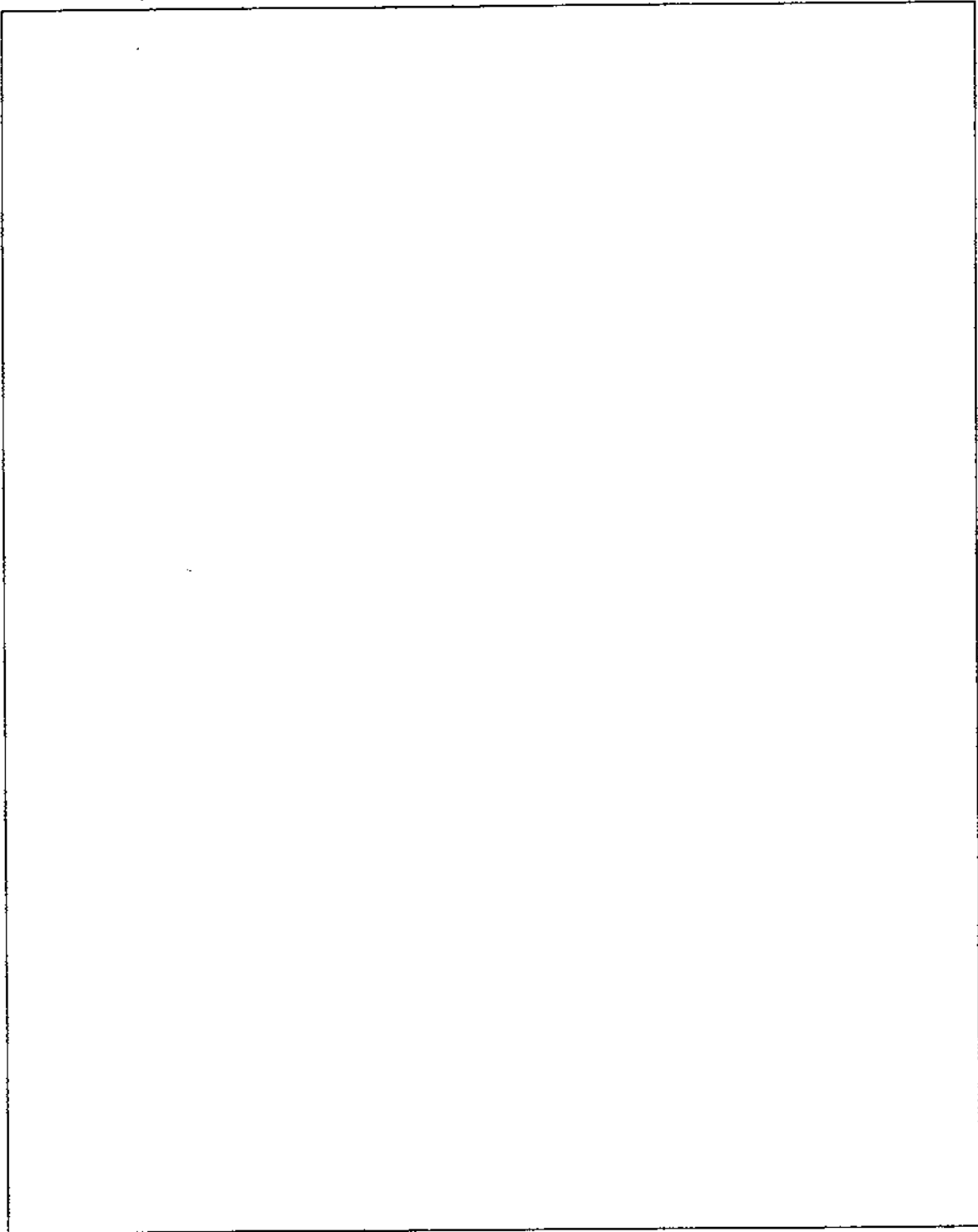
UE. 32504- E-53. Estrat de terra compactada groguenca a l'W de l'H-47, al sud de la bossada de pedres 32503. Cobert per 32500. Igual a 32502. En contacte amb 32503.

UE. 32505- E-53. Conjunt de pedres col.locades planes, deslligades, que apareix al cantó W de l'H-47. Possible estructura quadrangular.

UE. 32506- E-53. Nivell d'enderroc de pedres caigudes de mida mitjana, enmig de terra groguenca. Sobre el marge, al cantó S del camí, a l'W de l'H-45. En contacte amb 32507.

UE. 32507- E-53. Nivell d'enderroc al S del camí. Cobert per 32500. En contacte amb 32506.

3.3 MÀTRIX 2002-2003

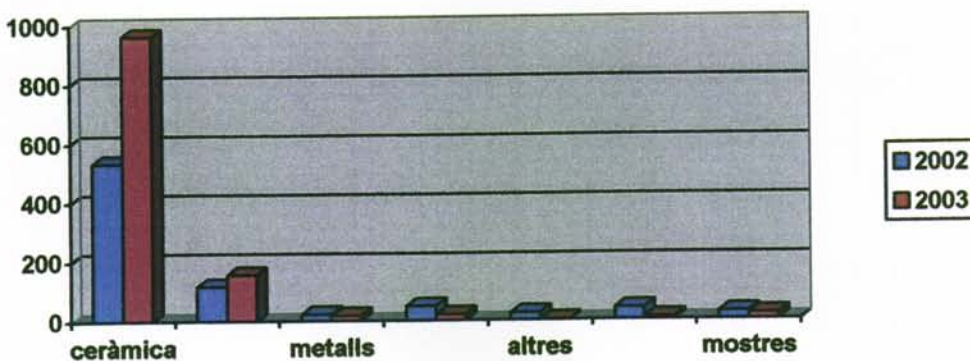

4. ESTUDI DEL MATERIAL

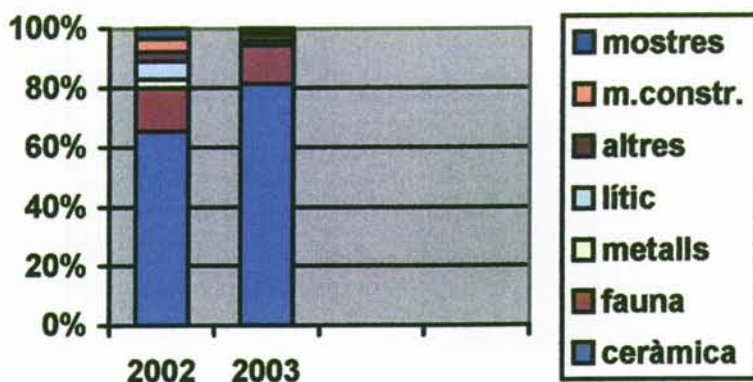
4.1 ANÀLISI QUANTITATIVA DEL MATERIAL PER TIPOLOGIES per Imma Ollich

QUANTITAT MATERIAL L'ESQUERDA 2002 I 2003
(nombre i % de fragments i peces)

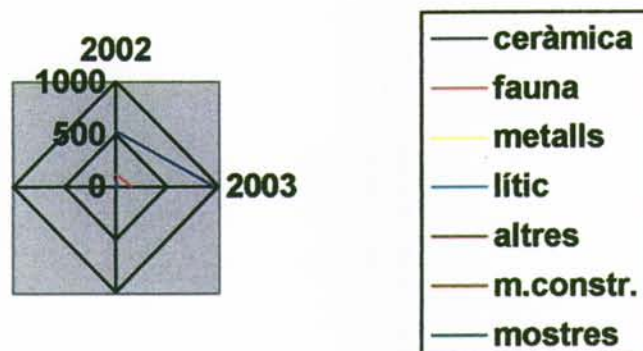
L'ESQUERDA	2002		2003	
Ceràmica grisa	290		791	
Ceràmica oxidada	11		74	
Ceràmica vidrada	37		23	
Ceràmica ibèrica	194		75	
CERÀMICA TOTAL	532	= 65,59 %	963	= 81,19 %
FAUNA	117	= 14,42 %	157	= 13,23 %
Bronze	3		0	
Ferro	19		17	
METALLS TOTAL	22	= 2,71 %	17	= 1,43 %
ALTRES (vidre)	7 + 18	= 3,08 %	2	= 0,16 %
MAT. LÍTIC	49	= 6,04 %	20	= 1,68 %
MAT. CONSTRUCCIÓ	39		8	
MOSTRES	27		19	
MT.C.+MOSTRES TOTAL	66	= 8,13 %	27	= 2,27 %
TOTAL fragments	811		1.186	

l'esquerda 02-03. % total material

l'esquerda 02-03: distribució material

Els quadres i gràfics anteriors mostren la distribució del material per campanyes d'excavació, tipologies i percentatges. S'ha considerat com a tipologies principals: CERÀMICA (grisa, oxidada, vidrada, ibèrica), FAUNA, METALLS (bronze i ferro), VIDRE i altres, MATERIAL LÍTIC, MATERIAL DE CONSTRUCCIÓ i MOSTRES (teules, argamassa, tàpia).

La ceràmica és l'element més representatiu quantitativament del conjunt de material, 532 fragments i peces el 2002 (que representa un 65,59 %) i 963 el 2003 (un 81,19 %), percentatges que s'elevarien si es comptabilitzessin tots els fragments que formen part d'una mateixa peça i que, per tant, entren amb un sol núm. de coordenat i d'inventari.

La fauna segueix en importància quantitativa, amb 117 fragments el 2002 i 157 fragments el 2003 (per tant, amb uns percentatges semblants del 14,42 % i del 13,23 %).

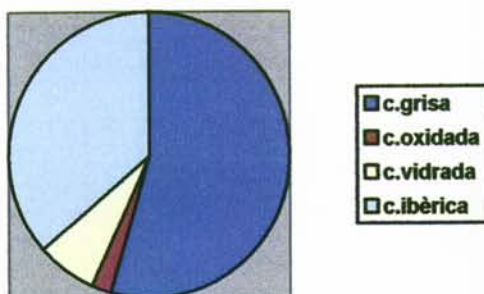
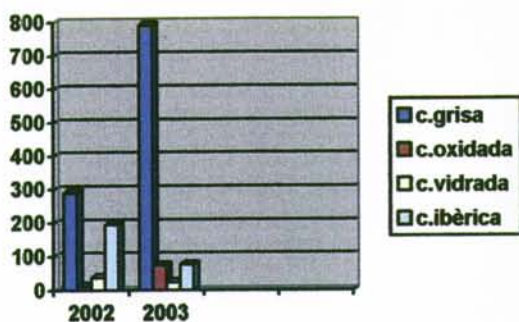
El material lític és el tercer en ordre d'importància quantitativa el 2002 (49 peces inventariades, un 6,04 %), potser degut a què aquesta campanya en concret presenta un gran nombre de còdols de riu treballats i fets servir com a pedres d'esmolar. En canvi, el 2003, la quantitat baixa a 20 peces, que representen només un 1,68 % sobre el total general.

Els metalls es veuen representats en relativa abundància: 22 peces el 2002 (2,71 %), de les quals 19 són de ferro i només 3 de bronze. La proporció baixa el 2003, amb 17 peces de ferro, que sobre el total de material representen només un 1,43%. Tanmateix, aquestes quantitats són considerables, si tenim en compte que en altres campanyes la proporció de metalls és molt més baixa, entorn de l'1 %.

Pel que fa el darrer apartat (mat. construcció i mostres), cal entendre que no es tracta d'un nombre de fragments absolut, sinó que la quantitat és aleatòria en funció de les mostres preses i, per tant, no és representativa sobre el conjunt general, ni tampoc el percentatge.

CERÀMICA L'ESQUERDA 2002-2003
(per tipologies i percentatges)

CERÀMICA	2002		2003	
Ceràmica grisa	290	54,51 %	791	82,13 %
Ceràmica oxidada	11	2,06 %	74	7,61 %
Ceràmica vidrada	37	6,95 %	23	2,30 %
Ceràmica ibèrica	194	36,46 %	75	7,70 %
TOTAL	532		963	

Si entrem a l'anàlisi concreta de les tipologies ceràmiques, el quadre anterior permet visualitzar el nombre de fragments i els percentatges de cada campanya, segons si es tracta de ceràmica medieval (grisa, oxidada i vidrada) o de ceràmica ibèrica: la més abundant és, evidentment, la ceràmica grisa i grisa-negra (amb un percentatge global entorn del 70% del material, en concret del 82,13% el 2003), i més si considerem que molts fragments catalogats com a "oxidada", en realitat poden formar part també de peces grises.

La ceràmica vidrada, sobretot de tipus verd, segueix amb una baixa presència al poblat medieval (només 6,95% el 2002, i 2,30 el 2003), equivalent a una única peça per habitació.

El que cal remarcar és l'elevada presència de ceràmica ibèrica: si bé el 2003 es manté en un 7,70 %, al 2002 el percentatge puja fins un 36,46 %. Si bé es tracta de material molt fragmentat i rodolat, cal buscar-hi una explicació, ja que a totes les campanyes, el percentatge de ceràmica ibèrica es manté entre un 5 i un 7 %, i correspon generalment, al material barrejat amb la tàpia de construcció de les parets medievals.

Si considerem la situació original d'aquesta ceràmica ibèrica, es comprova que la majoria de fragments procedeixen de l'habitació H-23 i del carrer 2 contigu, i que es tracta d'un material molt especial: petits fragments retallats amb forma geomètrica aplanada, formant triangles, cercles i rombes. Algun té fins i to forma piramidal. Ja comentem a l'apartat corresponent d'aquesta Memòria que es pot tractar de fitxes de joc, donada també l'excepcionalitat de l'H-23, i que no en sabem la seva funció amb certesa.

Aquesta ceràmica ibèrica es tractaria, doncs, de fragments reaprofitats i reutilitzats en època medieval, potser com a fitxes de joc.

4.2 LA CERÀMICA GRISA MEDIEVAL **per M. Ocaña, C. Colomina, M. Barniol i I. Ollich**

A la campanya del 2002 es van localitzar un total de 290 fragments i peces de ceràmica grisa, mentre que a la 2003, el total de fragments de ceràmica grisa puja a 415.

La majoria d'aquests fragments, en un total de 443 (162 el 2002 i 281 el 2003, per tant 2/3 parts del total localitzat), es trobaven concentrats a l'habitació H-47, que presposem com a habitatge. Aquesta habitació va quedar destruïda per un incendi i va preservar el material in situ. Tanmateix, malgrat l'abundància de fragments, i que la seva situació i dispersió en l'habitació demostren que eren peces completes, només se n'han pogut determinar tres formes concretes: l'oileta E02-722, l'olla E03-540, i la canata E02-775.

Per tant, comptem amb dues olles per al foc, i una peça per a contenir líquids. L'olla 540 s'ha pogut recuperar quasi completa, malgrat hi ha molts fragments que s'han inventariat com a 539, per ser de ceràmica oxidada. En realitat, pertanyen a la mateixa peça, molt afectada pel contacte amb el foc, que va provocar l'oxidació. D'aquesta olla s'ha pogut recuperar el sediment per analitzar-ne el contingut, i també hi ha fauna associada, actualment en estudi.

Presentem la descripció de les peces per campanyes d'excavació i sectors:

CAMPANYA 2002

Sector 31:

E02-31301-47

Fragment de nansa de ceràmica grisa medieval amb l'arrenc inferior. El color de la pasta és gris plom. Presenta partícules de desgredant.

E02-31301-49

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau. El color de la pasta és gris clar tirant a beige. Presenta partícules de desgredant.

E02-31301-50

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau. Té l'encaix per la tapadora força evident. El color de la pasta és gris plom. Presenta nombroses partícules de desgredant.

E02-31307-83

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi pla. El color de la pasta és gris fosc. El fragment està força erosionat, raó per la qual són molt evidents les partícules de desgredant.

E02-31310-190

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau. El color de la pasta és gris clar. Presenta partícules de desgredant.

E02-31310-191

Fragment de broc de ceràmica grisa medieval. La vora és lleugerament exvasada amb el llavi rodó. El color de la pasta és gris clar. Presenta partícules de desgreixant.

Sector 32:

E02-32300-225

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi lleugerament concau. El color de la pasta és gris. Presenta partícules de desgreixant.

E02-32301-247

Fragment de fons de ceràmica grisa medieval. La paret externa està molt desgastada i és de color vermellós, possiblement per efecte del foc. El color de la pasta és gris. Presenta partícules de desgreixant força evidents..

E02-32301-257

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau. El color de la pasta és gris fosc. Presenta partícules de desgreixant.

E02-32301-258

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau. El color de la pasta és gris. Presenta partícules de desgreixant.

E02-32301-297

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi rodó. Molt desgastada i cremada, la pasta presenta tonalitats del gris al vermellós. Presenta partícules de desgreixant.

E02-32304-322

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau. El color de la pasta és gris clar. Presenta partícules de desgreixant.

E02-32106-394

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi arrodonit al cantó extern i recte a l'interior. El color de la pasta és gris amb tons marrons i rogencs. Presenta partícules de desgreixant.

E02-32106-398

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau. El color de la pasta és gris. La peça està molt rodada pel que es fan molt evidents les partícules de desgreixant, amb una paret molt rugosa .

E02-32106-424

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau. El color de la pasta és gris plom. Presenta partícules de desgreixant.

E02-32400-644

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau. Es evident l'encaix per una tapadora. El color de la pasta és gris. Presenta partícules de desgreixant.

E02-32404-623

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau més ample que la tipologia habitual al jaciment. El color de la pasta és gris. Presenta partícules de desgredant.

E02-32404-624

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concau. Pertany a una peça molt petita. El color de la pasta és gris plom. Presenta partícules de desgredant.

E02-32405-646

Fragment de ceràmica grisa medieval amb incisions. El fragment és massa petit per poder interpretar-les. El color de la pasta és gris fosc. Presenta partícules de desgredant.

E02-32424-722 (olleta)

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. Pertany a una olleta de 13 cm de diàmetre de boca. La vora és exvasada amb el llavi lleugerament concau. Presenta encaix interior per a la tapadora. La pasta és de color gris fosc amb desgredant de mica. A la carena s'hi aprecia una línia contínua que ressegueix tota la peça.

E02-32424-723

Fragment de vora i carena d'una peça de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada. Presenta un encaix interior per a la tapadora. La pasta presenta una doble coloració, l'interior marró fosc i l'exterior gris fosc. El desgredant força gros. A la peça s'hi poden apreciar les marques del torn.

E02-32424-724

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. Per la deformació de les parets podria tractar-se d'una olla amb broc pinçat. Presenta signes evidents d'haver patit l'acció del foc. La vora és exvasada amb el llavi concau. Com a element decoratiu presenta una línia contínua incisa a la carena.

E02-32424-725

Vora de ceràmica oxidada. Presenta signes de cremat. Vora exvasada amb el llavi lleugerament concau. A la paret externa encara s'hi poden veure les marques del torn.

E02-32425-775 (canata)

Fragment de vora d'una canata de ceràmica grisa medieval. Es tracta d'una peça de grans dimensions de la qual només se'n conserven dos fragments. La vora és exvasada amb el llavi pla, a la carena hi ha dues línies paral·leles incises que decoren la peça. Segurament que devien estar travessades per una línia tal com s'insinua en un altre fragment restant. La pasta és de color gris clar amb les parets força gruixudes i irregulars. El diàmetre estimat de la boca és d'11 cm.

E02-32424-776

Vora de ceràmica grisa. Pasta de color gris plom per l'exterior i gris clar per la part interior. Vora exvasada i llavi lleugerament concau, presenta un encaix interior per a la tapadora.

CAMPANYA 2003

Sector 32:

E03-32428-493

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concav. El color de la pasta és gris plom. Presenta partícules de desgreixant.

E03-32429-516

Fragment de ceràmica grisa medieval. Presenta dues incisions paral·leles amb una separació d'un centímetre. El color de la pasta és gris fosc. Presenta partícules de desgreixant.

E03-32429-518

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concav molt prominent. El color de la pasta és gris plom. Presenta dues incisions paral·leles sobre la carena. Les partícules de desgreixant són evidents.

E03-32429-522

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concav. El color de la pasta és gris clar. Presenta partícules de desgreixant.

E03-32429-523

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi concav. El color de la pasta és gris. Presenta partícules de desgreixant.

E03-32450-539

Fragment de vora de ceràmica oxidada de color beix clar. La vora és exvasada amb el llavi lleugerament concav. Presenta partícules de desgreixant força gruixudes que fins hi tot es veuen a la paret externa.

E03-32450-540 (olla)

Els següents fragments, part en ceràmica oxidada i part en grisa, sembla que pertanyen a la mateixa peça: una olla.

A. Vora de ceràmica grisa medieval. La pasta és de color marró per la part interna i gris fosc per l'externa. La vora és exvasada i el llavi lleugerament concav.

B. Vora de ceràmica grisa medieval. La pasta és d'un color gris fosc amb desgreixant de mica i quars. La vora és lleugerament exvasada. Possiblement té un encaix a la part interna per a la tapadora.

C. Vora de ceràmica grisa medieval. La pasta és de color gris fosc amb desgreixant de mica i quars.

D. Vora de ceràmica oxidada. La pasta és de color beix a la cara exterior i gris per la part interna. Vora exvasada amb el llavi concav. A la part interna presenta un encaix per a la tapadora.

E03-32450-540

Fragment de vora de ceràmica medieval. La pasta és de color ocre per la seva cara exterior i presenta traces de cremat a la cara interior. La vora és exvasada amb el llavi esbiaixat i encaix interior per a la tapadora. Les dimensions de la peça les podem deduir del diàmetre de la boca, de 17 cm.

E03-32450-541

Fragment d'una vora de ceràmica grisa medieval. Pasta de color gris fosc amb desgreixant de mica i quars. Vora exvasada i llavi lleugerament còncau. A la part interior, presenta un encaix per a la tapadora.

E03-32450-544

Vora de ceràmica grisa medieval. Pasta de color gris plom amb desgreixant de mica i quars.

E03-32450-545

Fragment d'una vora de ceràmica grisa medieval. La pasta és color gris marronós amb desgreixant de mica i quars. La vora és exvasada i el llavi lleugerament còncau.

E03-32450-546

Fragment d'un broc pinçat d'una olla de ceràmica grisa medieval. La vora és recta amb el llavi lleugerament còncau. La pasta presenta una coloració gris fosc a les parets externes i un color marró a l'interior. La pasta conté desgreixant de quars (força gruixut) i mica visible fins hi tot a la part externa.

E03-32450-554

Fragment de broc d'una canata de ceràmica grisa medieval. Pasta de color gris plom. Presenta partícules de desgreixant abundant i força gros de quars i mica, fins hi tot es pot veure a la part externa

E03-32500-643

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi còncau. El color de la pasta és gris marronós. Presenta partícules de desgreixant.

E03-32506-780

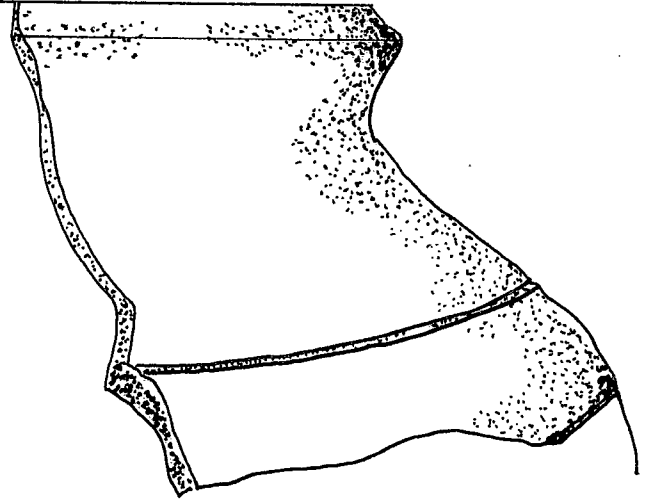
Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi recte. El color de la pasta és gris plom. Presenta partícules de desgreixant.

E03-32506-781

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi còncau. El color de la pasta és gris tirant a beige, la paret interna és marronosa. Presenta partícules de desgreixant.

E03-32506-782

Fragment de vora de ceràmica grisa medieval. La vora és exvasada amb el llavi còncau. El color de la pasta és gris clar. Presenta partícules de desgreixant.

0 1 3 CM

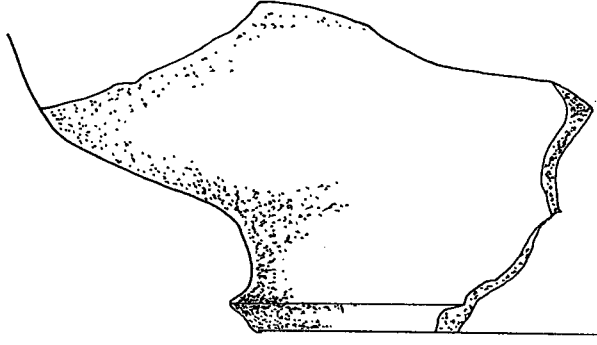
E02-32424-722

29/1

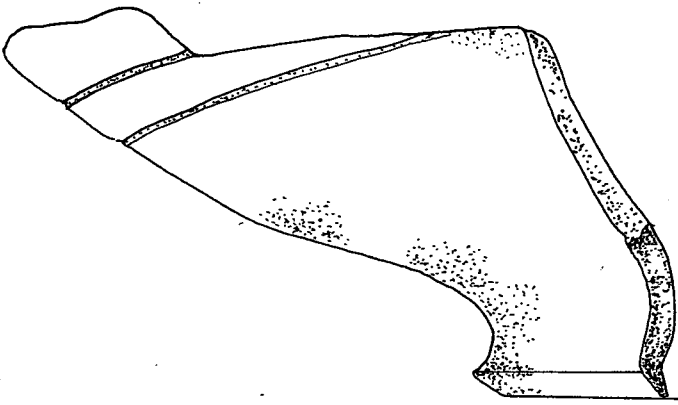
89/2

0 1 3 CM

E03-32450-540

E02-32425-495

E02-32304-322

E02-32406-394

E02-32406-398

E02-32400-424

E02-32404-623

E02-32404-624

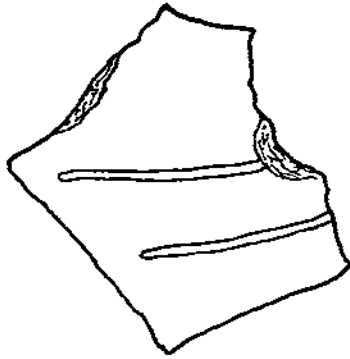
E02-32400-649

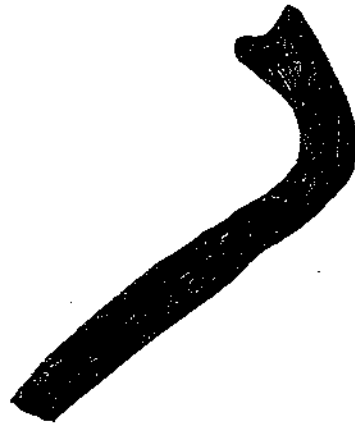
E02-32405-646

E03-32428-493

E03-32429-516

E03-32429-548

E03-32429-522

E03-32429-523

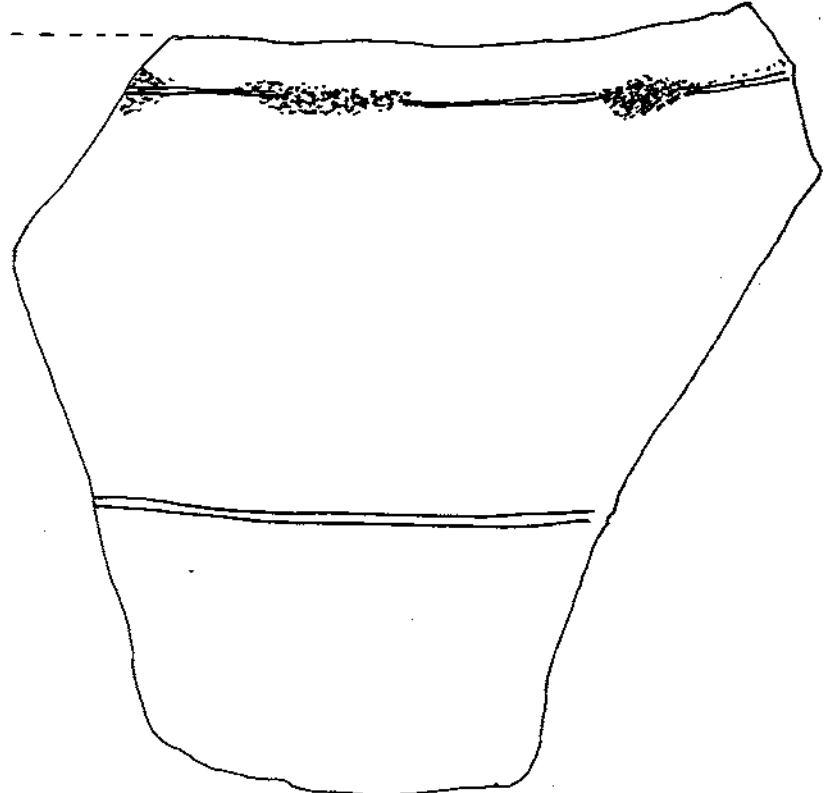
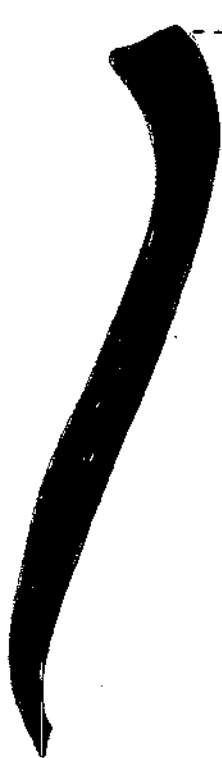
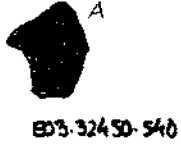

E03-32500-693

E03-38506-780

0 1 3 CM

E02-32424-724

E02-34304-50

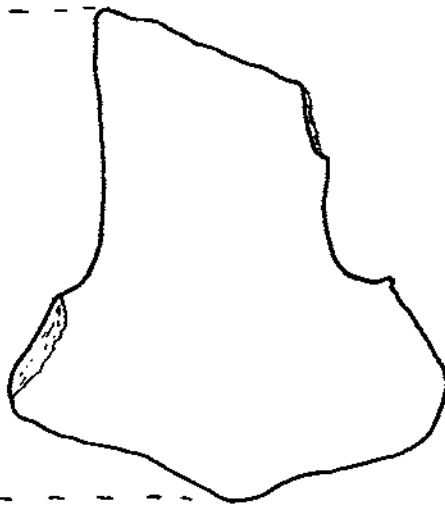
E02-34304-49

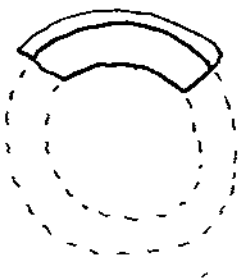
E02-34304-83

E02-34310-190

E02-34304-47

E02-34310-191

E02-32300-225

E02-32304-247

E02-32304-297

E02-32304-258

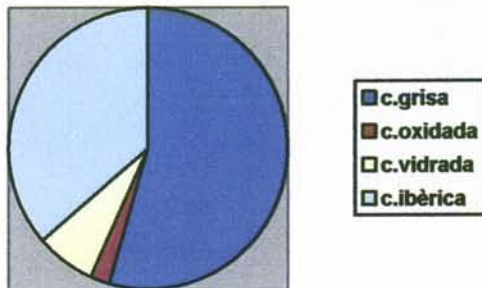

E02-32304-257

4.3 LA CERÀMICA VIDRADA

Per Imma Olich i Enric González-Milà

Seguint la tònica general del poblament medieval de l'Esquerda, la ceràmica vidrada es troba en baixa proporció en relació a la ceràmica grisa, 37 fragments a la campanya del 2002 (6,95 %) i només 23 fragments el 2003 (2,30 %).

A aquesta poca presència hi cal afegir que es tracta de fragments molt rodolats i destrossats, gens significatius en el conjunt de l'excavació. En tot cas, cal associar-los a zones molt barrejades pels treballs agrícoles i a l'àrea del camí. Només destaquem la presència d'algun fragment de ceràmica vidrada verda, relacionada amb les habitacions medievals de prop del camí.

E-02/03: ceràmica vidrada, tipus verd i melat

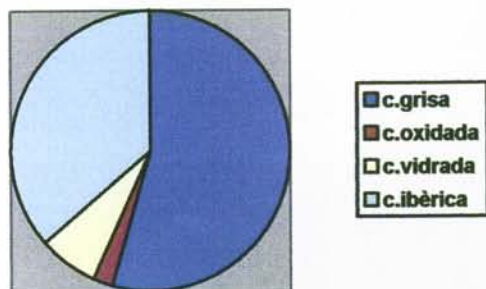
4.4 LA CERÀMICA IBÈRICA Per Montserrat de Rocafiguera i Espona

Ben al contrari del que passa amb la ceràmica vidrada, a les campanyes del 2002 i 2003, la ceràmica ibèrica té una forta presència en el poblat medieval de l'Esquerda. El 2002 s'han comptabilitzat 75 fragments (7,70 %), mentre que el 2003 en proporciona 194 (36,46 % sobre el total).

La proporció del 7,70 % segueix més o menys la tònica usual al poblat medieval, sempre entorn del 5 o 6 %. Es tracta en general de fragments molt rodolats i petits, gairebé sense cap forma, i que es poden associar a les parets de tàpia de les cases medievals, on hi anaven a parar durant la construcció dels murs.

En canvi, la proporció del 34,46 % no és gens usual. La quantitat de fragments és massa alta per tractar-se només de les restes de material ibèric usat en la construcció de la tàpia. Si analitzem la procedència del material, es comprova que la majoria procedeix de la zona compresa entre l'H-23 i el carrer 2.

A més, cal tenir en compte que, en aquest cas, tot i ser material rodolat, es veu treballat i tallat, donant-li formes concretes, geomètriques: cercles, triangles, quadrats i rombes. Fins i tot hi ha alguna peça tridimensional, amb forma piramidal. Una hipòtesi és que es tracti de peces de joc, associades a la gran casa H-23 i al carrer del davant, tal i com s'apunta a l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

4.5 EL MATERIAL LÍTIC I DE VIDRE **per Imma Ollich i Castanyer**

L'estudi del material de vidre queda reduït a la mínima expressió, ja que les campanyes del 2002 i del 2003 només van aportar uns pocs fragments: 7 fragments el 2002, tots ells sense forma i procedents de la zona de l'H-23, i només 1 fragment el 2003, procedent de l'àrea del Jub 3.

Es tracta, doncs, de material poc significatiu, quantitativament i qualitativa, que no permet cap estudi.

Pel que fa el material lític, es el cas totalment contrari, hi ha una abundància relativa de pedres tallades i treballades en les àrees excavades: 49 peces el 2002, i 20 peces el 2003. Tot i les diferents formes, es podrien classificar en:

- fitxes i taps, tallats a partir de cucs fòssils molt abundants al jaciment;
- pedres d'esmolar, de diferents tipus, sobretot fent servir còdols de riu, que podem associar amb les ferreries properes.

E-02/03: material lític: taps, fitxes i pedres d'esmolar

4.6 ESTUDI DEL MATERIAL METÀL·LIC

Per Oriol Amblàs i Novellas

El conjunt del material metàl·lic recollit durant les campanyes 2002 i 2003 està format majoritàriament per objectes de ferro¹; s'han localitzat un total de 33 peces d'aquest metall (molts en estat fragmentari), 4 escòries de ferro i només 3 peces de bronze. Cal destacar la poca quantitat d'objectes inventariats respecte campanyes anteriors.

Descrivim les peces més interessants, tenint en compte l'espai on han estat localitzades:

Habitació H-43

E02-32301-243. Tascó. Peça de ferro sencera. Dimensions: 5,1 cm de llarg, de 2 a 1,9 cm d'amplada i de 0,7 a 0,4 cm de gruix. Eina utilitzada per estellar fusta o per a l'extracció de pedra en la feina del picapedrer.

E02-32302-390. Fulla de navalla. Fragment de peça de ferro. Dimensions: 8 cm de llarg, de 2,2 a 0,9 cm d'amplada i de 0,2 a 0,1 cm de gruix. Aquesta fulla en forma lanceolada fa pensar amb les navalles plegables d'època moderna. Hi manca el mànec.

E02-32307-223. Grapa. Peça de ferro sencera. Possible grapa de petites dimensions: 2,3 cm de llarg, de 0,7 a 0,4 cm d'amplada i de 0,5 a 0,2 cm de gruix. Es podria tractar d'una petita grapa per a subjectar un element de cuir o de fusta.

Habitació H-23

E02-31319-223. Clau. Fragment de peça de ferro de petites dimensions: 3 cm de llarg, de 0,5 a 0,2 cm de gruix. De cabota rodona. Hi manca la punta.

E02-32308-133. Plaqueta. Fragment de peça de ferro de petites dimensions: 4,3 cm de llarg, de 2,3 a 2,7 cm d'amplada i un gruix de 0,7 cm.

E03-26001-40. Indeterminat. Fragment de peça de ferro de petites dimensions: 2,1 cm de llarg, de 0,6 cm d'amplada i un gruix de 0,3 cm.

E03-26001-44. Ganxo. Fragment de ganxo de ferro de mitjanes dimensions: 11,2 cm de llarg i un gruix de 0,6 a 0,4 cm. De funció indeterminada.

E03-26001-45. Clau. Fragment de clau de ferro. De cabota rectangular (mal fet). Dimensions: 6,7x1,2-0,5x0,4 cm.

E02-25003-2. Escòries. 3 fragments d'escòria de ferro de petites dimensions: 3x1,7x1,5 cm, 3,2x1,6x1,4 cm i 2,9x2x1,8 cm. Poroses, de color negre i amb elements d'òxid de ferro.

¹ Aquestes peces es troben actualment en curs de restauració.

Jub 3

E03-31409-213. Clau. Peça de ferro sencera. Possible clau de ferrar cavalls, de petites dimensions: 2,8x1,1-0,2x0,5 cm. Amb cabota poligonal i aplanada.

Carrer 2

E02-31307-82. Punta de ballesta. Fragment de peça de ferro. Possible fragment de punta de ballesta de petites dimensions: 2,9 cm de llarg, de 1,1 a 0,3 cm de gruix. Sembla la punta d'una ballesta de punta romboïdal.

E02-31307-82. Fil de ferro i E02-31307-82. Punta. Fragment de fil de ferro. Dimensions: 10x0,2 cm. I punta de petites dimensions: 2,7x0,4-0,2 cm. Funció indeterminada.

E02-31307-82. Punta de ballesta. Fragment de peça de ferro. Possible fragment de punta de ballesta de petites dimensions: 2,9 cm de llarg, de 1,1 a 0,3 cm de gruix. Sembla la punta d'una ballesta de secció romboïdal.

E02-31310-189. Bala. Fragment de peça de llautó. Possible fragment de bala d'època moderna de petites dimensions: 2,8 x 1,2 cm.

Habitació H-47

E02-32401-458. Plaqueta. Fragment de peça de ferro de petites dimensions: 6,5 cm de llarg, de 1 a 1,3 cm d'amplada i un gruix de 0,9 a 0,6 cm. De funció indeterminada.

E02-32424-721. Indeterminat. Fragment de peça de ferro de mitjanes dimensions: 9,2 cm de llarg, de 1,4 a 0,9 cm d'amplada i un gruix de 1 cm. Funció indeterminada.

E02-32403-543. Indeterminat. Fragment de peça de ferro. Possible sivella de: 4x2,2-2,1x0,7-0,3 cm. De forma rectangular. Aixafada.

E02-32400-721. Ganxo. Fragment de peça de ferro trobada en estrats superficials. Dimensions: 4,3x2,9-0,3x0,3-0,2 cm.

E03-32450-542. Clau. Peça de ferro sencera. Clau de ferro de petites dimensions en mal estat de conservació de 4x0,5-0,2 cm.

E03-32450-547. Clau. Peça de ferro sencera. Clau de ferro de cabota rodona i doblegat. Dimensions: 6,5x0,7-0,3 cm.

E03-32450-548. Clau. Peça de ferro sencera. Clau de ferro de cabota rodona. Dimensions: 5,8x1-0,5 cm. Presenta moltes concrecions d'òxid de ferro.

E03-32450-557. Tanca. Fragment de peça de ferro. Possible tanca d'arqueta de: 6,7x0,9-0,7x0,4 cm. Hi manca la part que fa joc.

Espai E-51

E03-32429-519. Plaqueta. Fragment de peça de ferro de petites dimensions: 3,3 cm de llarg, de 0,9 a 0,3 cm d'amplada i un gruix de 0,2 cm. De funció indeterminada.

E03-32428-492. Punta. Fragment de peça de ferro de petites dimensions: 4,2x0,5 cm.

E03-32500-626. Tascó. Peça de ferro sencera. Dimensions: 5,3 cm de llarg, de 2,3 a 2 cm d'amplada i de 1 a 0,3 cm de gruix. Eina utilitzada per estellar fusta o per a l'extracció de pedra en la feina del picapedrer.

E03-32502-709. Ferradura. Fragment de peça de ferro. Fragment d'una banya de ferradura. Dimensions: 5,2x1,7-2,4x0,6-0,4 cm.

E03-32431-537. Escòria. Molt porosa i de poc pes (no s'hi veuen elements metàl·lics). Dimensions reduïdes: 4,3x3x2,2 cm.

Habitació H-51

E02-32410-652. Ferradura. Fragment de peça de ferro. Fragment d'una banya de ferradura. Dimensions: 5x1,9-1,2x0,8-0,7 cm.

E02-32410-649. Ferradura. Fragment de peça de ferro. Fragment d'una banya de ferradura. Dimensions: 10,7x1-1,5x1 cm.

E02-32410-651. Didal. Peça de bronze sencera. Es tracta d'un didal foradat molt ben decorat de petites dimensions. Possible didal de ballester.

Espai E-53/ Camí

E03-32506-783. Punta de ballesta. Fragment de peça de ferro de petites dimensions: 4,7x0,7-0,2x0,5 cm. Sembla la punta d'una ballesta de secció romboïdal.

E03-32506-785. Pua. Fragment de peça de ferro de petites dimensions: 2,7x0,4-0,2 cm. Possible pua d'una sivella.

E03-32507-798. Sivella. Peça de ferro sencera. Sivella semicircular amb la seva respectiva pua que encara permet fer el joc. Dimensions: 3,8x3,6x0,6 cm. Molt bon estat de conservació.

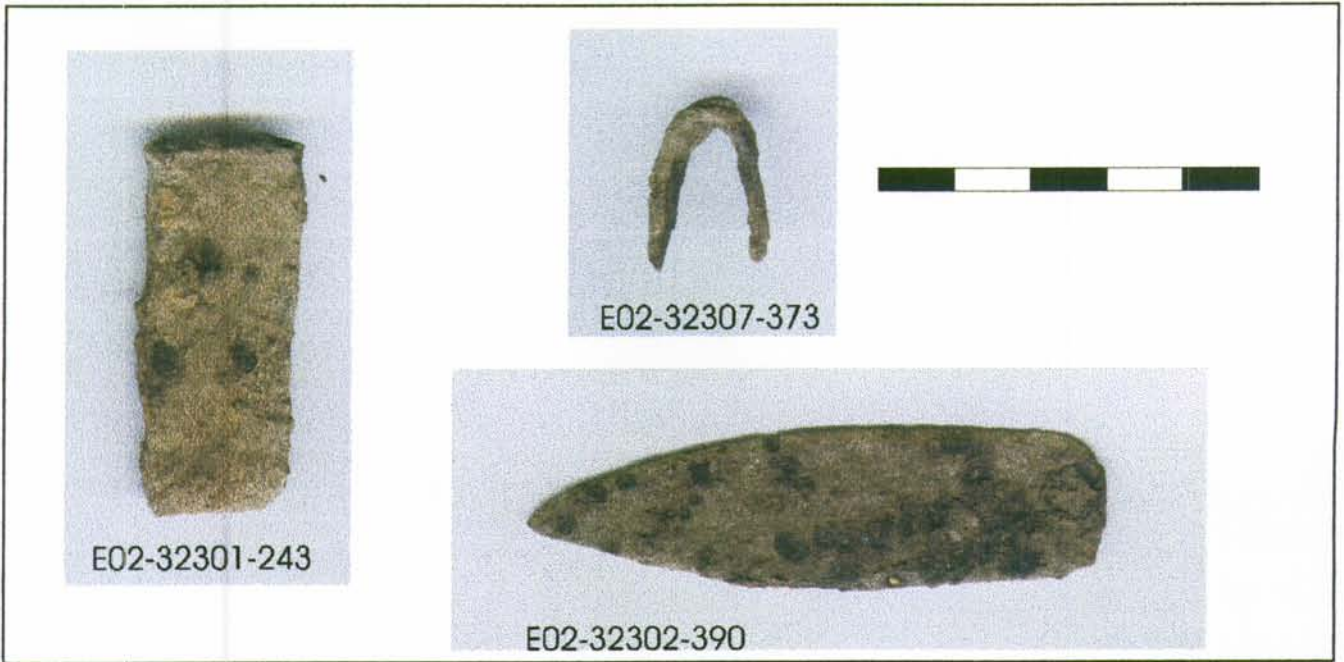
E03-32506-784. Clau. Fragment de peça de ferro. Clau de ferro de cabota rodona i Dimensions: 2,3x0,6-0,3 cm.

Espai E-48

E02- 32106 -422. Indeterminat. De petites dimensions: 2,1x0,7-0,6x0,3 cm.

E02- 32104 -391. Escòria. De petites dimensions

Habitació H-43

Habitació H-23

Habitació H-23

E03-26001-45

E03-26001-44

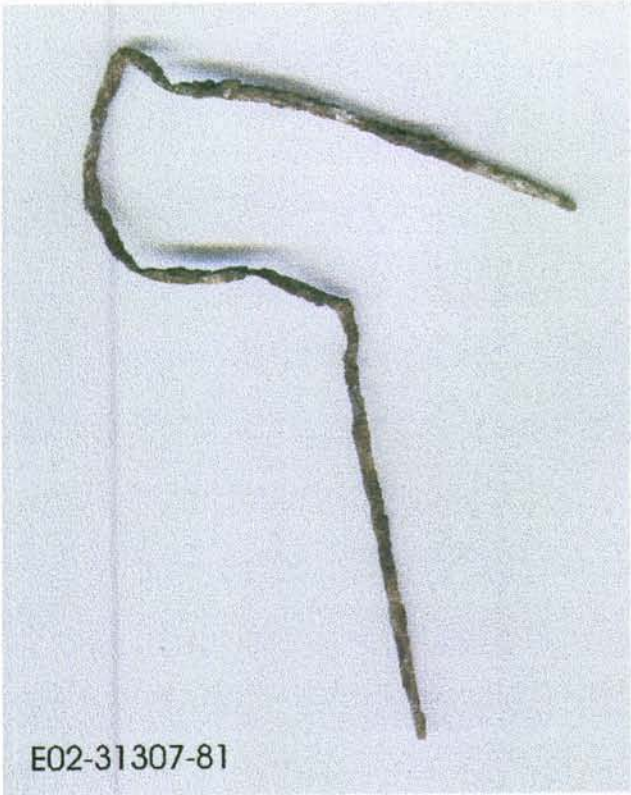
Jub 3

E03-31409-213

Carrer 2

Habitació H-47

E03-32450-548

E03-32450-542

E03-32450-557

E02-32403-543

E03-32450-547

E02-32401-458

E02-32400-545

E02-32424-721

Espai E-51

E03-32429-519

E03-32428-492

E03-32500-626

E03-32502-709

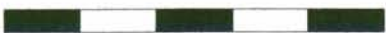
E03-32431-537

Espai E-48

E02-32106-422

Habitació H-51

Espai E-53/Cami

4.7 ESTUDI DE LA FAUNA DE L'ÀREA MEDIEVAL

La presència de fauna a l'àrea medieval de l'Esquerda va associada, generalment, amb restes de menjar procedents de les peces ceràmiques on es cuinaven, per tant de dins les habitacions; o a restes llençades fora l'espai domèstic un cop consumides, per tant, a zones de carrer o racons fora d'ús.

La campanya del 2002 ha proporcionat un total de 117 fragments i/o peces, i la del 2003, 151 fragments i/o peces. La proporció és d'un 14,42 % i d'un 13,23 % per cada any respectivament, que manté poc o molt el mateix percentatge de les anteriors campanyes d'excavació.

L'estudi encara està en curs, però avancem la presència d'ossos d'ovicàprids, bòvids i gallinàcies. També hi ha closca d'ou i pebines. La majoria de fragments han estat bullits o rostits, i alguns presenten marques de tall, o una forta cremació.

E-02/03: restes de fauna procedents del poblat medieval

4.8 Datació per Radiocarboni de material carbonós procedent de l'Esquerda (H-34)

Adjuntem a continuació l'estudi realitzat pel Dr. Joan S. Mestres, del Laboratori de Radiocarboni de la UB, sobre una mostra de material carbonitzat procedent de l'Habitació H-34.

L'H-34 va ser excavada a la campanya de l'any 1996, i es va presentar la Memòria d'Excavacions corresponent pel febrer del 1999. En aquell moment ja es va indicar la importància d'aquesta habitació per a comprendre l'habitatge medieval, ja que havia sofert un incendi a la fi del segle XIII que havia preservat in situ tot el seu contingut original.

Una de les troballes en aquesta habitació va ser la identificació d'una estora o alfombra que cobria la meitat de l'estança (4 x 2 m). L'anàlisi paleocarpològica realitzada per la Dra. Carme Cubero, va determinar que es tractava de fulla de palma, un material importat d'al-Andalus.

Donada la importància i la novetat d'aquest material es va decidir realitzar una datació per C14. El resultat, entregat el juliol del 2004, ha donat una datació calibrada de:

Mostra: E96/H-34/38061-1380
UBAR-802 700 + 50 BP

Cal. AD 1263-1305

o sigui, que la mostra estudiada es pot datar entre el 1263 i el 1305, cosa que corrobora l'estratigrafia i les dades documentals conegudes del jaciment.

DATAció PER RADIOCARBONI
DE MATERIAL CARBONÓs
PROCEDENT DE
L'ESQUERDA
(Les Masies de Roda de Ter, Osona)

Laboratori de Datació per Radiocarboni
UNIVERSITAT DE BARCELONA

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Laboratori de Datació per Radiocarboni

Facultat de Química, 3a. Planta
C/. Martí i Franquès, 1 / Avda. Diagonal, 647
08028 BARCELONA
Tel. 93 403 46 88
Fax 93 402 12 33
E-mail: js.mestres@ub.edu

Amb la finalitat de procedir a la seva datació, el Laboratori de Datació per Radiocarboni de la Universitat de Barcelona ha rebut de les Sres. Immaculada Ollich i Castanyer i Montserrat Rocafiguera i Espona, de la Fundació Privada l'Esquerda, una mostra de material carbonós provinent del sector medieval del jaciment arqueològic anomenat *L'Esquerda* situat al terme municipal de Les Masies de Roda de Ter (Osona). El material objecte de datació estava identificat amb la referència següent:

Estora de palma. E96/H-34/38061/1380

1. CONTEXT ARQUEOLÒGIC

El poblat medieval de *L'Esquerda* s'estructura a l'entorn d'una església romànica amb un cert ordenament urbanístic i va ser construït sobre les restes d'un antic poblat ibèric. El material carbonós objecte de la datació és el producte de la cremació incompleta d'una estora de palma i procedeix del sòl d'una casa del poblat medieval.

2. DESCRIPCIÓ I TRACTAMENT DEL MATERIAL REBUT

El material carbonós estava constituït pels filaments carbonitzats de l'estora acompanyats de grumolls de terra i radicles i el seu pes s'indica a la Taula I sota l'epígraf "Material original".

Els materials objecte de datació se sotmeten a un tractament que té per finalitat eliminar els components aliens a la seva pròpia naturalesa i la contaminació procedent de l'exterior o de la manipulació causada per compostos químics d'edat no definida i conservar, amb la major integritat possible, els constituents representatius de l'edat del material datat.

Amb l'ajut d'unes pinces es van separar els filaments de palma de la resta del material i se'n va reunir la quantitat indicada a la Taula I sota l'epígraf "Material net". Finalment, aquest material es va moldre fins a reduir-lo a pols.

TAULA I

Materials rebuts i tractament aplicat

Identificació del material	Material original (g)	Material net (g)	Carbó purificat (g)	Rendiment (%)
E96/H-34/38061/1380	43,4	16,6	10,180	61,33

El material carbonós polvoritzat es va tractar amb àcid clorhídric 2M a 95°C durant 24 hores a fi d'eliminar-ne els carbonats procedents de la circulació d'aigües i/o del sòl i la fracció del material soluble en àcid. Per tal d'eliminar-ne els possibles àcids húmics procedents de la coberta vegetal del sòl, el residu insoluble del tractament amb àcid es va suspendre en aigua i es va tractar amb addicions successives d'amoniac 2M a temperatura ambient fins aconseguir que el pH de la suspensió fos prou elevat per garantir la total eliminació de substàncies àcides. Finalment, el residu resultant d'aquest tractament es va bullir amb àcid clorhídric 0,4M amb la finalitat d'eliminar els carbonats d'origen atmosfèric. D'aquesta manera es va obtenir un residu de carbó purificat exempt de carbonats i d'àcids húmics, apte per a la datació, la quantitat del qual i el seu rendiment s'indiquen a la quarta i cinquena columna de la Taula I.

3. PREPARACIÓ DE LA MESURA DE L'ACTIVITAT. SÍNTESE DEL BENZÈ

Atès que la mesura del contingut de radiocarboni no és possible efectuar-la directament sobre el carbó purificat, aquest es transforma en un compost químic adequat que permeti dur a terme la mesura de l'activitat per centelleig líquid. A continuació descriu el procediment químic que condueix a la preparació d'aquest compost químic: el benzè.

El carbó purificat obtingut pel procediment descrit anteriorment es va cremar en tub de combustió sota corrent d'oxigen. El diòxid de carboni resultant de les combustions, convenientment purificat i sec, es va deixar un mes en espera perquè es produís el decaïment radioactiu del ^{222}Rn que el pogués acompanyar. Transcorregut aquest temps, es va mesurar l'abundància isotòpica del ^{13}C del material per espectrometria de masses en dues petites mostres de diòxid de carboni. Posteriorment, el diòxid de carboni restant es va reduir amb liti metàl·lic a carbur de liti, aquest es va hidrolitzar a acetilè amb aigua de baix contingut de triti i, finalment, l'acetilè es va trimeritzar catalíticament a benzè (MESTRES *et al.*, 1991).

4. MESURES RADIOMÈTRIQUES

Per tal de mesurar la radioactivitat del benzè producte de la síntesi descrita i que conté el carboni present als materials objecte de la datació, aquell, si la quantitat obtinguda és més petita que 5 ml, es dilueix gravimètricament amb benzè inactiu grau Reactiu Analític fins a 5,2 ml. Amb aquesta mescla, o bé directament amb el benzè

obtingut a la síntesi, hom prepara la solució per a la mesura radiomètrica de l'activitat pesant-ne 5,00 ml que s'afegeixen a vials de vidre de baix contingut en potassi juntament amb les quantitats adequades dels centellejadors Bu-PBD i Bis-MSB en forma sòlida, prèviament pesades.

Com a substància patró per a la mesura de l'activitat inicial s'utilitza *Àcid Oxàlic II*, subministrat pel National Institute of Standards and Technology (USA), el qual s'oxida a diòxid de carboni amb solució de permanganat potàssic i posteriorment es transforma en benzè de manera idèntica a la de les mostres (*loc. cit.*). La preparació de la solució per a la mesura de l'activitat inicial es dau a terme també de manera idèntica a la de les mostres.

El valor del fons associat a cada vial es determina a través de la mesura de dos blancs de referència preparats de manera idèntica a la de les mostres però utilitzant benzè inactiu per a la solució de mesura.

Les mostres, dos patrons d'activitat inicial i els dos blancs de referència per a la mesura del fons es compten durant un temps mínim de 36 hores cadascun, dividides en intervals de 40 minuts en un comptador de centelleig líquid LKB-Wallac 1217 Rackbeta.

L'eficiència de la mesura es determina per a cada interval a través d'una corba de calibratge de l'eficiència en funció de l'extinció, prèviament establerta amb patrons d'activitat similars a les mostres i preparats al mateix laboratori (*loc. cit.*).

5. RESULTATS I DISCUSSIÓ

Els resultats de la mesura de l'abundància isotòpica del ^{13}C ($\delta^{13}\text{C}$) i els resultats del compte i la mesura de la radioactivitat, juntament amb la seva incertesa expressada en forma d'una vegada la desviació típica (*loc. cit.*) es presenten a la Taula II. Pot observar-se que el valor mesurat de l'abundància isotòpica del ^{13}C és normal per al carbó, per al qual es xifra entre -22 i -26‰ (STUIVER I POLACH, 1977).

El càlcul de l'edat radiocarbònica es basa en els resultats experimentals mostrats a la Taula II i respon a l'equació següent:

$$R = \frac{T_{1/2}}{\ln 2} \times \ln \frac{A_{0N}}{A_{sN}} \quad (T_{1/2} = 5568 \text{ anys})$$

on A_{0N} representa l'activitat inicial del radiocarboni suposada independent del temps i del material i A_{sN} representa l'activitat residual del radiocarboni en el material datat.

TAULA II

Resultats de les mesures

Mostra	$\delta^{13}\text{C}$	Quantitat de benzè mesurada	Taxa de compte	Fons	Taxa neta compte	Eficiència del compte	Taxa de de compte normalitzada del benzè mostra, A_{SN}	Taxa de de compte normalitzada del benzè patró, A_{ON}
	(‰)	(g)	(cpm)	(cpm)	(cpm)	(%)	(cpm/g)	(cpm/g)
H-47	-25,839	2,7020	21,780±0,086	2,836±0,042	18,944±0,096	72,898±0,0092	9,633±0,049	10,513±0,037

El resultat de la datació, expressat en l'escala cronològica radiocarbònica⁽¹⁾, la seva incerteses corresponent a una vegada la desviació típica de les mesures radiomètriques (*loc. cit.*), i el codis de la data radiocarbònica, assignada pel Laboratori, es relacionen a continuació:

E96/H-34/38061/1380

UBAR-802

700 ± 50 BP

El resultat present només dona fe de la mostra rebuda.

6. CALIBRATGE DE LES DATES RADIOCARBÒNIQUES

La datació per radiocarboni es basa en una hipòtesi fonamental que és la suposició que el contingut específic de radiocarboni present en els materials susceptibles de datació s'ha mantingut constant en el transcurs del temps. Com que aquesta hipòtesi no és totalment exacta, sinó que hi ha hagut fluctuacions d'aquest contingut, les edats calculades sobre la base de la hipòtesi tenen un caràcter convencional, ja que presenten desviacions respecte les edats expressades en la escala cronològica solar i defineixen l'anomenada escala cronològica radiocarbònica. Mesurant l'edat radiocarbònica d'anells d'arbres d'edat coneguda a través de la dendrocronologia, s'ha establert una corba, que actualment abasten els darrers 11.855 anys (STUIVER *et al.*, 1998), que relacionen l'edat radiocarbònica convencional amb l'edat expressada en l'escala cronològica solar. Aquesta corba, anomenada corba de calibratge, no és monòtona i no estableix una relació biunívoca entre l'escala cronològica radiocarbònica i l'escala cronològica solar, sinó que a cada data radiocarbònica pot correspondre més d'una data solar.

A causa del caràcter no lineal i de la complexitat de la corba de calibratge, la distribució de probabilitat de la veritable data calibrada a l'entorn de la data calibrada experimental no és normal, com és el cas de la distribució de probabilitat de la veritable data radiocarbònica a l'entorn de la data radiocarbònica experimental. La distribució de

probabilitat de la veritable data calibrada és una distribució de probabilitat asimètrica i complexa que pot presentar distintes modes a l'entorn de les quals es defineixen un o diversos intervals de probabilitat, la suma dels quals és igual a una probabilitat del 68,3% o bé del 95,4% (STUIVER I REIMER, 1993). S'escullen aquests valors per analogia amb la distribució de probabilitat de la data radiocarbònica i corresponen a la probabilitat que la veritable data radiocarbònica caigui en un interval de temps que centrat en la data radiocarbònica experimental tingui una amplada equivalent a una o dues vegades la desviació típica, respectivament.

La Taula III mostra els resultats del calibratge aplicat a les dates radiocarbòniques presents⁽²⁾, essent el significat de les columnes el que s'indica a continuació:

- Columnes A i B: Referència de les mostres i codi de les dates radiocarbòniques assignat pel Laboratori, respectivament.
- Columna C: Dates radiocarbòniques amb la seva incertesa expressada com la desviació típica.
- Columna D: Dates calibrades experimentals corresponents a les interseccions de la data radiocarbònica experimental amb la corba de calibratge. Corresponen a les modes màximes de la distribució de probabilitat de la data calibrada.
- Columnes E i F: Intervals de la data calibrada centrats en les modes de la distribució de probabilitat de la data calibrada veritable corresponents a una probabilitat total del 68,3% i probabilitat associada a cada interval, respectivament.
- Columnes G i H: Intervals de la data calibrada centrats en les modes de la distribució de probabilitat de la data calibrada veritable corresponents a una probabilitat total del 95,4% i probabilitat associada a cada interval, respectivament.

TAULA III

Calibratge de les dates radiocarbòniques

A	B	C	D	E	F	G	H
E96/H-34 38061/1380	UBAR-802	700±50 BP	cal AD 1289	cal AD 1263-1305	47,0%	cal AD 1223-1329	65,4%
				cal AD 1355-1361	3,1%	cal AD 1344-1395	30,0%
				cal AD 1365-1386	18,2%		

A l'Annex, com a informació complementària, la Figura 1 presenta la porció de la corba de calibratge implicada en el calibratge de la data radiocarbònica de què és objecte el present informe; aquesta porció de la corba permet apreciar les seves incidències i les possibles distorsions de l'escala cronològica radiocarbònica en la regió cronològica particular i també il·lustra el càlcul de la data calibrada experimental com la intersecció de la data radiocarbònica experimental amb la corba de calibratge. La Figura 2 mostra la distribució de probabilitat de les veritables dates calibrades i permet apreciar els intervals amb més alta probabilitat indicats a les columnes E i G de la Taula III. Finalment, la Figura 3 mostra la corba de probabilitat acumulada que permet calcular la probabilitat que la veritable data calibrada es trobi en un interval de temps com la diferència entre les ordenades corresponents als extrems de l'interval.

El Laboratori de Datació desitja recordar que a causa de la seva mateixa naturalesa, el mètode de datació per radiocarboni data la formació dels materials arqueològics i no els esdeveniments arqueològics en què participen aquests materials. En el cas de la datació de carbó, la data experimental mesurada és una data física que es refereix al moment de la formació dels teixits vegetals que integren el carbó, però no es refereix a la data arqueològica que es pretén conèixer si per aquesta s'entén la transformació de la fusta en carbó o a la deposició d'aquest en el nivell arqueològic que es desitja datar (MESTRES, 2000a, 2000b).

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES I NOTES

1. BP (before present): S'utilitza per representar una data expressada en l'escala cronològica radiocarbònica que pren com origen l'any 1950 DC. Sempre s'acompanya de la seva incertesa expressada com la desviació típica corresponent al conjunt de les mesures radiomètriques.
 2. cal AD (annus Domini): S'utilitza per representar una data calibrada procedent d'una data radiocarbònica, expressada en l'escala cronològica solar en anys després de Crist.
- GEYH, M.A. 2001: "Bomb Radiocarbon Dating of Animal Tissues and Hair". *Radiocarbon* 43(2B), pp. 723-730.
- MESTRES, J.S.; 2000a: "La datació per Radiocarboni. Una visió actual" a *Tribuna d'Arqueologia 1997-1998*, pp. 195-239. Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura. Barcelona.
- MESTRES, J.S.; 2000b: "Utilización inductiva y deductiva de las fechas radiocarbónicas. Ejemplo de aplicación a la prehistoria de la isla de Menorca (Baleares)" a *Contributos das Ciências e das Tecnologias para a Arqueologia da Península Ibérica*. Actas do 3º Congresso de Arqueologia Peninsular, Vol. IX, pp. 117-139. ADECAP, Porto (Portugal).
- MESTRES, J.S.; J.F. GARCÍA I G. RAURET. 1991: "The Radiocarbon Laboratory at the University of Barcelona". *Radiocarbon* 31(1), p. 23-34.
- STUIVER, M. I H. POLACH. 1977: "Discussion: Reporting of ¹⁴C Data". *Radiocarbon* 19(3), p. 358.
- STUIVER, M. I P. REIMER. 1993: "Extended Data Base and Revised CALIB 3.0 ¹⁴C Age Calibration Program". *Radiocarbon* 19(1), pp 215-230.
- STUIVER, M., P.J. REIMER, E. BARD, J. WARREN BECK, G.S. BURR, K.A. HUGHEN, B. KROMER, G. MCCORMAC, J. VAN DER PLICHT I M. SPURK. 1998: "INTCAL98 Radiocarbon Age Calibration 24,000-0 cal BP". *Radiocarbon* 40(3), pp. 1041-1084.

Dr. Joan S. Mestres i Torres
Laboratori de Datació per Radiocarboni
UNIVERSITAT DE BARCELONA
Barcelona, 23 de juliol de 2004

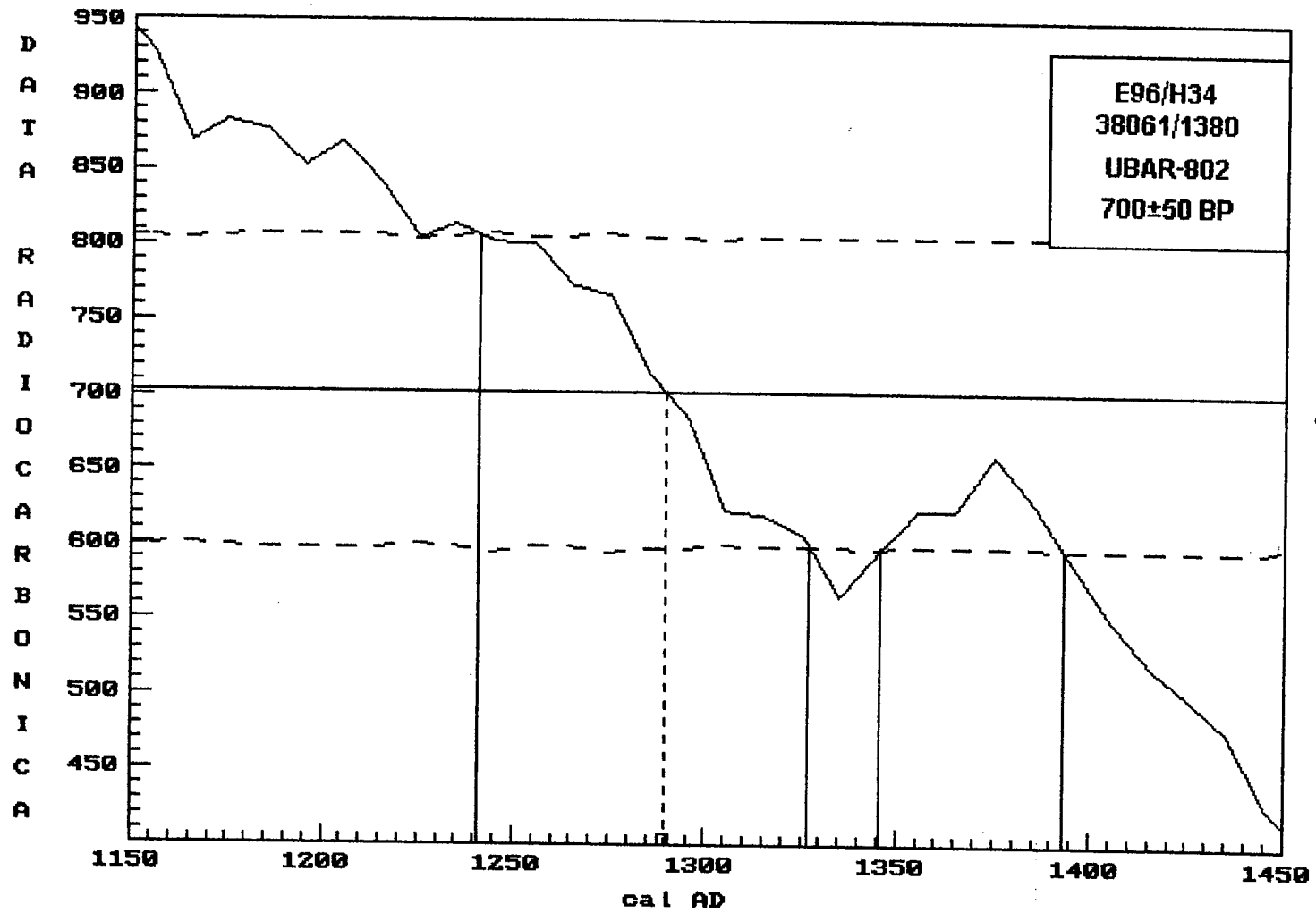

Figura 1

103/8

D
E
N
S
I
T
A
T
P
R
O
B
A
B
I
L
I
T
A
T

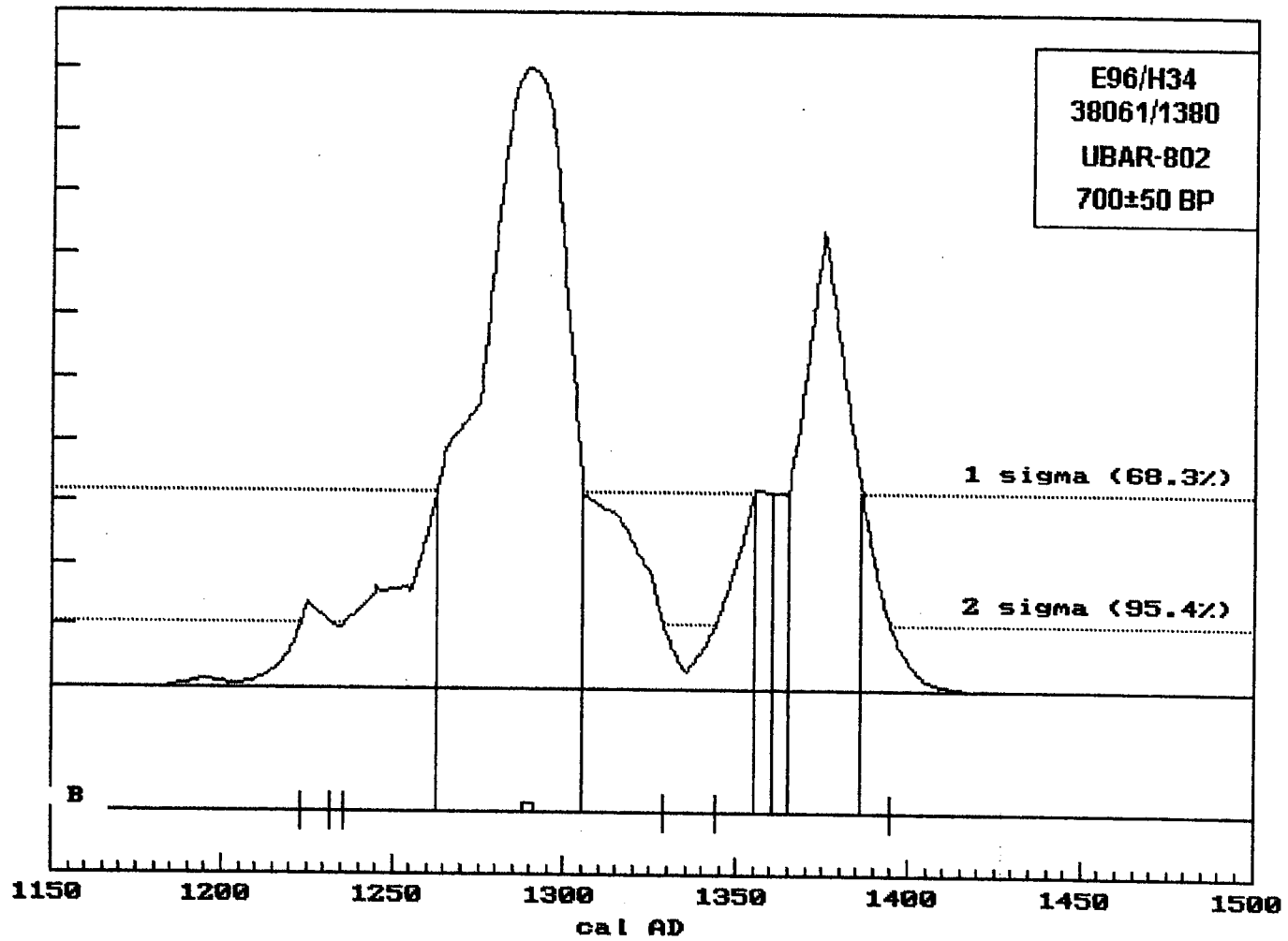

Figura 2

103/9

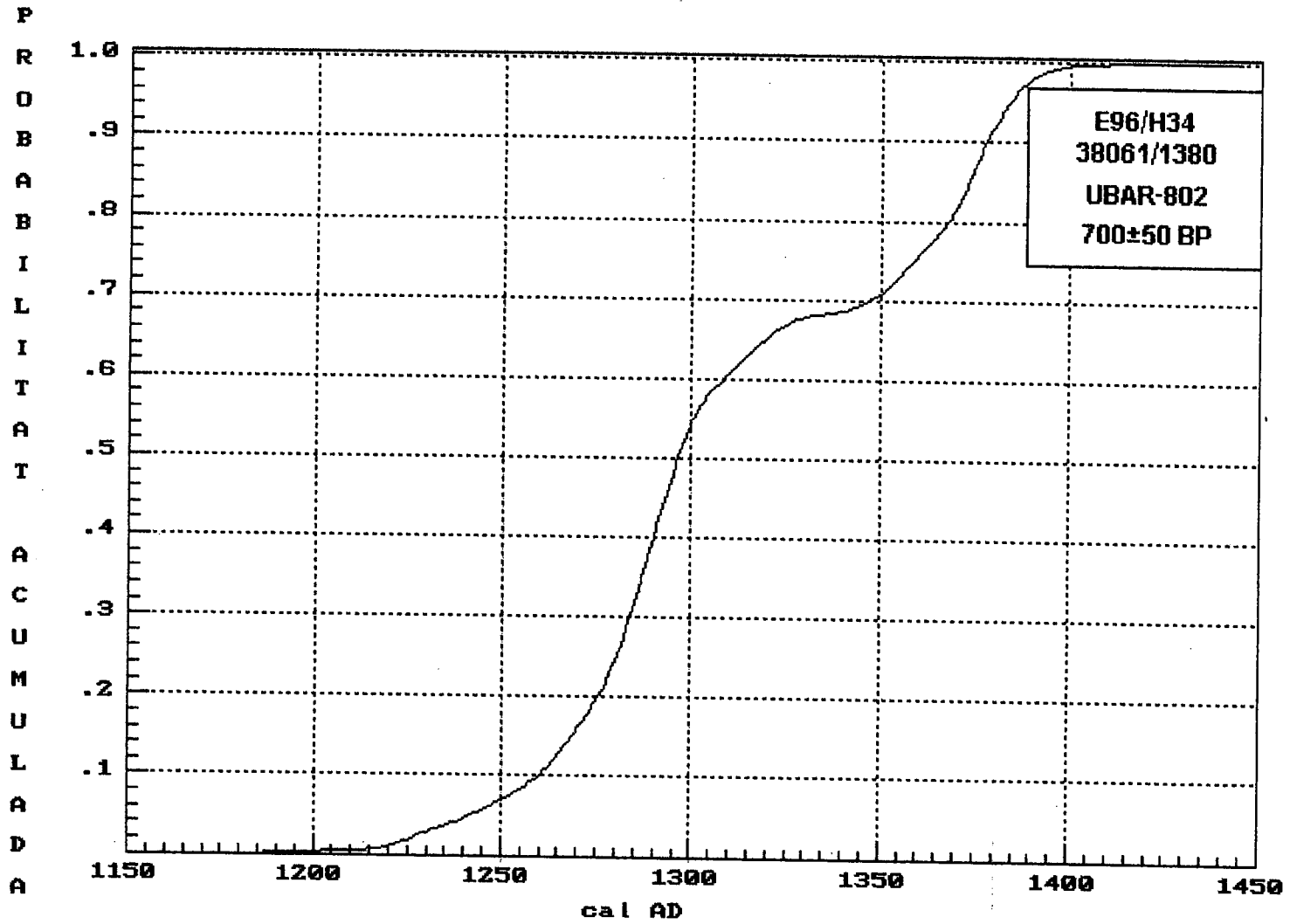

Figura 3

103/10

5. CONCLUSIONS

Les 4 campanyes d'excavació realitzades durant els mesos de juliol i agost del 2002 i 2003 a l'àrea medieval del jaciment de l'Esquerda s'han concentrat en dos espais concrets:

- 1) el grup d'estructures al nord-est del poblat medieval
- 2) el grup d'estructures a l'oest, entorn les ferreries i seguint el camí.

1) primer grup, al nord-est del poblat, s'han excavat 6 estructures associades entre elles: d'una banda el conjunt entorn de l'H-23 i el carrer 2 (H-23, carrer 2, bei de l'H-23, espai exterior al N de l'H-23); de l'altra, l'espai que comprén el Jub 3 i l'H-43.

UN ESPAI COMUNITARI:

L'H-23 va ser localitzada i començada a excavar el 1990, però l'habitació i el seu entorn estava tan arrasada pels treballs agrícoles que es va excavar parcialment, deixant un testimoni central seguint el perímetre dels murs destruïts. Passat el temps, i per tal d'entendre el conjunt urbanístic del poblat i fer-lo visitable, es va decidir acabar d'excavar tota la zona, restituint després els murs destrossats.

Així, l'excavació del 2002 es va centrar en el testimoni central que s'havia deixat a l'H-23, que va proporcionar encara, per sota dels nivells agrícoles, un estrat *in situ* amb material molt curiós: abundant ceràmica ibèrica fragmentada i treballada en forma de fitxes geomètriques. També hi havia fitxes fetes amb material lític. La troballa d'un parell d'aquestes fitxes amagades en el forat d'una polleuera de la porta d'entrada, va confirmar que probablement l'habitació H-23 tenia una funció especial, potser lloc per a jocs de taula.

L'excavació del testimoni deixat al carrer 2, transversal, on s'obre l'habitació H-23 va proporcionar també fitxes del mateix tipus. Tanmateix, el removiment general de terres en aquest sector impideix assegurar res.

Un cop acabada l'excavació i estudiat el conjunt, es va procedir a restaurar els murs que tancaven l'habitació H-23 pel sud i per l'oest, murs que encara es podien seguir per les marques deixades a la roca natural. Així es va aconseguir refer el conjunt original de l'habitació i el carrer: una gran estança quadrada de 10 m x 10 m, amb una superfície hàbil d'uns 100m², amb la coberta sustentada per dos grans arcs de mig punt que arrenquen dels murs laterals est i oest. L'entrada s'obria al sud, al carrer 2.

UN POSSIBLE GRANER?:

Pel que fa el Jub 3 i l'espai H-43, es troben més a l'oest de les anteriors estructures. El Jub 3 tot just es va començar a excavar el 2003, i és de gran importància per a entendre el sistema de portar aigua al jaciment, potser d'origen ibèric, i reutilitzat pels medievals. Per sota dels nivells d'enderroc despresos i caiguts de les estructures que es troben més amunt, s'ha delimitat l'espai corresponent a la cisterna rectangular excavada a la roca, on comencen a aparèixer els enderrocs *in situ* del propi jub, que es continuaran estudiant en properes campanyes.

Cal remarcar l'aparició d'un mur construït a l'interior del Jub 3, adossat al costat oest, i que pot pertànyer al basament del mur de tancament est de l'H-43, contigu. En aquest espai H-43, absolutament destrossat pel pagès, hi havia una estructura coberta, de 5 x 5 m, de la qual només en queden restes del mur sud, amb la porta d'entrada, i els encaixos corresponents als murs W i N. Per l'est, limitava amb el Jub 3. La roca del sòl mostra encara les marques d'una forta combustió, pel que podem pensar que l'estructura fa sofrir un incendi que la va destruir, com moltes d'altres d'aquesta zona del poblat. El sòl mostra també alguns forats de pal, molt degradats, col·locats en filera a l'interior de l'H-43. Tot plegat s'assembla molt al graner H-8, estudiat en altres campanyes, però en aquest cas, en no existir cap mena de sediment que es pugui analitzar, la hipòtesi no es demostrable en absolut.

2) segon grup, el de les estructures a l'oest, entorn de les ferreries i seguint el camí, també s'han excavat i/o delimitat 6 estructures associades i relacionades amb el treball dels metalls: un espai domèstic: l'H-47; i una zona de taller: E-48, H-50, H-51, H-52. L'E-53 és una àrea de pas. La majoria es troben a la zona del camí W del poblat, que ha calgut rebaixar i desviar.

UN ESPAI DOMÈSTIC:

L'H-47 és una habitació quadrangular d'un 4 x 5 m que, degut a les inclemències del temps, es va haver d'excavar entre el 2002 i el 2003. Aquesta habitació forma part del conjunt a sota de les ferreries localitzades a anteriors campanyes, i els murs de tancament W es trobaven molt destrossats per l'obertura del camí. Tot i així, s'ha pogut recuperar un estrat d'incendi important in situ, amb restes de teules de la coberta per sobre de les bigues carbonitzades i carbons. Aquest estrat cobria el nivell d'ocupació, amb abundants restes de ceràmica grisa. S'han pogut determinar tres peces completes: una canata, o contenidor per a líquids, i dues olles per a cuinar, amb restes de fauna associades. Per tant, es tracta d'un espai domèstic, potser de l'artesà que treballava als tallers del costat, si tenim en compte l'accés directe a les dependències H-46 i E-48.

L'E-53 és una zona de pas o camí, situada davant de l'H-47 i que ha calgut rebaixar per tal d'entendre el conjunt. La seva excavació ha fet aparèixer un conjunt d'enderrocs sobre el marge oest, amb ceràmica grisa i petits fragments de ceràmica ibèrica barrejats i rodolats.

UNA ZONA DE TALLER METALLÚRGIC:

La resta d'estructures estan relacionades l'una amb l'altra i formen part d'un conjunt dedicat al treball metal·lúrgic, que substituïa l'antiga ferreria H-40, situada més amunt i destruïda per un incendi.

L'espai E-48 és una zona de pas que comunica la petita habitació H-46 amb l'H-51 i l'H-52. S'hi ha localitzat una mena de banqueteta buida per dins, com una canalització, adossada a la paret E, que comunica directament a la petita estructura H-49, que sembla un dipòsit.

L'H-50 és una habitació semiexcavada a la roca, tot just delimitada per sota dels nivells d'enderroc del camí. Està situada al costat N del taller metal·lúrgic i s'excavarà en properes campanyes.

L'anomenat E-51 o H-51 és l'espai comprès entre l'habitació domèstica H-47, al sud, i l'H-52, al N. La seva excavació ha proporcionat uns quants nivells d'enderroc formats per grans pedres. Al cantó N hi ha adossada una banqueta reblerta de pedres, possiblement el lloc de treball de l'artesà per forjar. Al capdamunt del mateix mur, una petita plataforma de pedres pot servir de base per a una mena de palanca o artefacte relacionat amb l'E-48.

L'H-52 es l'estructura situada al costat N de l'anterior H-51. Es troba just sota el revolt del camí, amb molts enderrocs de diferents èpoques al damunt, pel que la seva excavació encara no s'ha pogut acabar.

El material associat en totes aquestes estructures és bàsicament ceràmica grisa-negra dels segles XII-XIII, amb uns pocs fragments de vidrat. La presència d'algun element de ferro, i sobretot, d'escòries, confirma la hipòtesi de taller metal·lúrgic, si bé cal considerar la destrossa i remoció de terres que va comportar l'obertura del camí i el treball agrícola en aquest sector. Això explica la presència de ceràmica ibèrica i, fins i tot, de ceràmica vidrada moderna, molt rodolada, enmig dels enderrocs superiors.

DATAció:

El conjunt d'estructures al nord-est pot tenir una datació cronològica de finals del segle XIII, moment en què comencen les lluites i destruccions al poblat medieval. Als incendis d'aquell moment, cal afegir-hi la remoció de terres efectuada pel pagès a partir del segle XVIII i fins mitjan segle XX.

Pel que fa les estructures de l'oest, associades al treball metal·lúrgic, la seva datació s'hauria d'avançar cap a inicis del segle XIV, tenint en compte que van substituir l'antiga ferreria incendiada i destruïda a finals del s. XIII. Tanmateix, la seva durada va ser curta, ja que l'Esquerda fou atacada i abandonada el 1314.

6. BIBLIOGRAFIA ESPECÍFICA DE L'ESQUERDA

ADELL, J.A. (1982):

"Notes per a l'estudi de la tecnologia constructiva de l'hàbitat medieval de l'Esquerda" a *Ausa*, X, Vic, 1982.- (IX Symposium de Prehistòria i Arqueologia Peninsular).- pàg. 329-339.

ADELL, J.A. (1990):

"Els despoblats medievals: un urbanisme impossible?" a *Cota Zero*, 6. Vic 1990.- pàg. 79-85.

ADELL, J.A. (1991):

Arquitectura Alt-medieval a Catalunya: una definició del tipus monàstic i canonical dels segles IX al XIII.- Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya.- Tesi doctoral inèdita.

ALBAREDA, J., FIGUEROLA, J.; MOLIST, M.; OLLICH, I. (1984):

Història d'Osona.- Eumo Editorial, Vic, 1984 (L'entorn, 5).- 495 pàg.

ALBAREDA I SALVADÓ, J. (1986):

"Roda de Ter en el segle XVIII. Resposta de la vila al qüestionari de Francisco de Zamora (1789)", a *AUSA*, Patronat d'Estudis Osonencs, Vic, p. 21.

AMBLÀS, O. (2003):

De la llar a l'enclusa. El treball del ferro al jaciment de l'Esquerda.- Treball de doctorat, Universitat de Barcelona (inèdit).

AMBLÀS, O.- OCAÑA, M. - OLLICH, I. (2003):

"Metalls i metal·lúrgia a l'Esquerda medieval (Roda de Ter, Osona)", a *Seminari sobre Eines i Instrumental Metàl·lic Medieval (Museu Arqueològic de l'Esquerda, Roda de Ter, juny 2002)*, pàgs. 31-39.

AMBLÀS, O.- OLLICH, I. (2004):

"Armes medievals al poblat fortificat de l'Esquerda", a *Congrés sobre Els Castells Medievals a la Mediterrània Nord-Occidental (Arbúcies-Girona, 5-7 març 2003)*, Arbúcies, p. 319-325.

BAU, F; MASDEU, F. (1999):

"L'evolució urbanística d'un poblat de l'any mil. Aixecament topogràfic de l'Esquerda (Roda de Ter, Osona) " a *Actes del Congrés Internacional Gerbert d'Orhac i el seu Temps. Catalunya i Europa a la fi del primer mil·lenni.* Vic- Ripoll; 10-13 de Novembre de 1999. Documents, 31. Eumo Editorial. Vic. p. 393-398.

BERTRAN, R. (1994):

"Anàlisi antracològica" a OLLICH, I.; ROCAFIGUERA, M. *L'oppidum ibèric de l'Esquerda, les Masies de Roda de Ter, Osona. Campanyes de 1981-1991.*- Barcelona, Generalitat de Catalunya.-

BUXÓ, D.; OLLICH, I. (1982):

"Noves aportacions del jaciment arqueològic de l'Esquerda" a *Ausa*, X, Vic, 1982.- (IX Symposium de Prehistòria i Arqueologia Peninsular).- pàg. 329-339.

BUXÓ, D.; ROCAFIGUERA, M. i altres (1988):

El jaciment ibèric de l'Esquerda. Memòria de les excavacions.- Generalitat de Catalunya. Servei d'Arqueologia (inèdita).

BUXÓ, D.; MARTÍ, J. (1994):

"Anàlisis faunístiques" a OLLICH, I.; ROCAFIGUERA, M. *L'oppidum ibèric de l'Esquerda, les Masies de Roda de Ter, Osona. Campanyes de 1981-1991.*- Barcelona, Generalitat de Catalunya.-

CAMPILLO, D. (1974):

"El cràneo de l'Esquerda", a *Paleopatologia del cràneo en Catalunya, Valencia y Baleares.*-

"Cuando Roda acuñaba moneda" () a Roda de Ter.

CUBERO, C. (1988):

"Explotació agrària del territori a l'Edat Mitjana: Tossal de Solibernat (Torres de Segre, Segrià, Lleida) i l'Esquerda (Masies de Roda de Ter, Osona)" a *Aportació de la Paleocarpologia al coneixement de l'explotació agrària del territori.*- Universitat de Barcelona.- Tesi de Llicenciatura (inèdita).

CUBERO, C. (1994):

"Anàlisis carpològiques" a OLLICH, I.; ROCAFIGUERA, M. *L'oppidum ibèric de l'Esquerda, les Masies de Roda de Ter, Osona. Campanyes de 1981-1991.*- Barcelona, Generalitat de Catalunya.-

CUBERO, C. (1998, en premsa):

"Determinació antracològica de les restes de fusta cremada del jaciment de l'Esquerda", a: *Simpòsium d'Arqueologia Medieval. Homenatge al Prof. Manuel Riu.*- Berga, 26-28 Març de 1998.

ERRA, A.; OCAÑA, M. (1992):

Esglésies Romàniques: 118 testimonis arquitectònics de la història d'Osona.- Carles Vallès ed., Figueres 1992. (Guies del Patrimoni comarcal, 11).- 111 pàg.

ESPINALT, F. d'A. (1948):

Apunts històrics inèdits de la vila de Roda de Ter. Gràfiques Marina, Barcelona.

ESPINALT, F. Mn.(1972):

"En el camí dels segles", a *Roda de Ter*, n. 31. Setembre. Roda de Ter.

GODAYOL, P. (1927):

"Roda d'Ausona, (Vich) antiquíssima ciutat" a *La Veu de Catalunya*. 20 de Febrer.

GRACIA, E. (1984-85):

"Materials de peltre medievals a Catalunya" a *Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia*, 5-6.- Universitat de Barcelona.- pàg. 313-356.

GRACIA, F. - MUNILLA, G. - RIART, F. - GARCÍA, O. (2000):
"L'Esquerda" a *El llibre dels ibers.- Viatge il·lustrat a la cultura ibèrica.-* Ed. Signament.- Barcelona.- p. 78.

GUDIOL, J. (1916):

"Excursió a Roda i a Santa Magdalena de Conangle" a *Gazeta de Vich*, 201.- Vic.

HORTOLÀ, P. (1997):

"Screening bio-geoquímic per a la presència de residus orgànics arqueològics en mostres provinents del poblat medieval de l'Esquerda, mitjançant una bateria d'anàlisis químiques colorimètriques", a *L'Esquerda. Memòria de les Excavacions Arqueològiques, àrea medieval, campanya 1995*, Servei d'Arqueologia, Generalitat de Catalunya (inèdita).

"Inscripciones ibéricas" (1973) a Roda de Ter

JUAN-TRESSERRAS, J. (1998):

"L'Esquerda (Roda de Ter, Osona). Estudi de microrrestes vegetals i compostos orgànics en residus cendrosos i continguts de recipients. Informe final.", a *L'Esquerda. Memòria de les Excavacions Arqueològiques, àrea medieval, campanya 1996*, Servei d'Arqueologia, Generalitat de Catalunya (inèdita).

JULIÀ VIÑAMATA, Josep-Ramon (1992):

"El vidrio del poblado medieval de l'Esquerda (Osona, Barcelona)", *Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia*, 13 (Barcelona 1992), p. 323-341.

JUNYENT, E. (1950):

"Roda per tres vegades" a *Roda de Ter*.

JUNYENT, E. (1945-52):

"Itinerario histórico de las parroquias del Obispado de Vich". Separata publicada a *Hoja Parroquial*. Imprenta Anglada, Vic.

LALUEZA, C. - MARTI, J. (1989):

"Estudi antropològic de les tombes de la Muntanyeta (Roda de Ter, Osona)".- *Acta/Mediaevalia*, 10.- Universitat de Barcelona.- pàg. 251-256.

LALUEZA, C. - PEREZ.PEREZ, A. (1989):

"Estudio nutricional de la población medieval de l'Esquerda (Osona, Barcelona). Oligoelementos y estricción dentaria" a *Trabajos de Antropología*, 12, 1989.

LALUEZA, C. (1992):

"Information obtained from the Microscopic examination of Cultural Striations in Human Dentition" a *International Journal of Osteoarchaeology*.- vol 2, p. 155-169.

LALUEZA, C. - PÉREZ-PÉREZ, A. (1992):

"Estudi de l'ús cultural de la dentició anterior en individus medievals de l'Esquerda (Osona, Barcelona) i d'altres jaciments" a *Acta/Mediaevalia*, 13, Universitat de Barcelona.- p. 343-351.

"L'Esquerda, Actualitat" (1968) a *Roda de Ter*.

LLOP, I. - SADURNÍ, N. (2001):

Catalogació del fons de pergamins de l'Anxiu Parroquial de Roda de Ter.- (inèdit)

MADOZ, P. (1849):

Diccionario Geográfico- Estadístico- Histórico de España y sus posesiones de Ultramar. Vol. XIII, Madrid. p-538.

MALUQUER DE MOTES, J. (1976):

"Nuevas inscripciones ibéricas en Cataluña", a *Pyrenae*, 12 (Barcelona, 1976), p.183-189.

MESTRES, J.S. (1998):

"Informe de les datacions per Radiocarboni realitzades sobre diverses mostres procedents del poblat ibèric de l'Esquerda" a ROCAFIGUERA (dir.): *L'Esquerda. Memòria de les Excavacions Arqueològiques, àrea ibèrica, campanyes 1996-97*, Servei d'Arqueologia, Generalitat de Catalunya (inèdita).

MESTRES, J.S. (2002):

"Informe de les datacions per Radiocarboni realitzades sobre 2 mostres procedents del poblat medieval de l'Esquerda" a *L'Esquerda. Memòria de les Excavacions Arqueològiques, àrea medieval, campanya 1999*, Servei d'Arqueologia, Generalitat de Catalunya (inèdita).

"Nuevos hallazgos arqueológicos" (1973) a *Roda de Ter*.

OCAÑA SUBIRANA, M. (1988):

"L'església parroquial de Sant Pere de Roda", a *Roda de Ter*, n. 471. juliol. Roda de Ter.

OCAÑA, M. (1998):

El món agrari i els cicles agrícoles a la Catalunya Vella (s. IX-XIII). Universitat de Barcelona.- Documenta, 1.- 136 p.

OCAÑA, M.(1998, en premsa):

"Fonts arqueològiques i etnogràfiques per a l'estudi de l'agricultura medieval".- / *Simpòsium d'Arqueologia Medieval. Homenatge al Prof. Manuel Riu.*- Berga, 26-28 Març de 1998.-

OCAÑA, M. (1998, en premsa):

"El treball agrícola medieval a la vessant sud dels Pirineus (s.IX al XII)."- *II Congrés Internacional. Història dels Pirineus.*- Girona, 11-14 nov. 1998.

OCAÑA, M. (2001):

L'Esquerda, un jaciment ibèric i medieval al cor de la comarca d'Osona. Quadern de Camp.- Eumo Ed.- Fundació Privada l'Esquerda, Roda de Ter, 24 p.

OLLICH, I. (1976 a):

"Sivelles medievals de l'Esquerda" a *Roda de Ter*, núm extr. 1976.

OLLICH, I. (1976 b):

"Hebillas medievales procedentes de Roda de Ter".- *Atti del Colloquio Internazionale.*- Palermo-Erice, 1974. Istituto de Istoria Medievale, Università di Palermo, pàg. 505-516.

OLLICH, I. (1980 a):

"Algunes peces de ceràmica grisa medieval a Catalunya" a *Colloques internationaux du CNRS*, Paris 1980, pàg. 403-406.

OLLICH, I (1980 b):

"El jaciment arqueològic medieval de l'Esquerda a les Masies de Roda de Ter, Osona I.- Informe Preliminar i estat de la qüestió" a *Quaderns d'Estudis Medievals*, 1, Barcelona, pàg 5-15.

OLLICH, I (1981 a):

"El jaciment arqueològic medieval de l'Esquerda a les Masies de Roda de Ter, Osona II.- Sistema i tècniques d'excavació. Aplicació a una de les cases del poblat medieval" a *Quaderns d'Estudis Medievals*, 3 vol. 1.- Barcelona, pàg. 144-155.

OLLICH, I (1981 b):

"El jaciment arqueològic medieval de l'Esquerda a les Masies de Roda de Ter, Osona III.- La necròpolis medieval" a *Quaderns d'Estudis Medievals*, 4 vol. 1.- Barcelona, pàg. 219-234.

OLLICH, I (1982 a):

"El jaciment arqueològic medieval de l'Esquerda a les Masies de Roda de Ter, Osona IV.- L'església romànica de Sant Pere" a *Quaderns d'Estudis Medievals*, 7 Vol.1.- Barcelona.

OLLICH, I (1982 b):

"El jaciment arqueològic medieval de l'Esquerda a les Masies de Roda de Ter, Osona, i V.- El material arqueològic" a *Quaderns d'Estudis Medievals*, 10 vol 1.- Barcelona, pàg. 609-619.

OLLICH, I. (1982 c):

"L'Esquerda, les Masies de Roda" a *Les Excavacions arqueològiques a Catalunya en els darrers anys*. Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura (Excavacions Arqueològiques a Catalunya, 1), pàg. 395-398.

OLLICH, I. (1982 d):

"Tipologia de les tombes de la necròpolis medieval de l'Esquerda (Osona)" a *Acta/Mediaevalia*. Annex 1 "Necròpolis i sepultures medievals de Catalunya", Universitat de Barcelona, pàg. 105-153.

OLLICH, I. (1983):

"El poblat medieval de l'Esquerda" a *Tribuna d'Arqueologia*. Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, pàg. 43-50.

OLLICH, I. (1984 a):

"Formes i decoració de la ceràmica grisa medieval procedent del jaciment de l'Esquerda (Barcelona)" a *Acta Mediaevalia*, Annex 2 "Ceràmica grisa i terrissa popular de la Catalunya Medieval", Universitat de Barcelona, pàg. 81-97.

OLLICH, I. (1984 b):

"Poblat de l'Esquerda, les Masies de Roda" a *Catalunya Romànica*, vol. II: Osona I, Barcelona, p. 347.

OLLICH, I. (1985 a):

"Poblament i formes de vida al jaciment medieval de l'Esquerda a través del seu estudi arqueològic" a *Actas del I Congreso de Arqueología Medieval Española*.- Huesca, p. 552-568.

OLLICH, I. (1985 b):

"Jaciment arqueològic medieval de l'Esquerda (Les Masies de Roda de Ter, Osona)".- *1eres Jornades d'Arqueologia Medieval a Catalunya*, Universitat de Barcelona, Desembre 1985.

OLLICH, I. (1987):

"De Laplace a Harris: l'exemple experimental del jaciment" a *Actas del II Congreso Nacional de Arqueología Medieval Española* .- Madrid 1987, vol II, p. 60-68.

OLLICH, I (1988 a):

"El graner de l'Esquerda, Roda de Ter, Osona", a *III Jornades d'Arqueologia Medieval a Catalunya*.- Universitat de Barcelona, març 1988.

OLLICH, I. (1988 b):

Camp i ciutat a la Catalunya del segle XIII.- Eumo Editorial (Referències, 3).- Vic, 1988, 205 p.

OLLICH, I (1989):

"L'agricultura a l'Edat Mitjana. L'excavació i estudi del graner de l'Esquerda" a *Roda de Ter*, núm. extr. 1989.

OLLICH, I (1990 a):

"L'ús d'un jaciment com a camp docent i experimental. Master d'Arqueologia Medieval. Necròpolis i ritual funerari" a *V Jornades d'Arqueologia medieval a Catalunya*.- Universitat de Barcelona, juny 1990, p. 49-53.

OLLICH, I (1990 b):

"La fi d'un poblat medieval. Abandonament o canvi d'assentament? El cas de l'Esquerda" a *Cota Zero*, 6, Vic 1990, p. 71-78.

OLLICH, I (1990 c):

"Problemàtica general de les estructures d'habitatge durant l'Alta Edat Mitjana" a *La Vida Medieval a les dues vessants del Pirineu* (1r i 2n curs d'Arqueologia d'Andorra), Andorra, 1990, p. 19-28.

OLLICH, I.(1998):

"Poblat de L'Esquerda, les Masies de Roda. Darreres novetats arqueològiques (1984-1998)".- *Catalunya Romànica*, vol XXVII, DIGEC, Barcelona, p. 200-201.

OLLICH, I. (1998, en premsa):

"El Ter, la primera frontera dels carolingis al comtat d'Osona, segles VIII-IX".- a: *II Congrès Història dels Pirineus* (Girona, nov. 1998).

OLLICH, I. (1998, en premsa):

"Arqueologia de la Catalunya feudal: poblament i territori", ponència a I Simposium d'Arqueologia Medieval, Homenatge al Prof. Manuel Riu (Berga, 26-28 març 1998), Universitat de Barcelona.

OLLICH, I. (1999):

"Roda: L'Esquerda. La ciutat carolíngia", a *Catalunya a l'època carolíngia. Art i cultura als segles IX i X, catàleg de l'exposició al MNAC*, Barcelona, p. 84-88.

OLLICH, I. (2002):

"Research and Teaching in Experimental Mediaeval Archaeology. L'Esquerda, a project about agriculture, tools and construction in Mediaeval Ages".- a: *IV EUROPEAN SYMPOSIUM FOR TEACHERS OF MEDIEVAL ARCHAEOLOGY (Sevilla, november 1999)*, Universidad de Sevilla-Universidad de Córdoba, p. 23-29.

OLLICH, I. (2002b):

"L'Esquerda. L'organització espacial d'un poblat medieval fortificat", a *JORNADES D'ARQUEOLOGIA DEL MARESME*, Mataró, p.

OLLICH, I. (2003):

"Arqueologia i vida quotidiana a l'època medieval. L'excavació i interpretació d'una casa del segle XIII al jaciment de l'Esquerda", a *ACTA HISTORICA ET ARCHAEOLOGICA MEDIAEVALIA*, 23/24 (Homenatge al prof. J.R. Julià Viñamata), Universitat de Barcelona 2003, p. 145-165..

OLLICH, I. (2003):

"Arqueologia medieval y género", a *Morir en Femenino* (M. D. Molas, coord.), Publicacions Universitat de Barcelona (Breviaris, 7), p. 237-266.

OLLICH, I. (2004):

"Roda ciutat (L'Esquerda) i la defensa de la línia del Ter al comtat d'Osona (s. VIII-X)", a *Congrés sobre Els Castells Medievals a la Mediterrània Nord-Occidental (Arbúcies-Girona, 5-7 març 2003)*, Arbúcies, p. 179-194.

OLLICH, I. (dir.) i altres (1984):

Memòria de les Excavacions Arqueològiques de l'Esquerda. Sector Medieval. campanyes 1977-1983. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura (inèdita).

OLLICH, I.(dir.) i altres (1990):

L'Esquerda, Sector Medieval. Memòria de les excavacions Arqueològiques 1984-1988.- Generalitat de Catalunya (inèdita).

OLLICH, I. (dir.) i altres (1994):

L'Esquerda, Les Masies de Roda de Ter (Osona). Memòria de les excavacions Arqueològiques, Sector Medieval 1989-1992.- Generalitat de Catalunya (inèdita).

OLLICH, I. (dir.) i altres (1997):

L'Esquerda, Les Masies de Roda de Ter (Osona). Memòria de les excavacions Arqueològiques, Sector Medieval 1993-1995.- Generalitat de Catalunya (inèdita).

OLLICH, I. (dir.) i altres (1998):

L'Esquerda. Memòria de les Excavacions Arqueològiques, Sector Medieval. Campanya 1996.- Generalitat de Catalunya (inèdita).

OLLICH, I. (dir.) i altres (1999):

L'Esquerda. Àrea medieval. Memòria de les excavacions arqueològiques. Campanya 1997.- Generalitat de Catalunya (inèdita)

- OLLICH, I. (dir.) i altres (2000):
L'Esquerda. Àrea medieval. Memòria de les excavacions arqueològiques. Campanya 1998.- Generalitat de Catalunya (inèdita).
- OLLICH, I. (dir.) i altres (2001):
L'Esquerda. Àrea medieval. Memòria de les excavacions arqueològiques. Campanya 1999.- Generalitat de Catalunya (inèdita).
- OLLICH, I. (dir.) i altres (2003):
L'Esquerda. Àrea medieval. Memòria de les excavacions arqueològiques. Campanyes 2000 i 2001.- Generalitat de Catalunya (inèdita).
- OLLICH, I.; VIVES, E. (1986):
 "Arqueologia i antropologia física. La població i ritual funerari a Osona a través de les necròpolis medievals" a *Cofa Zero*, 2 (Vic 1986), p. 62-71.
- OLLICH, I.; CUBERO, C. (1989):
 "Paleocarpologia i agricultura a l'Edat Mitjana: l'excavació i estudi d'un graner medieval a Catalunya" a *III Congreso de Arqueología Medieval Española.*- Oviedo, març 1989.- p. 73-85.
- OLLICH, I.; RAURELL, S. (1989):
 "Tombes de llosa als turons de la Plana de Vic: una població alt-medieval per cristianitzar?" a *Acta/Mediaevalia*, 10. Universitat de Barcelona.- p.223-250.
- OLLICH, I.; ROCAFIGUERA, M. (1990 a):
 "Les etapes de poblament al jaciment de l'Esquerda. Les Masies de Roda de Ter, Osona (s. VIII aC - s.XIV dC) a *Tribuna d'Arqueologia 1989-1990*, Generalitat de Catalunya, p. 101-110.
- OLLICH, I.; ROCAFIGUERA, M. (1990 b):
 "Visita al jaciment ibèric i medieval de l'Esquerda (Les Masies de Roda de Ter, Osona)" a *V Jornades d'Arqueologia Medieval a Catalunya*, Universitat de Barcelona, juny 1990, p. 72-75.
- OLLICH, I.; CUBERO, C. (1990 c):
 "El graner de l'Esquerda: un conjunt tecnològic agrari a la Catalunya Medieval" a *La Vida Medieval a les dues vessants del Pirineu* (1r i 2n curs d'arqueologia d'Andorra). Andorra, 1990.- p. 33-47.
- OLLICH, I.; ROCAFIGUERA, M. i altres (1991):
L'Esquerda, poblat ibèric i medieval. Guia del jaciment i del museu.- Roda de Ter, 1991.- 44 p.
- OLLICH, I.; ROCAFIGUERA, M (1992 a):
 "L'Àrea de Recerca Experimental Arqueològica de l'Esquerda, a Roda de Ter (AREA)".- *Roda de Ter*, núm extr. Setembre 1992, p. 82-85.
- OLLICH, I.; ROCAFIGUERA, M. (1992 b):
 "Ancient Patterns in Settlement and Urbanism. The Medieval site of L'Esquerda, Catalonia" a *Medieval Europe. An International Conference of Medieval Archaeology.*- York, Sept. 1992 (pre-printed papers).

OLLICH, I. ; ROCAFIGUERA, M. (1993):
L'oppidum ibèric de l'Esquerda (Roda de Ter, Osona).- Barcelona, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya (Col.lecció Memòries d'Excavacions Arqueològiques, n. 7), 99 p.

OLLICH, I.; REYNOLDS, P.J.; ROCAFIGUERA, M. (1993 a):
"L'Earthwork de l'Esquerda. Un experiment en processos de formació" a *IV Congreso de Arqueología Espacial* (Procesos Postdeposicionales).- Teruel, Colegio Universitario de Teruel, p. 341-352.

OLLICH, I.; REYNOLDS, P.J.; ROCAFIGUERA, M. (1993 b):
"Agricultura medieval i arqueologia experimental: el projecte de l'Esquerda" a *IV Congrès d'Arqueologia Medieval Espanyola*, Alacant 1993, p.

OLLICH, I.; OCAÑA, M.; RAMISA, M.; ROCAFIGUERA, M. (1995):
A banda i banda del Ter, Història de Roda.- Ajuntament de Roda de Ter/ Eumo Editorial.- (L'Entorn, 30), 271 p.

OLLICH, I.- OCAÑA, M. (1998):
"L'Esquerda de Roda de Ter. Un poblat fortificat del segle XI".- *L'art romànic vist des del MNAC, XI*.- Col.leccionable del Diari AVUI.- Gener 1998.- p. 41- 44.

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA, M. (1998):
"OLLICH, I. - REYNOLDS, P.J. - OCAÑA, M. - ROCAFIGUERA, M. (1996):
"Experimentació arqueològica sobre sistemes de conreus medievals. Primers resultats del projecte de l'Esquerda. - *XIV Jornades d'Estudis històrics locals*.- *La Mediterrània, àrea de convergència de sistemes alimentaris (s.V-XVIII)*.-Palma de Mallorca, 1996, p.153-168

OLLICH, I. - REYNOLDS, P.J. - ROCAFIGUERA, M. - OCAÑA, M. (1997):
"L'Esquerda. Ecology, environment, and agricultural productivity".- a *Medieval Europe Brugge 1997, An International Conference of Medieval and Later Archaeology*. 1st-4th october 1997 (pre-printed papers).

OLLICH, I. (Coord.) - BLANCAFORT, F. - CABALLÉ, A. - COSTA, R. - ESPONA, P. - MARTÍ, J. - OCAÑA, M. - REYNOLDS, P.J. - RINCÓN, M.A. - RIU, M. - ROCAFIGUERA, M. - SERRAT, D. (1998):
Experimentació arqueològica sobre conreus medievals a l'Esquerda. 1991-1994.- Universitat de Barcelona (Monografies d'arqueologia medieval i post-medieval, n.3), Barcelona, 234 p.

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA (1998): "L'Esquerda, un projecte de recerca arqueològica a Osona".- *Memòria Congrès de Cultura d'Osona* (Nov.1996- Març 1997).- Consell Comarcal d'Osona-Generalitat de Catalunya.- Barcelona, 1998, p. 278-281.

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA, M. (1998, en premsa):
"Evolució del sistema de construcció al jaciment de l'Esquerda de l'època ibèrica a la medieval", a *I Simposium d'Arqueologia Medieval, Homenatge al Prof. Manuel Riu* (Berga, 26-28 març 1998), Universitat de Barcelona.

OLLICH, I; ROCAFIGUERA, M. (2000):

"L'Esquerda: de la sembra a l'emmagatzematge: Experimentació arqueològica sobre tècniques agrícoles medievals", a *IV JORNADES D'HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA*.- Vic, Octubre 2000. (+ PÒSTER).

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA, M. (2000):

"El poblat ibèric i medieval de l'Esquerda (Les Masies de Roda, Osona). De l'excavació a l'experimentació arqueològica", a *TRIBUNA D'ARQUEOLOGIA 1999-2000*, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, p.

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA, M. (2001):

"El jaciment ibèric i medieval de l'Esquerda. 25 anys d'excavacions", a *JORNADES D'ARQUEOLOGIA 2001. Intervencions arqueològiques i paleontològiques a les comarques de Barcelona* (La Garriga, nov.-des.2001), Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, pre-actes, p. 236-238.

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA, M. (2001):

L'Esquerda: 2500 anys d'història, 25 anys de recerca.- Fundació Privada l'Esquerda-Eumo Ed., Roda de Ter, 54 p. (amb dibuixos de Francesc RIART).

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA, M. (2002):

"Ironworking in the mediaeval site of L'Esquerda. Technology for an agrarian economy", a *3rd. International Conference of Medieval and later Archaeology (Basel 2002)*. (pre-printed papers)

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA, M. (2002, en premsa):

"El treball del ferro al jaciment de l'Esquerda, des de l'època ibèrica a la medieval", a *JORNADES SOBRE LA FARGA A LA CATALUNYA CENTRAL* (Vic, 19-20 octubre 2002), Universitat de Vic-Universitat Politècnica de Catalunya.

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA, M. (2003):

"El jaciment de l'Esquerda i el projecte d'Arqueologia Experimental", a *Revista VIC* (juny-juliol 2003), p. 13-17.

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA, M. (2003b):

"L'Esquerda 2001-2003: espais i sistemes de producció a l'època ibèrica i la medieval" a *JORNADES D'ARQUEOLOGIA I PALEONTOLOGIA* (Sant Boi del Llobregat, octubre 2003), Generalitat de Catalunya.

OLLICH, I. - AMBLAS, O.- OCAÑA, M.- ROCAFIGUERA, M. (2003, en preparació):

Desperta Ferro! Catàleg del Material Metàl·lic de l'Esquerda.- Catàleg de l'exposició en curs al Museu Arqueològic de l'Esquerda, Roda de Ter.

OLLICH, I. - OCAÑA, M.- ROCAFIGUERA, M. (amb tot l'equip) (2003, en preparació):

Arqueologia Experimental a l'Esquerda. El procés de construcció i estocatge del graner medieval (DGICYT PB94-0842 i DGICYT PB981241). *HOMENATGE AL DR. PETER J. REYNOLDS*.- Museu Arqueològic de l'Esquerda, Roda de Ter.

OLLICH, I.- OCAÑA, M. (2004): "El Museu Arqueològic de l'Esquerda, a Roda de Ter: un museu de jaciment", a : a *AUSA, XXI* (153), Vic, p. 299-322.

OLLICH, I.- ROCAFIGUERA, M. (2004): "L'Esquerda, 2001-2003: espais i sistemes de producció a l'època ibèrica i medieval", a: *JORNADES D'ARQUEOLOGIA I PALEONTOLOGIA (Sant Boi del Llobregat 2003)*, Servei d'Arqueologia, Generalitat de Catalunya.

PEREZ-PEREZ, A.; LALUEZA, C. (1989 a):
"Determinación de la dieta: interpretación arqueológica".- *III Congreso de Arqueología Medieval Española*.- Oviedo, 1989.- p. 42-45.

PEREZ-PEREZ, A. LALUEZA, C. (1989 b):
"Tècniques de determinació de la dieta a partir de restes antropològiques" a *IV Jornades d'Arqueologia Medieval a Catalunya*.- Universitat de Barcelona, 1989.

PEREZ-PEREZ, A.; LALUEZA, C. (1989 c):
"Human Palaeoecology Revealed from bones" a *Journal from Human Ecology*, n. 2, 1989.

PEREZ-PEREZ, A. LALUEZA, C (1989 d):
"Evolución del patrón alimentario de la población medieval de l'Esquerda (Osona, Barcelona)" a *Actas de la II reunión Nacional de la Asociación Española de Paleopatología*, 1989.

PÉREZ-PÉREZ, A.; LALUEZA, C. (1991):
"El consumo cármico como indicador de diferenciación social a través del análisis de oligoelementos en hueso" a *Boletín de la Sociedad Española de Antropología Biológica*, 12.- p. 81-90.

PÉREZ-PÉREZ, A.; LALUEZA, C. (1992):
"Dietary reconstruction from historical information and trace elements analysis in a medieval population from Catalonia (Spain)" a *International journal of Anthropology*, vol. 7, n.1, p. 51-47.

PLADEVALL, A. (1967):
"Destrucció de l'antiga església parroquial de Sant Pere de l'Esquerda" a *Roda de Ter*, núm. extr. 1967.

PLADEVALL, A. (1968):
"Notícies de la Roda Medieval" a *Roda de Ter*, núm extr. 1968.

PLADEVALL, Antoni (1972):
El comtat d'Osona a mig segle XIV.- Ed. Comte de la Vall de Mariès.- Barcelona.

PLADEVALL, A. (1990):
"L'època medieval" a *Manlleu. Aproximació a la història, l'entorn, l'economia i l'estructura territorial*.- Eumo Editorial (L'Entorn, 15). Vic. p. 69-91.

RAURELL, S. (1975):
"Sant Pere de Roda de Ter, L'Esquerda" a *Roda de Ter* 1975.

REPARAZ, Gonçal de (1982):

La Plana de Vic.- Eumo Ed. (Col. L'Entorn, 3), Vic 1982.

REYNOLDS, P.J.; SHAW, C. (1999):

"The third Harvest of the first millennium AD in the Plana de Vic" a *Actes del Congrés Internacional Gerbert d'Orhac i el seu Temps. Catalunya i Europa a la fi del primer mil.lenni* (Vic-Ripoll, 10-13 novembre 1999), Eumo Editorial (Documents, 31), Vic, p. 339-352.

RIPOLL, J. (1833):

Documentos inéditos que pueden servir para ilustrar la muy antigua ciudad, hoy pueblo de Roda, situada en la ribera del río Ter, Diócesis y corregimiento de Vich.- Vic, Impremta Ignasi Valls 1833.

RIU, M. - BOLÒS, J. - OLLICH, I. - PADILLA, J.I. - PAGÈS, M. (1984):

"Sivelles medievals i altres peces d'orfebreria relacionades amb la indumentària" a *106èrne Congrés Nacional des Sociétés Savantes.*- Perpinyà, 1981, p. 107-183.

ROCAFIGUERA, M. (1989 a):

"Les etapes del poblament ibèric de l'Esquerda (Les Masies de Roda de Ter, Osona)" a *Roda de Ter*, núm. extr. 1989.- p. 15-16.

ROCAFIGUERA, M. (1989 b):

L'estructura del poblament ibèric a Osona: característiques i evolució a través de l'anàlisi del territori.- Universitat de Barcelona. Tesi de llicenciatura (inèdita).

ROCAFIGUERA, M. (1991):

"L'Esquerda, assentament i territori en el període ibèric ple" a *Simposi Internacional d'Arqueologia Ibèrica* (Manresa, 1990).- p. 309-314.

ROCAFIGUERA, M. - OLLICH, I. - BLANCAFORT, F. (1991):

"L'Esquerda, 15 anys d'excavacions arqueològiques" a *Roda de Ter*, 500, 1991, p. 70-74.

ROCAFIGUERA, M. (dir.) i altres (1992):

L'Esquerda. memòria de les excavacions. Àrea ibèrica 1988-1991.- Generalitat de Catalunya (inèdita).

ROCAFIGUERA, M. (1995):

Osona ibèrica. El territori dels antics ausetans.- Vic, Patronat d'Estudis Osonencs (Osona a la Butxaca, 16).- 200 p.

ROCAFIGUERA, M. (dir.) i altres (1996):

L'Esquerda. memòria de les excavacions. Àrea ibèrica 1992-1995.- Generalitat de Catalunya (inèdita).

ROCAFIGUERA, M.- OLLICH, I. (1998, en premsa):

"Evolució del sistema de construcció al jaciment de l'Esquerda. De l'època ibèrica a la medieval."- *I Simpòsium d'Arqueologia Medieval. Homenatge al Prof. Manuel Riu.*- Berga, 26-28 Març de 1998.-

ROCAFIGUERA, M. (1998, en premsa):
"Arquitectura ibèrica ausetana, materials i tècniques de construcció a l'Esquerda (s.V a.C.)".- *II Congrés Internacional. Història dels Pirineus*.- Girona, 11-14 nov. 1998.

ROCAFIGUERA, M. (dir.) i altres (1998):
L'Esquerda 1996-1997, Memòria de les excavacions arqueològiques, Sector Ibèric.- Generalitat de Catalunya (inèdita).

ROCAFIGUERA, M. (dir.) i altres (1999):
L'Esquerda 1998, Memòria de les excavacions arqueològiques, Sector Ibèric.- Generalitat de Catalunya (inèdita).

ROCAFIGUERA, M. (2004):
"Els castells medievals, reflex d'una organització territorial més antiga a la comarca d'Osona".- *Congrés sobre Els Castells Medievals a la Mediterrània Nord-Occidental* (Arbúcies-Girona, 5-7 març 2003), Arbúcies, p. 195-204.

RODURCON (1957):
"Roda prehistòrica y medieval" a *Roda de Ter*.

RODURCON (1959):
"Roda, un accidente en la historia" a *Roda de Ter*.

SADURNÍ, N. (2003):
El benefici de Santa Maria del Pont de Roda de Ter. Retrat d'una institució baix-medieval.- treball de doctorat, Universitat de Barcelona.- 250 ps. (inèdit).

SALA MOLAS, J. (1930):
"Roda de Ter, ciudad medioeval", fasc 1 de la sèrie *El Condado de Ausona en el Medioevo*. Vic, 1930.

SALÉS, J. (1988):
"Nosaltres, els rodencs.- Apunts sobre la nostra història" a *el 13*, num 2, 3 i 4.- Roda de Ter.

SERRA RAFOLS, J de C. (1956):
"Les darreres descobertes arqueològiques als voltants de Roda" a *Roda de Ter*, 1956.

SIMON i ARIAS, J. (2003):
"Estudi arqueomètric d'una tovera procedent del jaciment de l'Esquerda, sector medieval", a *L'Esquerda. Àrea medieval. Memòria de les excavacions arqueològiques. Campanyes 2000 i 2001*.- Generalitat de Catalunya (inèdita).

SOLDEVILA I GARCIA, M.T.(1992):
El pont vell de Roda de Ter. Estudi històric. Diputació de Barcelona/Ajuntament de Roda de Ter, 1992.

SOLÉ, R. (1944): "Apuntes históricos" a *Roda de Ter*.

SOLÉ, R. (1957): "El yacimiento neolítico de Puigcebró (Roda de Ter) a *Ausa*,II.- Vic, Patronat d'Estudis Osonencs.- p. 55.

SOLÉ, R. (1958): "El yacimiento neolítico de Puigcebró" a *Roda de Ter*.

- SOLÉ, R. (1961): "Civitas epica" a *Roda de Ter*.
- SOLÉ, R. (1963): "San Pablo en la Península Ibérica" a *Roda de Ter*.
- SOLÉ, R. (1967): "La otra cara de la moneda" a *Roda de Ter*.
- SOLÉ, R. (1969): "L'Esquerda, sempre" a *Roda de Ter*
- SOLÉ, R. (1972): "Las tumbas hablan" a *Roda de Ter*.
- SOLÉ, R. (1973): "Lamento histórico-turístico" a *Roda de Ter*.
- SOLÉ, R. (1975): "Opus spicatum" a *Roda de Ter*.
- VALLS I TABERNER, F. (1958): "Roda i la revolta d'Aizó" a *Roda de Ter*, 1958.
- VILLANUEVA, S. (1821):
Viage literario por las iglesias de España. - Vol VII-VIII.- Valencia
- VIVES, E. (1982):
"Les restes òssies humanes del cementiri medieval de L'Esquerda (Roda de ter, Osona)" a *Ausa*, X (XI Symposium de Prehistòria i Arqueologia peninsular), Vic, 1982.- p. 341-343.
- VIVES, E. (1987):
Contribució al coneixement dels enterraments medievals a Catalunya i regions limítrofes. Universitat Autònoma de Barcelona.- Tesi doctoral inèdita.
- VIVES, E. (1989):
La població catalana medieval.- Vic, Eumo editorial (Referències, 7), Vic 1989.- 210 p.
- ZAMORA, F. de (1973):
Diario de los viajes hechos en Catalunya.- Ed. Curial (Col. Documents de Cultura), Barcelona 1973

7. INVENTARI DEL MATERIAL, CAMPANYES 2002-M I 2003-M

Per Imma Ollich i Oriol Amblàs

7.1 INVENTARI DEL MATERIAL ÀREA MEDIEVAL, CAMPANYA 2002

7.2 INVENTARI DEL MATERIAL ÀREA MEDIEVAL, CAMPANYA 2003

I. INVENTARI DEL MATERIAL

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
1	E	02	25	003	1	Fitxa	Lític	H-23	C1	68	06	156		1	M	Juliol
2	E	02	25	003	3	Escòria	Ferro	H-23	B1	14	70	154		2	M	Juliol
3	E	02	25	003	3	S/F	Vidre	H-23					Modern?	3	M	Juliol
4	E	02	25	003	4	Fitxa	Ceràmica	H-23					Tallada. Forma romboidal	4	M	Juliol
05-10	E	02	25	003	6	Teula	Mat.Construcc	H-23							M	Juliol
11-16	E	02	25	003	6	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
17-19	E	02	25	003	3	S/F	Cer. Vidrada	H-23					Verd.(Poss. Gerreta. Molt rodut).		M	Juliol
20	E	02	25	003	1	Fitxa	Lític	H-23					20mm		M	Juliol
21	E	02	25	003	1	Fitxa	Lític	H-23					35mm		M	Juliol
22	E	02	25	003	1	Indeterminat	Lític	H-23					Quadrat. 40x30x25mm		M	Juliol
23-24	E	02	31	300	2	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
25-27	E	02	31	300	3	S/F	Cer. Vidrada	H-23							M	Juliol
28-41	E	02	31	300	14	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
42-45	E	02	31	300	4	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
46	E	02	31	300	1	Mostra	Mat.Construcc	H-23							M	Juliol
47	E	02	31	301	1	Nansa	Cer. Grisa	H-23	H18	08	37	36	Arrenc de nansa	1	M	Juliol
48	E	02	31	301	1	S/F	Vidre	H-23	G18	31	17	52		2	M	Juliol
49	E	02	31	301	2	Vora	Cer. Grisa	H-23	F17	58	53	54		3	M	Juliol
50	E	02	31	301	3	Vora	Cer. Grisa	H-23	G16	11	31	46		4	M	Juliol
51	E	02	31	301	1	Indeterminat	Lític	H-23	F19	27	36	61	Forma de dau.	5	M	Juliol
52	E	02	31	301	1	Fitxa	Ceràmica	H-23	G18	50	85	54	Possible fitxa joc, base plana	6	M	Juliol
53	E	02	31	301	1	Fitxa	Lític	H-23	H18	05	84	38	Peça de Qurz rosa. Peça de joc?	7	M	Juliol
54	E	02	31	302	1	Vora	Cer. Grisa	H-23						1	M	Juliol
55-56	E	02	31	302	2	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
57-61	E	02	31	302	5	S/F	Cer. Vidrada	H-23					Moderna		M	Juliol
62-70	E	02	31	302	9	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
71-74	E	02	31	302	4	S/F	Cer. Ibèrica	H-23					Tallats en forma triangular		M	Juliol
75-77	E	02	31	302	3	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
78	E	02	31	303	1	Fitxa	Lític	H-23	M13	15	85	45	Possible peça de joc. Pollaguera.		M	Juliol
79	E	02	31	303	1	Fitxa	Lític	H-23	M13	15	85	45	Possible peça de joc. Pollaguera		M	Juliol
80	E	02	31	307	1	Fitxa	Lític	Carrer 2	K10	70	96	59	Possible fitxa.Rodona 35mm	1	M	Juliol
81	E	02	31	307	1	Fil	Ferro	Carrer 2	K9	24	25	65		2	M	Juliol
82	E	02	31	307	1	Indeterminat	Ferro	Carrer 2	L9	74	20	58		3	M	Juliol

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peca	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
83	E	02	31	307	1	Vora	Cer. Grisa	Carrer 2	G12	81	97	36		4	M	Juliol
84-86	E	02	31	307	3	Os cremat	Fauna	Carrer 2							M	Juliol
87-102	E	02	31	307	16	Fitxa	Cer. Ibèrica	Carrer 2					Possibles fitxes. Aprox. 40x25mm		M	Juliol
103-109	E	02	31	307	7	Fitxa	Ceràmica	Carrer 2					Possibles fitxes. Aprox. 20x12mm		M	Juliol
110-125	E	02	31	307	16	S/F	Cer. Ibèrica	Carrer 2					Molt petits i rodolats		M	Juliol
126-127	E	02	31	307	2	S/F	Cer. Oxidada	Carrer 2							M	Juliol
128	E	02	31	307	1	S/F	Cer. Vidrada	Carrer 2					Moderna		M	Juliol
129	E	02	31	307	1	Fitxa	Lític	Carrer 2					Possible fitxa. Cilíndric. 25mm		M	Juliol
130	E	02	31	307	1	Fitxa	Lític	Carrer 2					Poss. fitxa Quadrada. 25x25x12mm		M	Juliol
131	E	02	31	307	1	Fitxa	Lític	Carrer 2					Possible fitxa. Marbre rosat. 25mm		M	Juliol
132	E	02	31	308	1	Fitxa	Lític	H-23	F18	07	70	60		1	M	Juliol
133	E	02	31	308	1	Plaqueta	Ferro	H-23	F15	53	65	58		2	M	Juliol
134	E	02	31	308	1	Tap	Lític	H-23	G14	27	76	45		3	M	Juliol
135	E	02	31	308	1	Fitxa	Lític	H-23	H15	99	79	30		4	M	Juliol
136	E	02	31	308	1	S/F	Vidre	H-23	G18	61	69	50		5	M	Juliol
137	E	02	31	308	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-23	H18	11	77	48		6	M	Juliol
138	E	02	31	308	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23	H17	85	99	35	Verda	7	M	Juliol
139	E	02	31	308	1	Fitxa	Ceràmica	H-23	G18	24	36	56	Mitja fitxa. Semicircular.	8	M	Juliol
140	E	02	31	308	1	S/F	Vidre	H-23	E16	35	08	45		9	M	Juliol
141-146	E	02	31	308	6	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-23					Forma triangular. 25x20mm		M	Juliol
147-155	E	02	31	308	9	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
156-160	E	02	31	308	5	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
161	E	02	31	308	1	Còdol	Lític	H-23					Per al joc?		M	Juliol
162-165	E	02	31	308	4	S/F	Cer. Grisa	H-23					Negra		M	Juliol
166	E	02	31	308	1	Fitxa	Ceràmica	H-23					Triangular. Aprox. 25x20mm		M	Juliol
167-175	E	02	31	308	9	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
176	E	02	31	308	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-23					Vernís negre.		M	Juliol
177-180	E	02	31	308	4	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-23					Forma triangular. Aprox 30x20mm		M	Juliol
181-183	E	02	31	308	3	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-23					Forma Quadrada. Aprox. 25x15mm		M	Juliol
184	E	02	31	308	1	Fitxa	Lític	H-23					Forma Dau. Negra. 18x18mm		M	Juliol
185	E	02	31	308	1	Fitxa	Lític	H-23					Plana. Aprox. 30x30x12mm		M	Juliol
186	E	02	31	308	1	Fitxa	Lític	H-23					Rectangular. Aprox. 45x25x10mm		M	Juliol
187	E	02	31	308	1	Dau	Ceràmica	H-23					Irregular. Aprox. 10x12x13		M	Juliol
188	E	02	31	310	1	Punta	Ferro	Carrer 2	E12	05	23	70		1	M	Juliol
189	E	02	31	310	1	Bala	Llautó	Carrer 2	H12	63	90	31	1936-39?	2	M	Juliol
190	E	02	31	310	1	Vora	Cer. Grisa	Carrer 2							M	Juliol

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
191	E	02	31	310	1	Nansa	Cer. Grisa	Carrer 2							M	Juliol
192-195	E	02	31	310	4	S/F	Cer. Grisa	Carrer 2							M	Juliol
196-197	E	02	31	310	2	S/F	Cer. Grisa	Carrer 2							M	Juliol
198	E	02	31	310	1	S/F	Vidre	Carrer 2							M	Juliol
199	E	02	31	310	1	Còdol	Lític	Carrer 2					Pla per sota		M	Juliol
200	E	02	31	310	1	Còdol	Lític	Carrer 2					Partit pei mig		M	Juliol
201	E	02	31	310	1	Còdol	Lític	Carrer 2					Treballat		M	Juliol
202	E	02	31	310	1	Fitxa	Lític	Carrer 2					18mm		M	Juliol
203-204	E	02	31	311	2	Teula	Mat. Construcc	Carrer 2					Tallades forma triangular		M	Juliol
205-207	E	02	31	311	3	S/F	Cer. Ibèrica	Carrer 2							M	Juliol
208	E	02	31	311	1	S/F	Cer. Grisa	Carrer 2							M	Juliol
209	E	02	31	311	1	S/F	Cer. Oxidada	Carrer 2							M	Juliol
210	E	02	31	311	1	Fitxa	Lític	Carrer 2					15mm.		M	Juliol
211	E	02	31	315	1	Fitxa	Lític	Carrer 2	C13	79	88	101	Possible fitxa de joc.	1	M	Juliol
212	E	02	31	315	1	Còdol	Lític	Carrer 2	C13	38	25	99	Treballat.	2	M	Juliol
213	E	02	31	315	1	Còdol	Lític	Carrer 2	C13	95	74	108	Negra.	3	M	Juliol
214	E	02	31	315	1	S/F	Cer. Vidrada	Carrer 2	C13	78	07	120		4	M	Juliol
215	E	02	31	315	1	Fitxa	Lític	Carrer 2	C13	71	70	116	13mm.	5	M	Juliol
216	E	02	31	315	1	Còdol	Lític	Carrer 2					Treballat.		M	Juliol
217	E	02	31	315	1	Còdol	Lític	Carrer 2					Sembla per treballar		M	Juliol
218-220	E	02	31	315	3	Os	Fauna	Carrer 2	C13						M	Juliol
221	E	02	31	316	1	Mostra	Terra	H-23	H17				Biga	1	M	Juliol
222	E	02	31	316	1	Mostra	Terra	H-23	H17				Forat de pal	2	M	Juliol
223	E	02	31	319	1	Clau	Ferro	H-23	F17				Petit i prim.	1	M	Juliol
224	E	02	31	319	1	Mostra	Mat. Construcc	H-23	F17				Argamassa	2	M	Juliol
225	E	02	32	300	1	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
226-231	E	02	32	300	6	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
232-233	E	02	32	300	2	S/F	Cer. Vidrada	H-43					Verda		M	Juliol
234-241	E	02	32	300	8	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
242	E	02	32	300	1	S/F	Fauna	H-43					Bullit		M	Juliol
243	E	02	32	301	1	Tascó	Ferro	H-43	F19	10	60	199			M	Juliol
244	E	02	32	301	1	Vora	Cer. Vidrada	H-43	S18	83	65	202	Melada	1	M	Juliol
245	E	02	32	301	1	Vora	Cer. Vidrada	H-43	S18	23	33	281	Melada	2	M	Juliol
246	E	02	32	301	1	Fitxa	Ceràmica	H-43					Piramidal. Trobada cendres llar	3	M	Juliol
247	E	02	32	301	1	Base	Cer. Grisa	H-43					Fons molt barroer	4	M	Juliol
248-249	E	02	32	301	2	S/F	Cer. Vidrada	H-43							M	Juliol

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
250	E	02	32	301	1	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-43					Aprox. 17x20mm		M	Juliol
251-252	E	02	32	301	2	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
253-254	E	02	32	301	2	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
255-256	E	02	32	301	2	Os	Fauna	H-43							M	Juliol
257	E	02	32	301	1	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
258	E	02	32	301	1	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
259	E	02	32	301	1	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
260-270	E	02	32	301	11	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
271-276	E	02	32	301	6	S/F	Cer. Vidrada	H-43					Moderna		M	Juliol
277-293	E	02	32	301	17	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
294-298	E	02	32	301	5	S/F	Cer. Ibèrica	H-43					Pasta blanca. Ibèrica?		M	Juliol
299-300	E	02	32	301	2	Os	Fauna	H-43							M	Juliol
301	E	02	32	302	1	Vora	Cer. Grisa	H-43	T17	77	01	209		1	M	Juliol
302-312	E	02	32	302	11	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
313	E	02	32	302	1	Vora	Cer. Vidrada	H-43					Moderna		M	Juliol
314	E	02	32	302	1	S/F	Cer. Vidrada	H-43					Melada		M	Juliol
315-320	E	02	32	302	6	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
321	E	02	32	302	1	Ullal	Fauna	H-43							M	Juliol
390	E	02	32	302	1	Fulla	Ferro	H-43					Navalla. Modern?		M	Juliol
322	E	02	32	304	1	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
323-329	E	02	32	304	7	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
330-336	E	02	32	304	7	S/F	Cer. Oxidada	H-43							M	Juliol
337-350	E	02	32	304	14	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
351-363	E	02	32	304	13	Os	Fauna	H-43							M	Juliol
364	E	02	32	305	1	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
365-372	E	02	32	305	8	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
373	E	02	32	307	1	Grapa	Ferro	H-43	P17	98	03	240		1	M	Juliol
374-380	E	02	32	307	7	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
381	E	02	32	307	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
382	E	02	32	307	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-43					Melada		M	Juliol
383-385	E	02	32	307	3	Os	Fauna	H-43							M	Juliol
386	E	02	32	307	1	Fitxa	Lític	H-43					base arrodonida		M	Juliol
387	E	02	32	307	1	Indeterminat	Lític	H-43					Tallada. 30mm		M	Juliol
388	E	02	32	307	1	Indeterminat	Lític	H-43					Tallada		M	Juliol
389	E	02	32	307	1	Indeterminat	Lític	H-43					Triangular. Negra		M	Juliol
391	E	02	32	104	1	Escòria	Ferro	E-48	L7	86	76	216	Sobre Banqueta	1	M	Agost

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
392-393	E	02	32	104	2	S/F	Cer. Grisa	E-48					Banqueta		M	Agost
394	E	02	32	106	1	Vora	Cer. Grisa	E-48	L7	51	80	246		1	M	Agost
395	E	02	32	106	1	Mostra	Carbó	E-48	L9	04	34	255	20cm llarg	2	M	Agost
396	E	02	32	106	1	Mostra	Carbó	E-48	L9	04	66	250	16cm llarg	3	M	Agost
397	E	02	32	106	1	Mostra	Terra	E-48							M	Agost
398	E	02	32	106	1	Vora	Cer. Grisa	E-48							M	Agost
399-402	E	02	32	106	4	S/F	Cer. Grisa	E-48							M	Agost
403	E	02	32	106	1	Teula	Mat. Construcc	E-48					Marca incisa		M	Agost
404-413	E	02	32	106	10	S/F	Cer. Grisa	E-48							M	Agost
414	E	02	32	106	1	S/F	Cer. Oxidada	E-48							M	Agost
415-419	E	02	32	106	5	S/F	Cer. Ibèrica	E-48							M	Agost
420	E	02	32	106	1	S/F	Cer. Vidrada	E-48					Blava. Moderna		M	Agost
421	E	02	32	106	1	Os	Fauna	E-48							M	Agost
422	E	02	32	106	1	Indeterminat	Ferro	E-48					Petit		M	Agost
423	E	02	32	400	1	S/F	Cer. Vidrada	H-47					Blanca. Moderna		M	Agost
424	E	02	32	400	1	Vora	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
425-440	E	02	32	400	16	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
441-450	E	02	32	400	10	S/F	Cer. Ibèrica	H-47							M	Agost
451-455	E	02	32	400	5	Os	Fauna	H-47							M	Agost
545	E	02	32	400	1	Ganxo	Ferro	H-47					Superficial		M	Agost
456	E	02	32	401	1	Pedra	Lític	H-47	H2	22	81	278	D'esmolar. Lanceolada. Sobre mur.	1	M	Agost
457	E	02	32	401	1	Indeterminat	Bronze	H-47	I5	66	38	257	Peça circular	2	M	Agost
458	E	02	32	401	1	Plaqueta	Ferro	H-47	H10	99	92	266	Làmina petita	3	M	Agost
459	E	02	32	401	1	Ullal	Fauna	H-47	I9	68	02	260	Ullal de senglar	4	M	Agost
460-62	E	02	32	401	3	Pedra	Lític	H-47					D'esmolar		M	Agost
463	E	02	32	401	5	Teula	Mat. Construcc	H-47					Amb incisió		M	Agost
464-466	E	02	32	401	3	Pedra	Lític	H-47					D'esmolar		M	Agost
467	E	02	32	401	4	Teula	Mat. Construcc	H-47					Amb incisió		M	Agost
468	E	02	32	401	1	Mostra	Mat. Construcc	H-47					Argamassa		M	Agost
469-70	E	02	32	401	2	Vora	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
471-503	E	02	32	401	33	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
504	E	02	32	401	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-47					Rodada		M	Agost
505	E	02	32	401	1	Nansa	Cer. Ibèrica	H-47							M	Agost
506-512	E	02	32	401	7	S/F	Cer. Ibèrica	H-47							M	Agost
513-519	E	02	32	401	7	S/F	Cer. Vidrada	H-47					Marró. Moderna		M	Agost
520-542	E	02	32	401	23	Os	Fauna	H-47							M	Agost

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peca	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
543	E	02	32	403	1	Indeterminat	Ferro	H-47	I6	76	47	267	Doblegat. Possible sivella	1	M	Agost
544	E	02	32	403	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-47	G5	70	80	286	Ceràmica ATICA	2	M	Agost
546	E	02	32	403	2	Teula	Mat.Construcc	H-47					Amb incisió		M	Agost
547	E	02	32	403	1	Tap	Mat.Construcc	H-47					Fragment arrodonit. 40mm		M	Agost
548	E	02	32	403	1	Pedra	Lític	H-47					D'esmolar. Fragment		M	Agost
549	E	02	32	403	1	S/F	Lític	H-47					Fragment de quarç petit		M	Agost
550-600	E	02	32	403	51	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
601-602	E	02	32	403	2	S/F	Cer. Ibèrica	H-47							M	Agost
603-605	E	02	32	403	3	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-47					Petit triangles 45x25/25x15mm		M	Agost
606-607	E	02	32	403	2	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-47					Poss. Fitxa.Petits cercles.20mm		M	Agost
608	E	02	32	403	1	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-47					Poss. Fitxa.Petit quadrat12x12mm		M	Agost
609-619	E	02	32	403	11	Os	Fauna	H-47							M	Agost
620	E	02	32	403	1	Os cremat	Fauna	H-47							M	Agost
621	E	02	32	404	2	Pedra	Lític	H-47					D'esmolar. Plana.		M	Agost
622	E	02	32	404	1	Teula	Mat.Construcc	H-47					Amb forat al costat		M	Agost
623-624	E	02	32	404	2	Vora	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
625-636	E	02	32	404	12	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
637	E	02	32	404	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-47							M	Agost
638	E	02	32	404	1	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-47					Aprox. 30mm		M	Agost
639-641	E	02	32	404	4	Os	Fauna	H-47							M	Agost
642	E	02	32	404	1	Os	Fauna	H-47					Os gran		M	Agost
643	E	02	32	404	1	Mostra	Carbó	H-47					Recte i pla. 60x10mm		M	Agost
644	E	02	32	405	1	Vora	Cer. Grisa	E-48	H9	79	82	281	Passadís.	1	M	Agost
645	E	02	32	405	1	Fusaiola	Cer. Ibèrica	E-48	H9	28	10	278	Passadís. 30mm	2	M	Agost
646	E	02	32	405	1	S/F	Cer. Grisa	E-48					Passadís.		M	Agost
647-648	E	02	32	405	2	Os	Fauna	E-48					Passadís.		M	Agost
649	E	02	32	410	1	Ferradura	Ferro	H-51	G7	92	90	276	Fragment	1	M	Agost
650	E	02	32	410	1	Mostra	Carbó	H-51	J8	46	94	269		2	M	Agost
651	E	02	32	410	1	Didal	Bronze	H-51	H8	68	98	288	Exposat al MART. Num. 130	3	M	Agost
652	E	02	32	410	1	Ferradura	Ferro	H-51	J9	56	11	283		4	M	Agost
653	E	02	32	410	1	Penjoll	Ceràmica	H-51	J9	02	04	281	Possible penjoll. Lític?	5	M	Agost
654	E	02	32	410	2	Teula	Mat.Construcc	H-51					Amb incisió.		M	Agost
655	E	02	32	410	1	Pedra	Lític	H-51					D'esmolar. Plana de sota		M	Agost
656	E	02	32	410	1	Pedra	Lític	H-51					D'esmolar. Negra i petita		M	Agost
657-658	E	02	32	410	2	S/F	Cer. Ibèrica	H-51							M	Agost
659-662	E	02	32	410	4	Os	Fauna	H-51							M	Agost

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
663-677	E	02	32	410	15	S/F	Cer. Grisa	H-51							M	Agost
678-684	E	02	32	410	7	Teula	Mat. Construcc	H-51					Incisions		M	Agost
685-692	E	02	32	413	8	S/F	Cer. Grisa	H-52					Superficial		M	Agost
693-704	E	02	32	413	12	Os	Fauna	H-52					Superficial		M	Agost
705	E	02	32	413	1	Ullal	Fauna	H-52					Superficial		M	Agost
706	E	02	32	419	1	Mostra	Terra	H-47					Terra cremada. Llar?		M	Agost
707	E	02	32	422	1	Mostra	Carbó	E-48					Pot gran		M	Agost
708	E	02	32	422	1	Mostra	Terra	E-48					Terra cremada		M	Agost
709	E	02	32	423	1	Mostra	Carbó	H-47							M	Agost
710-714	E	02	32	423	5	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
715-718	E	02	32	423	4	Os	Fauna	H-47							M	Agost
719-720	E	02	32	423	2	Teula	Mat. Construcc	H-47					Amb encaix i triangular		M	Agost
721	E	02	32	424	1	Indeterminat	Ferro	H-47	J5	03	18	284	Peça llarga en forma d'angle		M	Agost
722	E	02	32	424	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	J5	01	12	284	Decor. Incisa. OLLA petita		M	Agost
723	E	02	32	424	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	H3	32	88	297			M	Agost
724	E	02	32	424	2	Vora	Cer. Grisa	H-47	H4	50	83	284	OLLA. Gran		M	Agost
725	E	02	32	424	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	J4	76	20	271	Cremada		M	Agost
726	E	02	32	424	1	Panxa	Cer. Grisa	H-47					Decor. Incisa ondulada		M	Agost
727	E	02	32	424	1	S/F	Cer. Grisa	H-47					Decor. Incisa línia		M	Agost
728-757	E	02	32	424	30	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
757-763	E	02	32	424	6	Os cremat	Fauna	H-47							M	Agost
764	E	02	32	424	1	Os	Fauna	H-47							M	Agost
765-769	E	02	32	424	5	S/F	Cer. Mà	H-47							M	Agost
770	E	02	32	424	1	Mostra	Carbó	H-47					(Pot llarg)		M	Agost
771	E	02	32	424	1	Mostra	Carbó	H-47					(Pot petit)		M	Agost
772	E	02	32	424	1	Mostra	Tovot	H-47					Bossa		M	Agost
773	E	02	32	424	1	Mostra	Tovot	H-47	J3				Bossa		M	Agost
774	E	02	32	425	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	J5	90	60	276	Vora i panxa. Respallat exterior.	1	M	Agost
775	E	02	32	425	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	J5	06	70	283	CANATA	2	M	Agost
776	E	02	32	425	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	J5	51	72	280		3	M	Agost
777	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra A. (Pot peixos)		M	Agost
778	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra B. (Pot Gran)		M	Agost
779	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra C. Carbó llarg		M	Agost
780	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra G. (Pot Gran)		M	Agost
781	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra H. (Pot petit)		M	Agost
782	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra I. (Pot gran)		M	Agost

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
783	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra J. (Pot petit)		M	Agost
784	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra K. (Pot llarg)		M	Agost
785	E	02	32	425	1	Pedra	Lític	H-47					D'esmolar?		M	Agost
786	E	02	32	425	1	Tap	Lític	H-47					Arrodonida. 65mm		M	Agost
787	E	02	32	425	2	Tap	Mat.Construcc	H-47					Arrodonida per tap. 70mm		M	Agost
788	E	02	32	425	1	Teula	Mat.Construcc	H-47					Mal feta		M	Agost
789	E	02	32	425	1	mostra	carbó	H-47								

Total:	811 Peces
---------------	------------------

II. INVENTARI DEL MATERIAL METÀL·LIC

II.I. Inventari del material de ferro:

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
2	E	02	25	003	3	Escòria	Ferro	H-23	B1	14	70	154				
81	E	02	31	307	1	Fil	Ferro	Carrer 2	K9	24	25	65		2	M	Juliol
82	E	02	31	307	1	Indeterminat	Ferro	Carrer 2	L9	74	20	58		3	M	Juliol
133	E	02	31	308	1	Plaqueta	Ferro	H-23	F15	53	65	58		2	M	Juliol
188	E	02	31	310	1	Punta	Ferro	Carrer 2	E12	05	23	70		1	M	Juliol
223	E	02	31	319	1	Clau	Ferro	H-23	F17				Petit i prim.	1	M	Juliol
243	E	02	32	301	1	Tascó	Ferro	H-43	F19	10	60	199			M	Juliol
373	E	02	32	307	1	Grapa	Ferro	H-43	P17	98	03	240			M	Juliol
390	E	02	32	302	1	Fulla	Ferro	H-43					Navalla. Modern?		M	Juliol
391	E	02	32	104	1	Escòria	Ferro	E-48	L7	86	76	216	Sobre Banqueta	1	M	Agost
422	E	02	32	106	1	Indeterminat	Ferro	E-48					Petit		M	Agost
458	E	02	32	401	1	Plaqueta	Ferro	H-47	H10	99	92	266	Làmina petita	3	M	Agost
543	E	02	32	403	1	Indeterminat	Ferro	H-47	I6	76	47	267	Doblegat. Possible sivella	1	M	Agost
545	E	02	32	400	1	Ganxo	Ferro	H-47					Superficial		M	Agost
649	E	02	32	410	1	Ferradura	Ferro	H-51	G7	92	90	276	Fragment	1	M	Agost
652	E	02	32	410	1	Ferradura	Ferro	H-51	J9	56	11	283		4	M	Agost
721	E	02	32	424	1	Indeterminat	Ferro	H-47	J5	03	18	284	Peça llarga en forma d'angle		M	Agost

Total:	19 Peces
---------------	-----------------

II.II. Inventari del material de bronze:

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
189	E	02	31	310	1	Bala	Llautó	Carrer 2	H12	63	90	31	1936-39?	2	M	Juliol
651	E	02	32	410	1	Didal	Bronze	H-51	H8	68	98	288	Exposat al MART. Num. 130	3	M	Agost
457	E	02	32	401	1	Indeterminat	Bronze	H-47	I5	66	38	257	Peça circular	2	M	Agost

Total:	3 Peces
---------------	----------------

III. INVENTARI DEL MATERIAL LÍTIC

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya	
1	E	2	25	3	1	Fitxa	Lític	H-23	C1	68	6	156		1	M	Juliol	
20	E	2	25	3	1	Fitxa	Lític	H-23					20mm		M	Juliol	
21	E	2	25	3	1	Fitxa	Lític	H-23					35mm		M	Juliol	
22	E	2	25	3	1	Indeterminat	Lític	H-23					Quadrat. 40x30x25mm		M	Juliol	
51	E	2	31	301	1	Indeterminat	Lític	H-23	F19	27	36	61	Forma de dau.	5	M	Juliol	
53	E	2	31	301	1	Fitxa	Lític	H-23	H18	5	84	38	Peça de Qurz rosa. Peça de jo	7	M	Juliol	
78	E	2	31	303	1	Fitxa	Lític	H-23	M13	15	85	45	Possible peça de joc. Pollaguera.		M	Juliol	
79	E	2	31	303	1	Fitxa	Lític	H-23	M13	15	85	45	Possible peça de joc. Pollaguera		M	Juliol	
80	E	2	31	307	1	Fitxa	Lític	Carrer 2	K10	70	96	59	Possible fitxa. Rodona 35mm	1	M	Juliol	
129	E	2	31	307	1	Fitxa	Lític	Carrer 2					Possible fitxa. Cilíndric. 25mm		M	Juliol	
130	E	2	31	307	1	Fitxa	Lític	Carrer 2					Possible fitxa. Quadrada. 25x25x12mm		M	Juliol	
131	E	2	31	307	1	Fitxa	Lític	Carrer 2					Possible fitxa. Marbre rosat. 25mm		M	Juliol	
132	E	2	31	308	1	Fitxa	Lític	H-23	F18	07	70	60		1	M	Juliol	
134	E	2	31	308	1	Tap	Lític	H-23	G14	27	76	45		3	M	Juliol	
135	E	2	31	308	1	Fitxa	Lític	H-23	H15	99	79	30		4	M	Juliol	
161	E	2	31	308	1	Còdol	Lític	H-23					Per al joc?		M	Juliol	
184	E	2	31	308	1	Fitxa	Lític	H-23					Forma Dau. Negra. 18x18mm		M	Juliol	
185	E	2	31	308	1	Fitxa	Lític	H-23					Plana. Aprox. 30x30x12mm		M	Juliol	
186	E	2	31	308	1	Fitxa	Lític	H-23					Forma Rectangular. Aprox. 45x25x10		M	Juliol	
548	E	2	32	403	1	Pedra	Lític	H-47					D'esmolar. Fragment		M	Agost	
549	E	2	32	403	1	S/F	Lític	H-47					Fragment de quarç petit		M	Agost	
621	E	2	32	404	2	Pedra	Lític	H-47					D'esmolar. Plana.		M	Agost	
655	E	2	32	410	1	Pedra	Lític	H-51					D'esmolar. Plana de sota		M	Agost	
656	E	2	32	410	1	Pedra	Lític	H-51					D'esmolar. Negra i petita		M	Agost	
199	E	2	31	310	1	Còdol	Lític	Carrer 2					Pla per sota		M	Juliol	
200	E	2	31	310	1	Còdol	Lític	Carrer 2					Partit pel mig		M	Juliol	
201	E	2	31	310	1	Còdol	Lític	Carrer 2					Treballat		M	Juliol	
202	E	2	31	310	1	Fitxa	Lític	Carrer 2					18mm		M	Juliol	
210	E	2	31	311	1	Fitxa	Lític	Carrer 2					15mm.		M	Juliol	
211	E	2	31	315	1	Fitxa	Lític	Carrer 2	C13	79	88	101	Possible fitxa de joc.	1	M	Juliol	
212	E	2	31	315	1	Còdol	Lític	Carrer 2	C13	38	25	99	Treballat.		2	M	Juliol
213	E	2	31	315	1	Còdol	Lític	Carrer 2	C13	95	74	108	Negra.		3	M	Juliol
215	E	2	31	315	1	Fitxa	Lític	Carrer 2	C13	71	70	116	13mm.		5	M	Juliol

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
216	E	2	31	315	1	Còdol	Lític	Carrer 2					Treballat.		M	Juliol
217	E	2	31	315	1	Còdol	Lític	Carrer 2					Sembla per treballar		M	Juliol
386	E	2	32	307	1	Fitxa	Lític	H-43					base arrodonida		M	Juliol
387	E	2	32	307	1	Indeterminat	Lític	H-43					Tallada. 30mm		M	Juliol
388	E	2	32	307	1	Indeterminat	Lític	H-43					Tallada		M	Juliol
389	E	2	32	307	1	Indeterminat	Lític	H-43					Triangular. Negra		M	Juliol
456	E	2	32	401	1	Pedra	Lític	H-47	H2	22	81	278	D'esmolat. Lanceolada. Sobre	1	M	Agost
460-62	E	2	32	401	3	Pedra	Lític	H-47					D'esmolat		M	Agost
464-46	E	2	32	401	3	Pedra	Lític	H-47					D'esmolat		M	Agost
785	E	2	32	425	1	Pedra	Lític	H-47					D'esmolat?		M	Agost
786	E	2	32	425	1	Tap	Lític	H-47					Arrodonida. 65mm		M	Agost

Total: 49 Peces

IV. INVENTARI DEL MATERIAL DE VIDRE

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
3	E	2	25	3	3	S/F	Vidre	H-23					Modern?	3	M	Juliol
48	E	2	31	301	1	S/F	Vidre	H-23	G18	31	17	52		2	M	Juliol
136	E	2	31	308	1	S/F	Vidre	H-23	G18	61	69	50		5	M	Juliol
140	E	2	31	308	1	S/F	Vidre	H-23	E16	35	08	45		9	M	Juliol
198	E	2	31	310	1	S/F	Vidre	Carrer 2							M	Juliol

Total: 7 Peces

V. INVENTARI DEL MATERIAL CERÀMIC

V.I. Inventari de la ceràmica grisa:

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UF	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
11-16	E	02	25	003	6	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
23-24	E	02	31	300	2	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
47	E	02	31	301	1	Nansa	Cer. Grisa	H-23	H18	08	37	36	Arrenc de nansa	1	M	Juliol
49	E	02	31	301	2	Vora	Cer. Grisa	H-23	F17	58	53	54		3	M	Juliol
50	E	02	31	301	3	Vora	Cer. Grisa	H-23	G16	11	31	46		4	M	Juliol
54	E	02	31	302	1	Vora	Cer. Grisa	H-23						1	M	Juliol
55-56	E	02	31	302	2	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
83	E	02	31	307	1	Vora	Cer. Grisa	Carrer 2	G12	81	97	36		4	M	Juliol
162-165	E	02	31	308	4	S/F	Cer. Grisa	H-23					Negra		M	Juliol
190	E	02	31	310	1	Vora	Cer. Grisa	Carrer 2							M	Juliol
191	E	02	31	310	1	Nansa	Cer. Grisa	Carrer 2							M	Juliol
192-195	E	02	31	310	4	S/F	Cer. Grisa	Carrer 2							M	Juliol
196-197	E	02	31	310	2	S/F	Cer. Grisa	Carrer 2							M	Juliol
208	E	02	31	311	1	S/F	Cer. Grisa	Carrer 2							M	Juliol
225	E	02	32	300	1	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
226-231	E	02	32	300	6	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
247	E	02	32	301	1	Base	Cer. Grisa	H-43					Fons molt barroer	4	M	Juliol
251-252	E	02	32	301	2	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
253-254	E	02	32	301	2	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
257	E	02	32	301	1	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
258	E	02	32	301	1	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
259	E	02	32	301	1	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
260-270	E	02	32	301	11	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
301	E	02	32	302	1	Vora	Cer. Grisa	H-43	T17	77	01	209			M	Juliol
302-312	E	02	32	302	11	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
322	E	02	32	304	1	Vora	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
323-329	E	02	32	304	7	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
364	E	02	32	305	1	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
374-380	E	02	32	307	7	S/F	Cer. Grisa	H-43							M	Juliol
392-393	E	02	32	104	2	S/F	Cer. Grisa	E-48					Banqueta		M	Agost
394	E	02	32	106	1	Vora	Cer. Grisa	E-48	L7	51	80	246		1	M	Agost

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peca	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
398	E	02	32	106	1	Vora	Cer. Grisa	E-48							M	Agost
399-402	E	02	32	106	4	S/F	Cer. Grisa	E-48							M	Agost
404-413	E	02	32	106	10	S/F	Cer. Grisa	E-48							M	Agost
424	E	02	32	400	1	Vora	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
425-440	E	02	32	400	16	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
469-70	E	02	32	401	2	Vora	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
471-503	E	02	32	401	33	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
550-600	E	02	32	403	51	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
623-624	E	02	32	404	2	Vora	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
625-636	E	02	32	404	12	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
644	E	02	32	405	1	Vora	Cer. Grisa	E-48	H9	79	82	281	Passadis.	1	M	Agost
646	E	02	32	405	1	S/F	Cer. Grisa	E-48					Passadis.		M	Agost
663-677	E	02	32	410	15	S/F	Cer. Grisa	H-51							M	Agost
685-692	E	02	32	413	8	S/F	Cer. Grisa	H-52					Superficial		M	Agost
710-714	E	02	32	423	5	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
722	E	02	32	424	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	J5	01	12	284	Decor. Incisa. OLLA petita		M	Agost
723	E	02	32	424	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	H3	32	88	297			M	Agost
724	E	02	32	424	2	Vora	Cer. Grisa	H-47	H4	50	83	284	OLLA. Gran		M	Agost
725	E	02	32	424	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	J4	76	20	271	Cremada		M	Agost
726	E	02	32	424	1	Panxa	Cer. Grisa	H-47					Decor. Incisa ondulada		M	Agost
727	E	02	32	424	1	S/F	Cer. Grisa	H-47					Decor. Incisa línia		M	Agost
728-757	E	02	32	424	30	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	Agost
774	E	02	32	425	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	J5	90	60	276	Vora i panxa. Respallat exterior.	1	M	Agost
775	E	02	32	425	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	J5	06	70	283		2	M	Agost
776	E	02	32	425	1	Vora	Cer. Grisa	H-47	J5	51	72	280		3	M	Agost

Total: 290 Peces

V. II. Inventari de la ceràmica Ibèrica:

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
28-41	E	02	31	300	14	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
62-70	E	02	31	302	9	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
71-74	E	02	31	302	4	S/F	Cer. Ibèrica	H-23					Tallats en forma triangular		M	Juliol
87-102	E	02	31	307	16	Fitxa	Cer. Ibèrica	Carrer 2					Poss. fitxes. Aprox. 40x25mm		M	Juliol
110-125	E	02	31	307	16	S/F	Cer. Ibèrica	Carrer 2					Molt petits i rodolats		M	Juliol
137	E	02	31	308	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-23	H18	11	77	48		6	M	Juliol
141-146	E	02	31	308	6	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-23					triangular. 25x20mm		M	Juliol
147-155	E	02	31	308	9	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
167-175	E	02	31	308	9	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
176	E	02	31	308	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-23					Vernís negre.		M	Juliol
177-180	E	02	31	308	4	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-23					triangular. Aprox 30x20mm		M	Juliol
181-183	E	02	31	308	3	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-23					Quadrada. Aprox. 25x15mm		M	Juliol
205-207	E	02	31	311	3	S/F	Cer. Ibèrica	Carrer 2							M	Juliol
234-241	E	02	32	300	8	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
250	E	02	32	301	1	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-43					Aprox. 17x20mm		M	Juliol
277-293	E	02	32	301	17	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
294-298	E	02	32	301	5	S/F	Cer. Ibèrica	H-43					Pasta blanca. Ibèrica?		M	Juliol
315-320	E	02	32	302	6	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
337-350	E	02	32	304	14	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
365-372	E	02	32	305	8	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
381	E	02	32	307	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-43							M	Juliol
382	E	02	32	307	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-43					Melada		M	Juliol
415-419	E	02	32	106	5	S/F	Cer. Ibèrica	E-48							M	Agost
441-450	E	02	32	400	10	S/F	Cer. Ibèrica	H-47							M	Agost
504	E	02	32	401	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-47					Rodada		M	Agost
505	E	02	32	401	1	Nansa	Cer. Ibèrica	H-47							M	Agost
506-512	E	02	32	401	7	S/F	Cer. Ibèrica	H-47							M	Agost
544	E	02	32	403	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-47	G5	70	80	286	Ceràmica ATICA	2	M	Agost
601-602	E	02	32	403	2	S/F	Cer. Ibèrica	H-47							M	Agost
603-605	E	02	32	403	3	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-47					triangles 45x25/25x15mm		M	Agost
606-607	E	02	32	403	2	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-47					Petits cercles. 20mm		M	Agost
608	E	02	32	403	1	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-47					Petit quadrat 12x12mm		M	Agost
637	E	02	32	404	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-47							M	Agost
638	E	02	32	404	1	Fitxa	Cer. Ibèrica	H-47					Aprox. 30mm		M	Agost
645	E	02	32	405	1	Fusaiola	Cer. Ibèrica	E-48	H9	28	10	278	Passadís. 30mm	2	M	Agost
657-658		02	32	410	2	S/F	Cer. Ibèrica	H-51							M	Agost

Total:	194 Peces
---------------	------------------

V.III. Inventari de la ceràmica vidrada:

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
17-19	E	02	25	003	3	S/F	Cer. Vidrada	H-23					Verd. (Poss. gerreta. Molt rodada).		M	Juliol
25-27	E	02	31	300	3	S/F	Cer. Vidrada	H-23							M	Juliol
57-61	E	02	31	302	5	S/F	Cer. Vidrada	H-23					Moderna		M	Juliol
128	E	02	31	307	1	S/F	Cer. Vidrada	Carrer 2					Moderna		M	Juliol
138	E	02	31	308	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23	H17	85	99	35	Verda	7	M	Juliol
214	E	02	31	315	1	S/F	Cer. Vidrada	Carrer 2	C13	78	07	120		4	M	Juliol
232-233	E	02	32	300	2	S/F	Cer. Vidrada	H-43					Verda		M	Juliol
244	E	02	32	301	1	Vora	Cer. Vidrada	H-43	S18	83	65	202	Melada	1	M	Juliol
245	E	02	32	301	1	Vora	Cer. Vidrada	H-43	S18	23	33	281	Melada	2	M	Juliol
248-249	E	02	32	301	2	S/F	Cer. Vidrada	H-43							M	Juliol
271-276	E	02	32	301	6	S/F	Cer. Vidrada	H-43					Moderna		M	Juliol
313	E	02	32	302	1	Vora	Cer. Vidrada	H-43					Moderna		M	Juliol
314	E	02	32	302	1	S/F	Cer. Vidrada	H-43					Melada		M	Juliol
420	E	02	32	106	1	S/F	Cer. Vidrada	E-48					Blava. Moderna		M	Agost
423	E	02	32	400	1	S/F	Cer. Vidrada	H-47					Blanca. Moderna		M	Agost
513-519	E	02	32	401	7	S/F	Cer. Vidrada	H-47					Marró. Moderna		M	Agost

Total:	37 Peces
---------------	-----------------

V.IV. Inventari de la ceràmica oxidada:

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
126-127	E	02	31	307	2	S/F	Cer. Oxidada	Carrer 2							M	Juliol
209	E	02	31	311	1	S/F	Cer. Oxidada	Carrer 2							M	Juliol
330-336	E	02	32	304	7	S/F	Cer. Oxidada	H-43							M	Juliol
414	E	02	32	106	1	S/F	Cer. Oxidada	E-48							M	Agost

Total:	11 Peces
---------------	-----------------

VI. INVENTARI DE LA FAUNA

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
42-45	E	02	31	300	4	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
75-77	E	02	31	302	3	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
84-86	E	02	31	307	3	Os cremat	Fauna	Carrer 2							M	Juliol
156-160	E	02	31	308	5	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
218-220	E	02	31	315	3	Os	Fauna	Carrer 2	C13						M	Juliol
242	E	02	32	300	1	S/F	Fauna	H-43					Bullit		M	Juliol
255-256	E	02	32	301	2	Os	Fauna	H-43							M	Juliol
299-300	E	02	32	301	2	Os	Fauna	H-43							M	Juliol
321	E	02	32	302	1	Ullal	Fauna	H-43							M	Juliol
351-363	E	02	32	304	13	Os	Fauna	H-43							M	Juliol
383-385	E	02	32	307	3	Os	Fauna	H-43							M	Juliol
421	E	02	32	106	1	Os	Fauna	E-48							M	Agost
451-455	E	02	32	400	5	Os	Fauna	H-47							M	Agost
459	E	02	32	401	1	Ullal	Fauna	H-47	19	68	2	260	Ullal de senglar	4	M	Agost
520-542	E	02	32	401	23	Os	Fauna	H-47							M	Agost
609-619	E	02	32	403	11	Os	Fauna	H-47							M	Agost
620	E	02	32	403	1	Os cremat	Fauna	H-47							M	Agost
639-641	E	02	32	404	4	Os	Fauna	H-47							M	Agost
642	E	02	32	404	1	Os	Fauna	H-47					Os gran		M	Agost
647-648	E	02	32	405	2	Os	Fauna	E-48					Passadis.		M	Agost
659-662	E	02	32	410	4	Os	Fauna	H-51							M	Agost
693-704	E	02	32	413	12	Os	Fauna	H-52					Superficial		M	Agost
705	E	02	32	413	1	Ullal	Fauna	H-52					Superficial		M	Agost
715-718	E	02	32	423	4	Os	Fauna	H-47							M	Agost
757-763	E	02	32	424	6	Os cremat	Fauna	H-47							M	Agost
764	E	02	32	424	1	Os	Fauna	H-47							M	Agost

Total:	117 Peces
---------------	------------------

VII. INVENTARI DE LES MOSTRES

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
46	E	02	31	300	1	Mostra	Mat.Construcció	H-23							M	Juliol
221	E	02	31	316	1	Mostra	Terra	H-23	H17				Biga	1	M	Juliol
222	E	02	31	316	1	Mostra	Terra	H-23	H17				Forat de pal	2	M	Juliol
224	E	02	31	319	1	Mostra	Mat.Construcció	H-23	F17				Argamassa	2	M	Juliol
395	E	02	32	106	1	Mostra	Carbó	E-48	L9	4	34	255	20cm llarg	2	M	Agost
396	E	02	32	106	1	Mostra	Carbó	E-48	L9	4	66	250	16cm llarg	3	M	Agost
397	E	02	32	106	1	Mostra	Terra	E-48							M	Agost
468	E	02	32	401	1	Mostra	Mat.Construcció	H-47					Argamassa		M	Agost
643	E	02	32	404	1	Mostra	Carbó	H-47					Recte i pla. 60x10mm		M	Agost
650	E	02	32	410	1	Mostra	Carbó	H-51	J8	46	94	269		2	M	Agost
706	E	02	32	419	1	Mostra	Terra	H-47					Terra cremada. Llar?		M	Agost
707	E	02	32	422	1	Mostra	Carbó	E-48					Pot gran		M	Agost
708	E	02	32	422	1	Mostra	Terra	E-48					Terra cremada		M	Agost
709	E	02	32	423	1	Mostra	Carbó	H-47							M	Agost
770	E	02	32	424	1	Mostra	Carbó	H-47					(Pot llarg)		M	Agost
771	E	02	32	424	1	Mostra	Carbó	H-47					(Pot petit)		M	Agost
772	E	02	32	424	1	Mostra	Tovot	H-47					Bossa		M	Agost
773	E	02	32	424	1	Mostra	Tovot	H-47	J3				Bossa		M	Agost
777	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra A. (Pot peixos)		M	Agost
778	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra B. (Pot Gran)		M	Agost
779	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra C. Carbó llarg		M	Agost
780	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra G. (Pot Gran)		M	Agost
781	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra H. (Pot petit)		M	Agost
782	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra I. (Pot gran)		M	Agost
783	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra J. (Pot petit)		M	Agost
784	E	02	32	425	1	Mostra	Carbó	H-47					Mostra K. (Pot llarg)		M	Agost
788	E	02	32	425	1	Mostra	Tovot	H-47					llar		M	Agost

Total: 26 Mostres

27

VII. INVENTARI DEL MATERIAL DE CONSTRUCCIÓ:

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
05-oct	E	02	25	3	6	Teula	Mat. Construcció	H-23							M	Juliol
46	E	02	31	300	1	Mostra	Mat. Construcció	H-23							M	Juliol
203-204	E	02	31	311	2	Teula	Mat. Construcció	Carrer 2					Tallades forma triangular		M	Juliol
224	E	02	31	319	1	Mostra	Mat. Construcció	H-23	F17				Argamassa	2	M	Juliol
403	E	02	32	106	1	Teula	Mat. Construcció	E-48					Marca incisa		M	Agost
463	E	02	32	401	5	Teula	Mat. Construcció	H-47					Amb incisió		M	Agost
467	E	02	32	401	4	Teula	Mat. Construcció	H-47					Amb incisió		M	Agost
468	E	02	32	401	1	Mostra	Mat. Construcció	H-47					Argamassa		M	Agost
546	E	02	32	403	2	Teula	Mat. Construcció	H-47					Amb incisió		M	Agost
547	E	02	32	403	1	Tap	Mat. Construcció	H-47					Fragment arrodonit. 40mm		M	Agost
622	E	02	32	404	1	Teula	Mat. Construcció	H-47					Amb forat al costat		M	Agost
654	E	02	32	410	2	Teula	Mat. Construcció	H-51					Amb incisió.		M	Agost
678-684	E	02	32	410	7	Teula	Mat. Construcció	H-51					Incisions		M	Agost
719-720	E	02	32	423	2	Teula	Mat. Construcció	H-47					Amb encaix i triangular		M	Agost
787	E	02	32	425	2	Tap	Mat. Construcció	H-47					Arrodonida per tap. 70mm		M	Agost
788	E	02	32	425	1	Teula	Mat. Construcció	H-47					Mal feta		M	Agost

Total:	39 Peces
---------------	-----------------

I. INVENTARI DEL MATERIAL

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UF	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
1	E	03	25	006	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-23					molt rodolada		M	Juliol
2	E	03	25	006	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
3	E	03	25	006	1	S/F	Cer. Grisa	H-23					medieval		M	Juliol
4	E	03	25	007	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					Moderna		M	Juliol
5-7	E	03	25	007	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
8-10	E	03	25	007	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-23					pasta clara		M	Juliol
11-19	E	03	25	007	9	S/F	Cer. Grisa	H-23					medieval		M	Juliol
20-22	E	03	25	007	3	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
23-25	E	03	25	007	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
26-29	E	03	25	007	4	S/F	Cer. Grisa	H-23					medieval		M	Juliol
30	E	03	25	007	1	S/F	cer. Oxidada	H-23							M	Juliol
31	E	03	25	007	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					verda		M	Juliol
32-33	E	03	25	007	2	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
34	E	03	25	009	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					verda		M	Juliol
35-36	E	03	25	009	2	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
37	E	03	26	001	1	Vora	Cer. Grisa	H-23	Q01	71	43	114	medieval	1	M	Juliol
38	E	03	26	001	1	plat	Cer. Grisa	H-23	R01	30	97	102	molt rodolada	2	M	Juliol
39	E	03	26	001	1	Fitxa	Cer. Grisa	H-23	R01	32	95	102		3	M	Juliol
40	E	03	26	001	2	Indeterminat	ferro	H-23	T03	88	89	101		4	M	Juliol
41	E	03	26	001	1	Vora	Cer. Grisa	H-23	O04	52	77	210		5	M	Juliol
42	E	03	26	001	1	Vora	Cer. Grisa	H-23	M02	8	10	216		6	M	Juliol
43	E	03	26	001	1	Fitxa	Cer. Grisa	H-23	M02	20	96	109		7	M	Juliol
44	E	03	26	001	1	ganxo	ferro	H-23	N04	40	55	198	12 cm.llarg	8	M	Juliol
45	E	03	26	001	1	clau	ferro	H-23	M02	6	19	229		9	M	Juliol
46-59	E	03	26	001	14	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
60-70	E	03	26	001	11	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
71	E	03	26	001	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					moderna		M	Juliol
72-73	E	03	26	001	2	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
74	E	03	26	001	1	teula	mat. Construcció	H-23							M	Juliol
75	E	03	26	001	1	còdol quars	lític	H-23					gran		M	Juliol
76	E	03	26	001	1	còdol negre	lític	H-23					petit		M	Juliol
77	E	03	26	001	1	quars vermellós	lític	H-23							M	Juliol
78	E	03	26	002	1	Vora	cer. Oxidada	H-23	S01	95	43	100	medieval		M	Juliol

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
79-85	E	03	26	002	7	S/F	Cer. Grisa	H-23					medieval		M	Juliol
86-92	E	03	26	002	7	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
93	E	03	26	004	2	Vora	Cer. Grisa	H-23	P17	85	36	169	medieval	1	M	Juliol
94	E	03	26	004	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-23	R20	1	40	129		2	M	Juliol
95	E	03	26	005	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-23	S04	60	30	95	campanian.A	1	M	Juliol
96	E	03	26	005	1	petxina	Fauna-malacologia	H-23	T04	42	45	82		2	M	Juliol
97	E	03	26	005	1	Vora	Cer. Grisa	H-23	T04	7	43	82	OLLA	3	M	Juliol
98	E	03	26	005	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-23	T01	33	1	115		4	M	Juliol
99-101	E	03	26	005	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
102-105	E	03	26	005	4	S/F	Cer. Grisa	H-23					medieval		M	Juliol
106	E	03	26	005	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					fosca		M	Juliol
107	E	03	26	005	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					ha perdut el vidrat		M	Juliol
108	E	03	26	007	1	Vora	Cer. Grisa	H-23	Q02	85	25	122	recta	1	M	Juliol
109-112	E	03	26	007	4	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
113	E	03	26	007	3	S/F	cer. Oxidada	H-23							M	Juliol
114-116	E	03	26	007	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
117	E	03	26	007	1	os	Fauna	H-23							M	Juliol
118	E	03	26	007	1	petxina	Fauna-malacologia	H-23	A04	17	42	92		2	M	Juliol
119	E	03	31	401	1	Vora	cer. Oxidada	JUB 3	T19	96	35	98		1	M	Juliol
120	E	03	31	401	1	Fitxa	lític	JUB 3	A19	26	90	112	fòssil cuc	2	M	Juliol
121	E	03	31	401	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	C10	63	39	61		3	M	Juliol
122	E	03	31	402	1	os-ullal	Fauna	JUB 3	T17	92	42	105		1	M	Juliol
123	E	03	31	402	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B12	66	91	73		2	M	Juliol
124	E	03	31	402	1	S/F	Cer. Ibèrica	JUB 3	B13	14	42	75		3	M	Juliol
125	E	03	31	403	1	Fitxa	lític	JUB 3	A16	48	64	98	fòssil cuc	1	M	Juliol
126	E	03	31	403	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B14	50	60	96		2	M	Juliol
127	E	03	31	403	1	vora	Cer. Grisa	JUB 3	T17	34	89	113		3	M	Juliol
128	E	03	31	403	1	teula	mat. Construcció	JUB 3	A15	14	66	103	triangular	4	M	Juliol
129	E	03	31	403	1	teula	mat. Construcció	JUB 3	A16	14	29	103		5	M	Juliol
130	E	03	31	403	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3							M	Juliol
131	E	03	31	403	1	panxa	Cer. Grisa	JUB 3					línia incisa		M	Juliol
132-154	E	03	31	403	23	S/F	Cer. Grisa	JUB 3					medieval		M	Juliol
155-160	E	03	31	403	6	S/F	cer. Oxidada	JUB 3					medieval		M	Juliol
161-164	E	03	31	403	4	S/F	Cer. Ibèrica	JUB 3							M	Juliol
165-193	E	03	31	403	29	os	Fauna	JUB 3							M	Juliol
194	E	03	31	403	1	os	Fauna-micro	JUB 3							M	Juliol

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	Nº Frag.	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	Nº Coord.	Àrea	Campanya
195	E	03	31	404	1	S/F	Cer. Grisa	JUB 3	A12	20	4	91		1	M	Juliol
196	E	03	31	404	1	vora	Cer. Grisa	JUB 3	T13	83	65	111		2	M	Juliol
197	E	03	31	404	1	Fitxa	Cer. Grisa	JUB 3	A12	13	12	113		3	M	Juliol
198	E	03	31	404	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A12	1	84	92		4	M	Juliol
199	E	03	31	404	2	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B12	94	93	95		5	M	Juliol
200	E	03	31	404	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B09	94	68	76		6	M	Juliol
201	E	03	31	406	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A15	24	73	112		1	M	Juliol
202	E	03	31	406	1	S/F	vidre	JUB 3	A16	54	27	114		2	M	Juliol
203	E	03	31	406	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A16	40	42	118		3	M	Juliol
204	E	03	31	406	1	panxa	Cer. Grisa	JUB 3	B16	94	58	114	dec. Incisa	4	M	Juliol
205	E	03	31	406	1	tap	lític	JUB 3	A16	61	60	109	80mm. Diàmetre	5	M	Juliol
206	E	03	31	409	1	vora	Cer. Grisa	JUB 3	A13	8	78	105		1	M	Juliol
207	E	03	31	409	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B13	28	54	112		2	M	Juliol
208	E	03	31	409	2	os-dents	Fauna	JUB 3	A13	79	98	110	suïd	3	M	Juliol
209	E	03	31	409	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B14	61	16	113		4	M	Juliol
210	E	03	31	409	1	base	Cer. Vidrada	JUB 3	A13	96	40	110		5	M	Juliol
211	E	03	31	409	1	nansa	Cer. Grisa	JUB 3	B12	78	14	104		6	M	Juliol
212	E	03	31	409	1	còdol	lític	JUB 3	B10	35	58	102	treballat	7	M	Juliol
213	E	03	31	409	1	clau	ferro	JUB 3	B13	75	90	105	de ferrar	8	M	Juliol
214	E	03	31	409	1	fitxa-tap	lític	JUB 3	B10	35	58	102	fòssil cuc	9	M	Juliol
215	E	03	31	409	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A14	64	37	114		10	M	Juliol
216	E	03	31	409	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A13	84	71	115		11	M	Juliol
217	E	03	31	409	1	vora	Cer. Grisa	JUB 3	B14	50	17	122		12	M	Juliol
218	E	03	31	409	1	fitxa	lític	JUB 3	A13	63	91	119	fòssil cuc	13	M	Juliol
219	E	03	31	409	1	teula	mat. Construcció	JUB 3	B14	47	65	118		14	M	Juliol
220-240	E	03	31	409	21	S/F	Cer. Grisa	JUB 3					medieval		M	Juliol
241-270	E	03	31	409	30	os	Fauna	JUB 3							M	Juliol
271	E	03	31	409	1	mostra	carbó	JUB 3							M	Juliol
272	E	03	31	410	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A16	70	10	100		1	M	Juliol
273	E	03	31	410	1	Vora	cer. A mà	JUB 3	A16	94	82	102	brunyida, Bronze final	2	M	Juliol
274	E	03	31	410	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A15	40	89	110	medieval	3	M	Juliol
275	E	03	31	410	1	S/F	Cer. Vidrada	JUB 3	A16	11	12	102	verda	4	M	Juliol
276	E	03	31	410	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A16	66	50	106		5	M	Juliol
277	E	03	31	410	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A16	31	78	109		6	M	Juliol
278	E	03	31	410	1	panxa	Cer. Grisa	JUB 3	A16	24	16	109	dec. Incisa	7	M	Juliol
279	E	03	31	410	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A15	1	71	106		8	M	Juliol

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
280-282	E	03	31	410	3	S/F	cer. Oxidada	JUB 3							M	Juliol
283-300	E	03	31	410	18	S/F	Cer. Grisa	JUB 3							M	Juliol
301	E	03	26	004	1	nansa	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
302	E	03	26	004	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
303	E	03	26	004	1	os	Fauna	H-23							M	Juliol
304-337	E	03	26	004	34	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
338	E	03	26	004	1	panxa	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
339	E	03	26	004	1	panxa	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
340	E	03	31	404	1	S/F	Cer. Grisa	JUB 3							M	Juliol
341-356	E	03	31	404	16	S/F	Cer. Grisa	JUB 3							M	Juliol
357-366	E	03	31	404	10	os	Fauna	JUB 3							M	Juliol
367	E	03	31	404	1	mostra	tàpia	JUB 3							M	Juliol
368	E	03	31	406	1	fitxa	lític	JUB 3					27 mm. Diàmetre		M	Juliol
369-373	E	03	31	406	5	panxa	Cer. Grisa	JUB 3					dec. incisa		M	Juliol
374-394	E	03	31	406	21	S/F	Cer. Grisa	JUB 3							M	Juliol
395-416	E	03	31	406	22	S/F	cer. Oxidada	JUB 3							M	Juliol
417-455	E	03	31	406	39	S/F	Cer. Grisa	JUB 3					molt petits		M	Juliol
456-489	E	03	31	406	34	S/F	cer. Oxidada	JUB 3					molt petits		M	Juliol
490	E	03	31	409	1	mostra	terra	JUB 3					forat pal ?		M	Juliol
491	E	03	32	428	1	Vora	Cer. Ibèrica	E-51	I07	97	25	297	taronja	1	M	agost
492	E	03	32	428	1	punta	ferro	E-51	I07	50	37	306		2	M	agost
493	E	03	32	428	1	Vora	Cer. Grisa	E-51	J07	15	20	292		3	M	agost
494	E	03	32	428	1	mostra	carbó	E-51	J08	30	99	296		4	M	agost
495	E	03	32	428	1	ullal	fauna	E-51	J06	66	90	301		5	M	agost
496-498	E	03	32	428	3	os	fauna	E-51							M	agost
499	E	03	32	428	1	closca d'ou	fauna	E-51							M	agost
500-513	E	03	32	428	14	S/F	Cer. Grisa	E-51							M	agost
514	E	03	32	428	1	punta fletxa	lític	E-51					treballat		M	agost
515	E	03	32	429	1	mostra	carbó	E-51	H08	63	67	311		1	M	agost
516	E	03	32	429	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H08	28	4	317	dec. Incisa	2	M	agost
517	E	03	32	429	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H08	63	67	311		3	M	agost
518	E	03	32	429	1	Vora	Cer. Grisa	E-51	H08	27	20	306		4	M	agost
519	E	03	32	429	1	plaqueta	ferro	E-51	H07	15	40	322		5	M	agost
520	E	03	32	429	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H07	40	20	325	dec. Incisa	6	M	agost
521	E	03	32	429	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H07	40	4	325		7	M	agost
522	E	03	32	429	1	Vora	Cer. Grisa	E-51	H07	55	87	325		8	M	agost

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
523	E	03	32	429	1	Vora	Cer. Grisa	E-51	H07	80	82	320		9	M	agost
524-532	E	03	32	429	9	S/F	Cer. Grisa	E-51							M	agost
533	E	03	32	430	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H08					1	M	agost
534	E	03	32	430	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H08					2	M	agost
535	E	03	32	431	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	G08					1	M	agost
536	E	03	32	43°	1	mostra	terra	E-51	I08					2	M	agost
537	E	03	32	431	1	escòria	ferro	E-51	H08	50	40			3	M	agost
538	E	03	32	431	1	mostra	terra	E-51	G08					4	M	agost
539	E	03	32	450	1	vora+17 fg.	cer. Oxidada	H-47	H05	55	20	293	OLLA	1	M	agost
540	E	03	32	450	10	vora+261 fg.	Cer. Grisa	H-47	I04	50	79	295	OLLA	2	M	agost
541	E	03	32	450	1	vora	Cer. Grisa	H-47	I05	18	1	287		3	M	agost
542	E	03	32	450	1	clau	ferro	H-47	I05	33	25	281		4	M	agost
543	E	03	32	450	7	teula	mat. Construcció	H-47	I03	80	10	285	dec. Incisa	5	M	agost
544	E	03	32	450	1	vora	Cer. Grisa	H-47	H04	25	42	309		6	M	agost
545	E	03	32	450	1	vora	Cer. Grisa	H-47	I05	90	15	298		7	M	agost
546	E	03	32	450	1	broc	Cer. Grisa	H-47	H05	12	36	306	CANATA ?	8	M	agost
547	E	03	32	450	1	clau	ferro	H-47	H05	88	56	301		9	M	agost
548	E	03	32	450	1	clau	ferro	H-47	I05	13	36	300		10	M	agost
549	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	I05			290		11	M	agost
550	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	I04					12	M	agost
551	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	J04					13	M	agost
552	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	I05					14	M	agost
553	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	J05				50 x 10 cm	15	M	agost
554	E	03	32	450	1	broc	Cer. Grisa	H-47	I05	1	22	303	CANATA	16	M	agost
555	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	I05					17	M	agost
556	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	J05					18	M	agost
557	E	03	32	450	1	tanca arqueta	ferro	H-47	G05	40	52	327		19	M	agost
558	E	03	32	450	3	teula	mat. Construcció	H-47					dec. Incisa		M	agost
559-561	E	03	32	450	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-47							M	agost
562-591	E	03	32	450	30	os	fauna	H-47							M	agost
592-616	E	03	32	450	15	os cremat	fauna	H-47							M	agost
617	E	03	32	450	1	mostra	terra	H-47					angle NE		M	agost
618	E	03	32	450	1	mostra	tovot-argamassa	H-47					porta W		M	agost
619-623	E	03	32	451	5	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	agost
624	E	03	32	454	1	mostra	terra cremada	H-47					polleguera N		M	agost
625	E	03	32	456	2	mostra	terra cremada	H-47					polleguera S		M	agost

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
626	E	03	32	500	1	tascó	ferro	E-51				285		1	M	agost
627	E	03	32	500	1	base	Cer. Vidrada	E-51				267	verda	2	M	agost
628	E	03	32	500	1	vora	Cer. Vidrada	E-51				302		3	M	agost
629	E	03	32	500	1	ullal	fauna	E-51				254	suid	4	M	agost
630	E	03	32	500	1	S/F	Cer. Vidrada	E-51					moderna		M	agost
631-633	E	03	32	500	3	fitxa-tap	lític	E-51					22mm. Diàmetre		M	agost
634-635	E	03	32	500	2	pedra d'esmolar	lític	E-51							M	agost
636	E	03	32	500	1	vora	Cer. Vidrada	E-51					moderna		M	agost
637	E	03	32	500	1	vora	Cer. Vidrada	E-51					GERRA moderna		M	agost
638	E	03	32	500	1	vora	Cer. Vidrada	E-51					PLAT modern		M	agost
639	E	03	32	500	1	fons	Cer. Vidrada	E-51					verda		M	agost
640-642	E	03	32	500	3	S/F	Cer. Vidrada	E-51					marró moderna		M	agost
643	E	03	32	500	5	vora	Cer. Grisa	E-51					OLLA		M	agost
644-647	E	03	32	500	4	panxa	Cer. Grisa	E-51					dec. incisa		M	agost
648-685	E	03	32	500	38	S/F	Cer. Grisa	E-51					olla 643?		M	agost
686-687	E	03	32	500	2	vora	cer. Oxidada	E-51							M	agost
688	E	03	32	500	1	vora	Cer. Ibèrica	E-51							M	agost
689-692	E	03	32	500	4	S/F	Cer. Ibèrica	E-51							M	agost
693-699	E	03	32	500	7	os	fauna	E-51							M	agost
700	E	03	32	500	1	dent	fauna	E-51							M	agost
701-703	E	03	32	501	3	S/F	Cer. Grisa	E-51							M	agost
704-706	E	03	32	501	3	os	fauna	E-51							M	agost
707	E	03	32	502	1	vora	Cer. Grisa	E-51	H05	30	71	320		1	M	agost
708	E	03	32	502	1	pedra d'esmolar	lític	E-51	H06	50	30	320		2	M	agost
709	E	03	32	502	1	fg. Ferradura	ferro	E-51	G07	45	85	338		3	M	agost
710	E	03	32	502	1	vora	Cer. Grisa	E-51	I03	7	67	310		4	M	agost
711-741	E	03	32	502	31	S/F	Cer. Grisa	E-51							M	agost
742-743	E	03	32	502	2	S/F	Cer. Vidrada	E-51							M	agost
744-752	E	03	32	502	9	S/F	Cer. Ibèrica	E-51							M	agost
753-759	E	03	32	502	7	os	fauna	E-51							M	agost
760	E	03	32	504	2	base	Cer. Ibèrica	E-53/camí	G19	89	33	330	taronja	1	M	agost
761	E	03	32	504	1	nansa	Cer. Ibèrica	E-53/camí					grisa		M	agost
762-768	E	03	32	504	7	S/F	Cer. Ibèrica	E-53/camí					taronja		M	agost
769-773	E	03	32	504	5	S/F	Cer. Grisa	E-53/camí					medieval		M	agost
774-776	E	03	32	504	3	S/F	Cer. Vidrada	E-53/camí					moderna		M	agost
777-778	E	03	32	504	2	os	fauna	E-53/camí							M	agost

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
779	E	03	32	504	1	S/F	vidre	E-53/camí					clar		M	agost
780	E	03	32	506	2	vora	Cer. Grisa	E-53/camí	H03	45	70	328		1	M	agost
781	E	03	32	506	2	vora	Cer. Grisa	E-53/camí	G02	87	51	344		2	M	agost
782	E	03	32	506	1	vora	Cer. Grisa	E-53/camí	H01	47	60	328		3	M	agost
783	E	03	32	506	1	punta ballesta	ferro	E-53/camí	H01	49	64	313		4	M	agost
784	E	03	32	506	1	clau	ferro	E-53/camí	I01	97	20	307		5	M	agost
785	E	03	32	507	1	passador sivella	ferro	E-53/camí	I01	40	74	331		1	M	agost
786	E	03	32	507	1	dent	fauna	E-53/camí	I01	50	79	343		2	M	agost
787-788	E	03	32	507	2	os	fauna	E-53/camí							M	agost
789-794	E	03	32	507	6	S/F	Cer. Grisa	E-53/camí							M	agost
795	E	03	32	507	1	pedra	lític	E-53/camí					triangular		M	agost
796	E	03	32	507	1	pedra d'esmolar	lític	E-53/camí					1/2 còdol		M	agost
797	E	03	32	507	1	pedra	lític	E-53/camí					còdol		M	agost
798	E	03	32	507	1	sivella	ferro	E-53/camí	I01	40	74	338		1	M	agost

TOTAL:	819 Peces
---------------	------------------

II. INVENTARI DEL MATERIAL METÀL·LIC

II.I. Inventari del material de ferro:

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
40	E	03	26	001	2	Indeterminat	ferro	H-23	T03	88	89	101		4	M	Juliol
44	E	03	26	001	1	ganxo	ferro	H-23	N04	40	55	198	12 cm. llarg	8	M	Juliol
45	E	03	26	001	1	clau	ferro	H-23	M02	6	19	229		9	M	Juliol
213	E	03	31	409	1	clau	ferro	JUB 3	B13	75	90	105	de ferrar	8	M	Juliol
492	E	03	32	428	1	punta	ferro	E-51	I07	50	37	306		2	M	agost
519	E	03	32	429	1	plaqueta	ferro	E-51	H07	15	40	322		5	M	agost
537	E	03	32	431	1	escòria	ferro	E-51	H08	50	40			3	M	agost
542	E	03	32	450	1	clau	ferro	H-47	I05	33	25	281		4	M	agost
547	E	03	32	450	1	clau	ferro	H-47	H05	88	56	301		9	M	agost
548	E	03	32	450	1	clau	ferro	H-47	I05	13	36	300		10	M	agost
557	E	03	32	450	1	tanca arqueta	ferro	H-47	G05	40	52	327		19	M	agost
626	E	03	32	500	1	Tascó	ferro	E-51				285		1	M	agost
709	E	03	32	502	1	fg. Ferradura	ferro	E-51	G07	45	85	338		3	M	agost
783	E	03	32	506	1	punta ballesta	ferro	E-53/camí	H01	49	64	313		4	M	agost
784	E	03	32	506	1	clau	ferro	E-53/camí	I01	97	20	307		5	M	agost
785	E	03	32	507	1	passador sivella	ferro	E-53/camí	I01	40	74	331		1	M	agost
798	E	03	32	507	1	sivella	ferro	E-53/camí	I01	40	74	338		1	M	agost

TOTAL:	18 Peces
---------------	-----------------

III. INVENTARI DEL MATERIAL LÍTIC

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Area	Campanya
75	E	03	26	001	1	còdol quars	lític	H-23					gran		M	Juliol
76	E	03	26	001	1	còdol negre	lític	H-23					petit		M	Juliol
77	E	03	26	001	1	quars vermellós	lític	H-23							M	Juliol
120	E	03	31	401	1	Fitxa	lític	JUB 3	A19	26	90	112	fòssil cuc	2	M	Juliol
125	E	03	31	403	1	Fitxa	lític	JUB 3	A16	48	64	98	fòssil cuc	1	M	Juliol
205	E	03	31	406	1	tap	lític	JUB 3	A16	61	60	109	80mm. Diàmetre	5	M	Juliol
212	E	03	31	409	1	còdol	lític	JUB 3	B10	35	58	102	treballat	7	M	Juliol
214	E	03	31	409	1	fitxa-tap	lític	JUB 3	B10	35	58	102	fòssil cuc	9	M	Juliol

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
218	E	03	31	409	1	fitxa	lític	JUB 3	A13	63	91	119	fòssil cuc	13	M	Juliol
368	E	03	31	406	1	fitxa	lític	JUB 3					27 mm. Diàmetre		M	Juliol
514	E	03	32	428	1	punta fletxa	lític	E-51					treballat		M	agost
631-633	E	03	32	500	3	fitxa-tap	lític	E-51					22mm. Diàmetre		M	agost
634-635	E	03	32	500	2	pedra d'esmolar	lític	E-51							M	agost
708	E	03	32	502	1	pedra d'esmolar	lític	E-51	H06	50	30	320		2	M	agost
795	E	03	32	507	1	pedra	lític	E-53/camí					triangular		M	agost
796	E	03	32	507	1	pedra d'esmolar	lític	E-53/camí					1/2 còdol		M	agost
797	E	03	32	507	1	pedra	lític	E-53/camí					còdol		M	agost

TOTAL: 20 Peces

IV. INVENTARI DEL MATERIAL DE VIDRE

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
202	E	03	31	406	1	S/F	vidre	JUB 3	A16	54	27	114		2	M	Juliol

TOTAL: 1 Fragment

V. INVENTARI DEL MATERIAL CERÀMIC

V.I. Inventari de la ceràmica grisa:

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
3	E	03	25	006	1	S/F	Cer. Grisa	H-23					medieval		M	Juliol
11-19	E	03	25	007	9	S/F	Cer. Grisa	H-23					medieval		M	Juliol
26-29	E	03	25	007	4	S/F	Cer. Grisa	H-23					medieval		M	Juliol
37	E	03	26	001	1	Vora	Cer. Grisa	H-23	Q01	71	43	114	medieval	1	M	Juliol
38	E	03	26	001	1	plat	Cer. Grisa	H-23	R01	30	97	102	molt rodolada	2	M	Juliol
39	E	03	26	001	1	Fitxa	Cer. Grisa	H-23	R01	32	95	102		3	M	Juliol
41	E	03	26	001	1	Vora	Cer. Grisa	H-23	O04	52	77	210		5	M	Juliol
42	E	03	26	001	1	Vora	Cer. Grisa	H-23	M02	8	10	216		6	M	Juliol
43	E	03	26	001	1	Fitxa	Cer. Grisa	H-23	M02	20	96	109		7	M	Juliol
46-59	E	03	26	001	14	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag.	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord.	Àrea	Campanya
79-85	E	03	26	002	7	S/F	Cer. Grisa	H-23					medieval		M	Juliol
93	E	03	26	004	2	Vora	Cer. Grisa	H-23	P17	85	36	169	medieval	1	M	Juliol
97	E	03	26	005	1	Vora	Cer. Grisa	H-23	T04	7	43	82	OLLA	3	M	Juliol
102-105	E	03	26	005	4	S/F	Cer. Grisa	H-23					medieval		M	Juliol
108	E	03	26	007	1	Vora	Cer. Grisa	H-23	Q02	85	25	122	recta	1	M	Juliol
109-112	E	03	26	007	4	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
121	E	03	31	401	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	C10	63	39	61		3	M	Juliol
123	E	03	31	402	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B12	66	91	73		2	M	Juliol
126	E	03	31	403	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B14	50	60	96		2	M	Juliol
127	E	03	31	403	1	vora	Cer. Grisa	JUB 3	T17	34	89	113		3	M	Juliol
130	E	03	31	403	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3							M	Juliol
131	E	03	31	403	1	panxa	Cer. Grisa	JUB 3					línia incisa		M	Juliol
132-154	E	03	31	403	23	S/F	Cer. Grisa	JUB 3					medieval		M	Juliol
195	E	03	31	404	1	S/F	Cer. Grisa	JUB 3	A12	20	4	91		1	M	Juliol
196	E	03	31	404	1	vora	Cer. Grisa	JUB 3	T13	83	65	111		2	M	Juliol
197	E	03	31	404	1	Fitxa	Cer. Grisa	JUB 3	A12	13	12	113		3	M	Juliol
198	E	03	31	404	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A12	1	84	92		4	M	Juliol
199	E	03	31	404	2	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B12	94	93	95		5	M	Juliol
200	E	03	31	404	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B09	94	68	76		6	M	Juliol
201	E	03	31	406	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A15	24	73	112		1	M	Juliol
203	E	03	31	406	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A16	40	42	118		3	M	Juliol
204	E	03	31	406	1	panxa	Cer. Grisa	JUB 3	B16	94	58	114	dec. Incisa	4	M	Juliol
206	E	03	31	409	1	vora	Cer. Grisa	JUB 3	A13	8	78	105		1	M	Juliol
207	E	03	31	409	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B13	28	54	112		2	M	Juliol
209	E	03	31	409	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	B14	61	16	113		4	M	Juliol
211	E	03	31	409	1	nansa	Cer. Grisa	JUB 3	B12	78	14	104		6	M	Juliol
215	E	03	31	409	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A14	64	37	114		10	M	Juliol
216	E	03	31	409	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A13	84	71	115		11	M	Juliol
217	E	03	31	409	1	vora	Cer. Grisa	JUB 3	B14	50	17	122		12	M	Juliol
220-240	E	03	31	409	21	S/F	Cer. Grisa	JUB 3					medieval		M	Juliol
272	E	03	31	410	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A16	70	10	100		1	M	Juliol
274	E	03	31	410	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A15	40	89	110	medieval	3	M	Juliol
276	E	03	31	410	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A16	66	50	106		5	M	Juliol
277	E	03	31	410	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A16	31	78	109		6	M	Juliol
278	E	03	31	410	1	panxa	Cer. Grisa	JUB 3	A16	24	16	109	dec. Incisa	7	M	Juliol
279	E	03	31	410	1	Vora	Cer. Grisa	JUB 3	A15	1	71	106		8	M	Juliol

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
283-300	E	03	31	410	18	S/F	Cer. Grisa	JUB 3							M	Juliol
304-337	E	03	26	004	34	S/F	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
338	E	03	26	004	1	panxa	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
339	E	03	26	004	1	panxa	Cer. Grisa	H-23							M	Juliol
340	E	03	31	404	1	S/F	Cer. Grisa	JUB 3							M	Juliol
341-356	E	03	31	404	16	S/F	Cer. Grisa	JUB 3							M	Juliol
369-373	E	03	31	406	5	panxa	Cer. Grisa	JUB 3					dec. incisa		M	Juliol
374-394	E	03	31	406	21	S/F	Cer. Grisa	JUB 3							M	Juliol
417-455	E	03	31	406	39	S/F	Cer. Grisa	JUB 3					molt petits		M	Juliol
493	E	03	32	428	1	Vora	Cer. Grisa	E-51	J07	15	20	292		3	M	agost
500-513	E	03	32	428	14	S/F	Cer. Grisa	E-51							M	agost
516	E	03	32	429	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H08	28	4	317	dec. Incisa	2	M	agost
517	E	03	32	429	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H08	63	67	311		3	M	agost
518	E	03	32	429	1	Vora	Cer. Grisa	E-51	H08	27	20	306		4	M	agost
520	E	03	32	429	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H07	40	20	325	dec. Incisa	6	M	agost
521	E	03	32	429	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H07	40	4	325		7	M	agost
522	E	03	32	429	1	Vora	Cer. Grisa	E-51	H07	55	87	325		8	M	agost
523	E	03	32	429	1	Vora	Cer. Grisa	E-51	H07	80	82	320		9	M	agost
524-532	E	03	32	429	9	S/F	Cer. Grisa	E-51							M	agost
533	E	03	32	430	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H08					1	M	agost
534	E	03	32	430	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	H08					2	M	agost
535	E	03	32	431	1	panxa	Cer. Grisa	E-51	G08					1	M	agost
540	E	03	32	450	10	vora+261 fg.	Cer. Grisa	H-47	I04	50	79	295	OLLA	2	M	agost
541	E	03	32	450	1	vora	Cer. Grisa	H-47	I05	18	1	287		3	M	agost
544	E	03	32	450	1	vora	Cer. Grisa	H-47	H04	25	42	309		6	M	agost
545	E	03	32	450	1	vora	Cer. Grisa	H-47	I05	90	15	298		7	M	agost
546	E	03	32	450	1	broc	Cer. Grisa	H-47	H05	12	36	306	CANATA ?	8	M	agost
554	E	03	32	450	1	broc	Cer. Grisa	H-47	I05	1	22	303	CANATA	16	M	agost
619-623	E	03	32	451	5	S/F	Cer. Grisa	H-47							M	agost
643	E	03	32	500	5	vora	Cer. Grisa	E-51					OLLA		M	agost
644-647	E	03	32	500	4	panxa	Cer. Grisa	E-51					dec. incisa		M	agost
648-685	E	03	32	500	38	S/F	Cer. Grisa	E-51					olla 643?		M	agost
701-703	E	03	32	501	3	S/F	Cer. Grisa	E-51							M	agost
707	E	03	32	502	1	vora	Cer. Grisa	E-51	H05	30	71	320		1	M	agost
710	E	03	32	502	1	vora	Cer. Grisa	E-51	I03	7	67	310		4	M	agost
711-741	E	03	32	502	31	S/F	Cer. Grisa	E-51							M	agost

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	Nº Frag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	Nº Coord	Area	Campanya
769-773	E	03	32	504	5	S/F	Cer. Grisa	E-53/camí					medieval		M	agost
780	E	03	32	506	2	vora	Cer. Grisa	E-53/camí	H03	45	70	328		1	M	agost
781	E	03	32	506	2	vora	Cer. Grisa	E-53/camí	G02	87	51	344		2	M	agost
782	E	03	32	506	1	vora	Cer. Grisa	E-53/camí	H01	47	60	328		3	M	agost
789-794	E	03	32	507	6	S/F	Cer. Grisa	E-53/camí							M	agost

TOTAL: 415 Peces

V. II. Inventari de la ceràmica Ibèrica:

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
1	E	03	25	006	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-23					molt rodolada		M	Juliol
2	E	03	25	006	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
5-7	E	03	25	007	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
8-10	E	03	25	007	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-23					pasta clara		M	Juliol
23-25	E	03	25	007	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
35-36	E	03	25	009	2	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
60-70	E	03	26	001	11	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
86-92	E	03	26	002	7	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
94	E	03	26	004	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-23	R20	1	40	129		2	M	Juliol
95	E	03	26	005	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-23	S04	60	30	95	campanian.A	1	M	Juliol
98	E	03	26	005	1	Vora	Cer. Ibèrica	H-23	T01	33	1	115		4	M	Juliol
99-101	E	03	26	005	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
114-116	E	03	26	007	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
124	E	03	31	402	1	S/F	Cer. Ibèrica	JUB 3	B13	14	42	75		3	M	Juliol
161-164	E	03	31	403	4	S/F	Cer. Ibèrica	JUB 3							M	Juliol
301	E	03	26	004	1	nansa	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
302	E	03	26	004	1	S/F	Cer. Ibèrica	H-23							M	Juliol
491	E	03	32	428	1	Vora	Cer. Ibèrica	E-51	I07	97	25	297	taronja	1	M	agost
559-561	E	03	32	450	3	S/F	Cer. Ibèrica	H-47							M	agost
688	E	03	32	500	1	vora	Cer. Ibèrica	E-51							M	agost
689-692	E	03	32	500	4	S/F	Cer. Ibèrica	E-51							M	agost
744-752	E	03	32	502	9	S/F	Cer. Ibèrica	E-51							M	agost
760	E	03	32	504	2	base	Cer. Ibèrica	E-53/camí	G19	89	33	330	taronja	1	M	agost
761	E	03	32	504	1	nansa	Cer. Ibèrica	E-53/camí					grisa		M	agost
762-768	E	03	32	504	7	S/F	Cer. Ibèrica	E-53/camí					taronja		M	agost

TOTAL:	75 Peces
---------------	-----------------

V.III. Inventari de la ceràmica vidrada:

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
4	E	03	25	007	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					Moderna		M	Juliol
31	E	03	25	007	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					verda		M	Juliol
34	E	03	25	009	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					verda		M	Juliol
71	E	03	26	001	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					moderna		M	Juliol
106	E	03	26	005	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					fosca		M	Juliol
107	E	03	26	005	1	S/F	Cer. Vidrada	H-23					ha perdut el vidrat		M	Juliol
210	E	03	31	409	1	base	Cer. Vidrada	JUB 3	A13	96	40	110		5	M	Juliol
275	E	03	31	410	1	S/F	Cer. Vidrada	JUB 3	A16	11	12	102	verda	4	M	Juliol
627	E	03	32	500	1	base	Cer. Vidrada	E-51				267	verda	2	M	agost
628	E	03	32	500	1	vora	Cer. Vidrada	E-51				302		3	M	agost
630	E	03	32	500	1	S/F	Cer. Vidrada	E-51					moderna		M	agost
636	E	03	32	500	1	vora	Cer. Vidrada	E-51					moderna		M	agost
637	E	03	32	500	1	vora	Cer. Vidrada	E-51					GERRA moderna		M	agost
638	E	03	32	500	1	vora	Cer. Vidrada	E-51					PLAT modern		M	agost
639	E	03	32	500	1	fons	Cer. Vidrada	E-51					verda		M	agost
640-642	E	03	32	500	3	S/F	Cer. Vidrada	E-51					marró moderna		M	agost
742.743	E	03	32	502	2	S/F	Cer. Vidrada	E-51							M	agost
774-776	E	03	32	504	3	S/F	Cer. Vidrada	E-53/camí					moderna		M	agost
TOTAL:					23 Peces											

V.IV. Inventari de la ceràmica oxidada:

Nº Inv.	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
30	E	03	25	007	1	S/F	cer. Oxidada	H-23							M	Juliol
78	E	03	26	002	1	Vora	cer. Oxidada	H-23	S01	95	43	100	medieval		M	Juliol
113	E	03	26	007	3	S/F	cer. Oxidada	H-23							M	Juliol
119	E	03	31	401	1	Vora	cer. Oxidada	JUB 3	T19	96	35	98		1	M	Juliol
155-160	E	03	31	403	6	S/F	cer. Oxidada	JUB 3					medieval		M	Juliol
280-282	E	03	31	410	3	S/F	cer. Oxidada	JUB 3							M	Juliol
395-416	E	03	31	406	22	S/F	cer. Oxidada	JUB 3							M	Juliol
456-489	E	03	31	406	34	S/F	cer. Oxidada	JUB 3					molt petits		M	Juliol
539	E	03	32	450	1	vora+17 fg.	cer. Oxidada	H-47	H05	55	20	293	OLLA	1	M	agost
686-687	E	03	32	500	2	vora	cer. Oxidada	E-51							M	agost
TOTAL:					74 Peces											

VI. INVENTARI DE LA FAUNA

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
20-22	E	03	25	007	3	Os	Fauna	H-23								
32-33	E	03	25	007	2	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
72-73	E	03	26	001	2	Os	Fauna	H-23							M	Juliol
96	E	03	26	005	1	petxina	Fauna-malacologia	H-23	T04	42	45	82		2	M	Juliol
117	E	03	26	007	1	os	Fauna	H-23							M	Juliol
118	E	03	26	007	1	petxina	Fauna-malacologia	H-23	A04	17	42	92		2	M	Juliol
122	E	03	31	402	1	os-ullal	Fauna	JUB 3	T17	92	42	105		1	M	Juliol
165-193	E	03	31	403	29	os	Fauna	JUB 3							M	Juliol
194	E	03	31	403	1	os	Fauna-micro	JUB 3							M	Juliol
208	E	03	31	409	2	os-dents	Fauna	JUB 3	A13	79	98	110	suïd	3	M	Juliol
241-270	E	03	31	409	30	os	Fauna	JUB 3							M	Juliol
303	E	03	26	004	1	os	Fauna	H-23							M	Juliol
357-366	E	03	31	404	10	os	Fauna	JUB 3							M	Juliol
495	E	03	32	428	1	ullal	fauna	E-51	J06	66	90	301		5	M	agost
496-498	E	03	32	428	3	os	fauna	E-51							M	agost
499	E	03	32	428	1	closca d'ou	fauna	E-51							M	agost
562-591	E	03	32	450	30	os	fauna	H-47							M	agost
592-616	E	03	32	450	15	os cremat	fauna	H-47							M	agost
629	E	03	32	500	1	ullal	fauna	E-51				254	suïd	4	M	agost
693-699	E	03	32	500	7	os	fauna	E-51							M	agost
700	E	03	32	500	1	dent	fauna	E-51							M	agost
704-706	E	03	32	501	3	os	fauna	E-51							M	agost
777-778	E	03	32	504	2	os	fauna	E-53/camí							M	agost
786	E	03	32	507	1	dent	fauna	E-53/camí	I01	50	79	343		2	M	agost
787-788	E	03	32	507	2	os	fauna	E-53/camí							M	agost

TOTAL:	151 Peces
---------------	------------------

VII. INVENTARI DE LES MOSTRES

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
271	E	03	31	409	1	mostra	carbó	JUB 3							M	Juliol
367	E	03	31	404	1	mostra	tàpia	JUB 3							M	Juliol
490	E	03	31	409	1	mostra	terra	JUB 3					forat pal ?		M	Juliol

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
515	E	03	32	429	1	mostra	carbó	E-51	H08	63	67	311		1	M	agost
536	E	03	32	43°	1	mostra	terra	E-51	I08					2	M	agost
538	E	03	32	431	1	mostra	terra	E-51	G08					4	M	agost
549	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	I05			290		11	M	agost
550	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	I04					12	M	agost
551	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	J04					13	M	agost
552	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	I05					14	M	agost
553	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	J05				50 x 10 cm	15	M	agost
555	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	I05					17	M	agost
556	E	03	32	450	1	mostra	carbó	H-47	J05					18	M	agost
617	E	03	32	450	1	mostra	terra	H-47					angle NE		M	agost
618	E	03	32	450	1	mostra	toivot-argamassa	H-47					porta W		M	agost
624	E	03	32	454	1	mostra	terra cremada	H-47					polleguera N		M	agost
625	E	03	32	456	2	mostra	terra cremada	H-47					polleguera S		M	agost

TOTAL: 18 Mostres

VII. INVENTARI DEL MATERIAL DE CONSTRUCCIÓ:

Nº Inv	Lloc	Any	Sector	UE	NºFrag	Peça	Material	Estructura	Quadre	X	Y	Z	Observacions	NºCoord	Àrea	Campanya
74	E	03	26	001	1	teula	mat. Construcció	H-23							M	Juliol
128	E	03	31	403	1	teula	mat. Construcció	JUB 3	A15	14	66	103	triangular	4	M	Juliol
129	E	03	31	403	1	teula	mat. Construcció	JUB 3	A16	14	29	103		5	M	Juliol
219	E	03	31	409	1	teula	mat. Construcció	JUB 3	B14	47	65	118		14	M	Juliol
543	E	03	32	450	7	teula	mat. Construcció	H-47	I03	80	10	285	dec. Incisa	5	M	agost
558	E	03	32	450	3	teula	mat. Construcció	H-47					dec. Incisa		M	agost

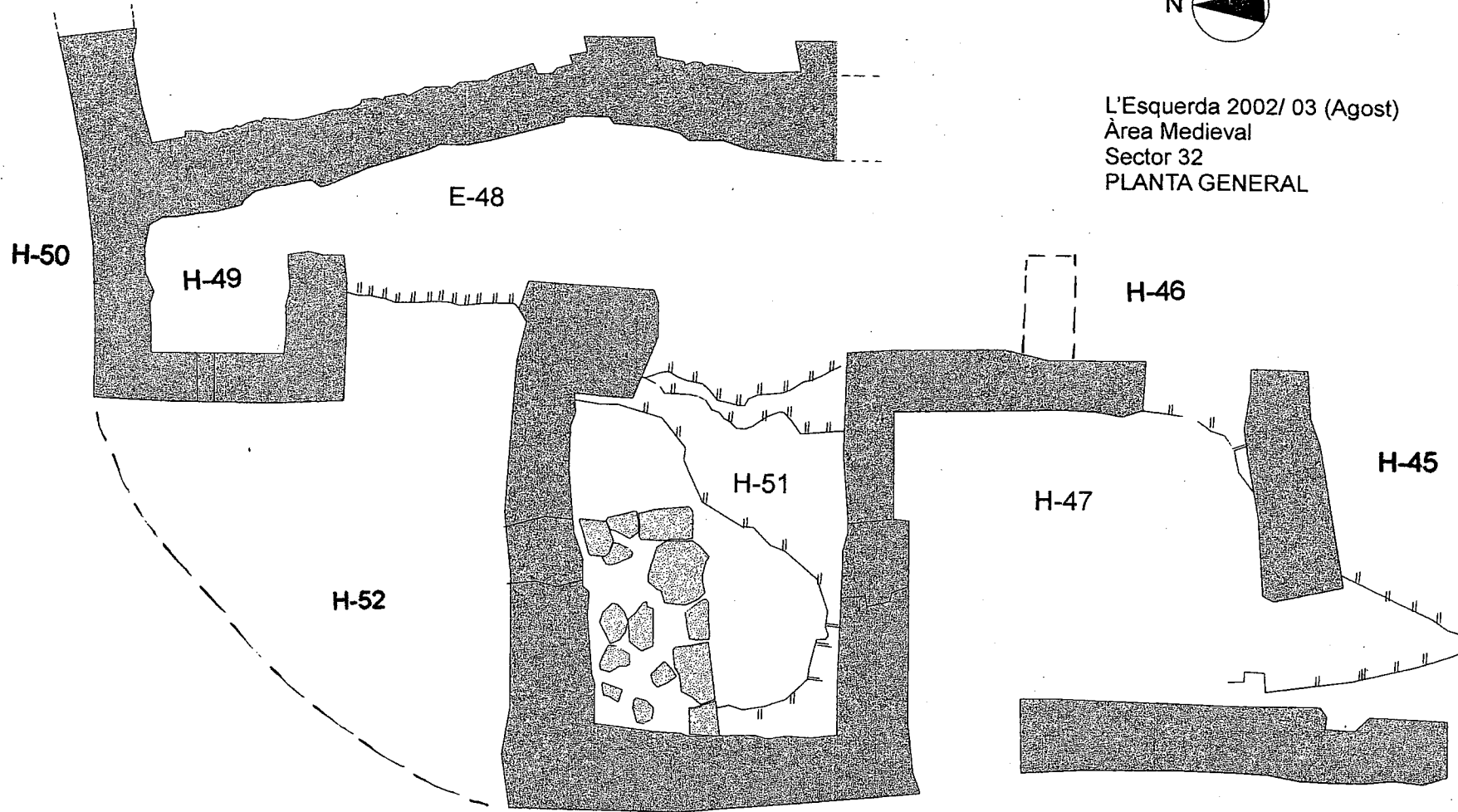
TOTAL: 14 Peces

8. PLANIMETRIA GENERAL

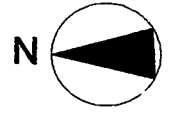
Per Imma Ollich i Oriol Amblàs

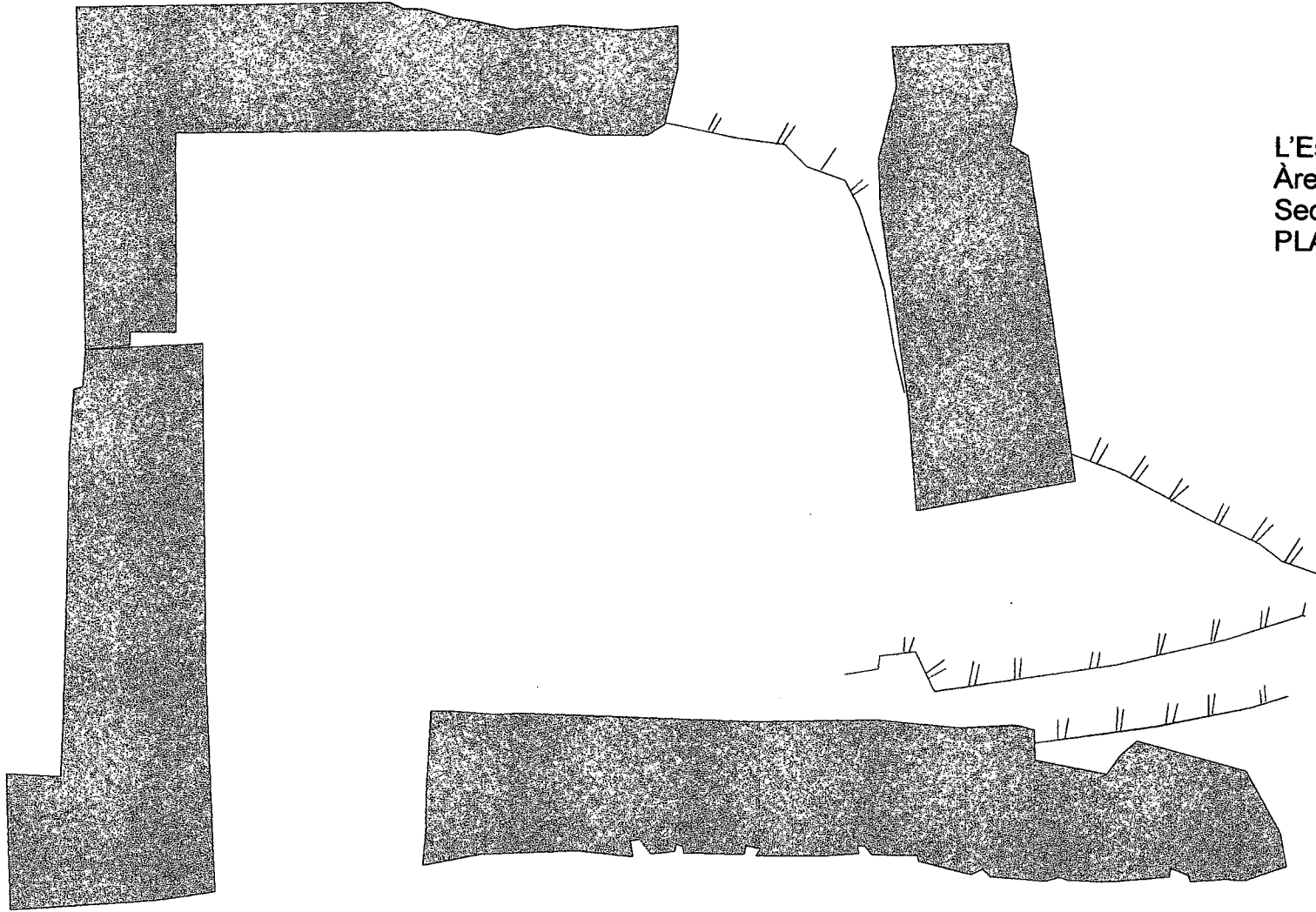
L'Esquerda 2002/ 03 (Agost)
Àrea Medieval
Sector 32
PLANTA GENERAL

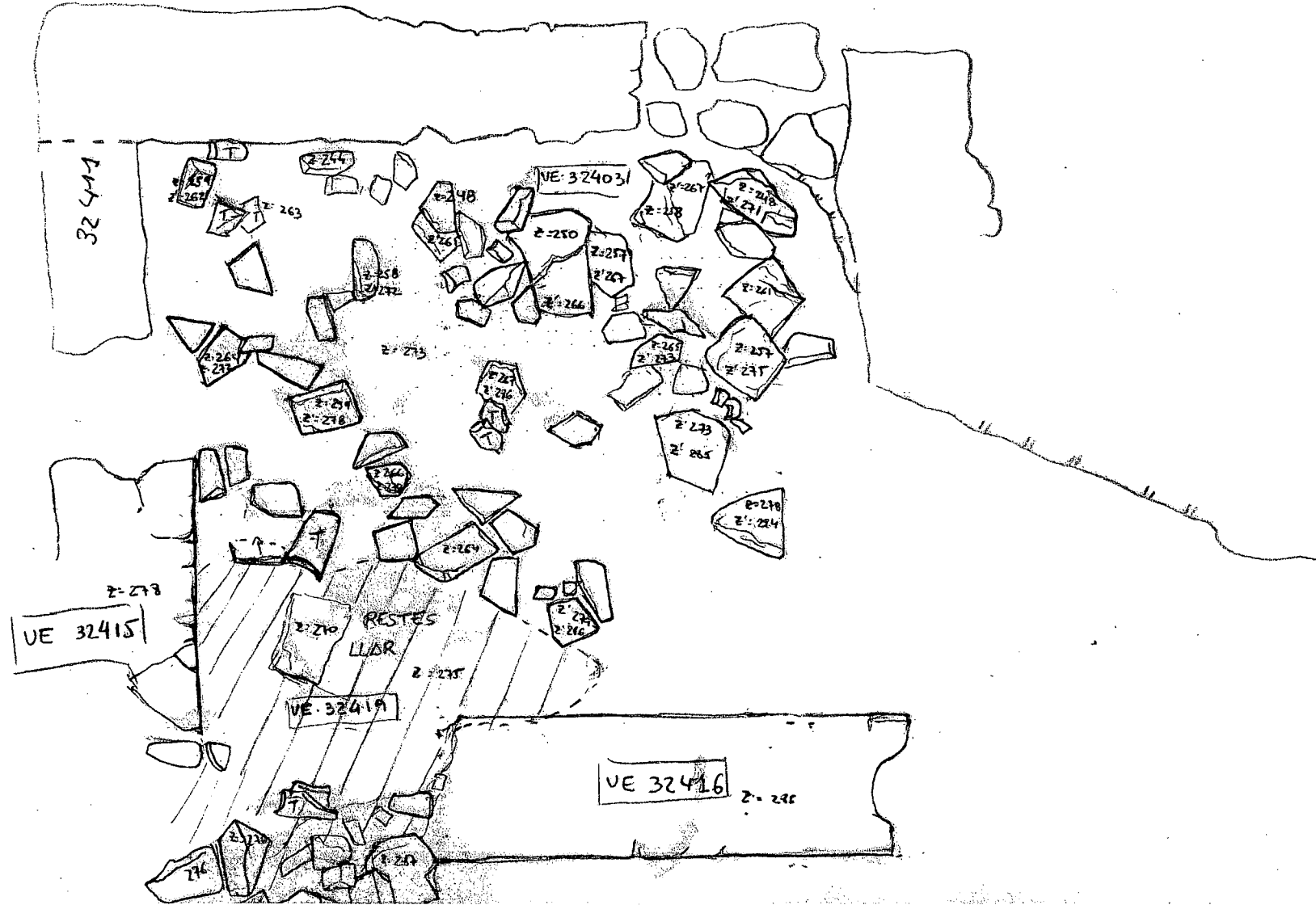
0 1m

L'Esquerda 2003 (Agost)
Àrea Medieval
Sector 32
PLANTA H-47

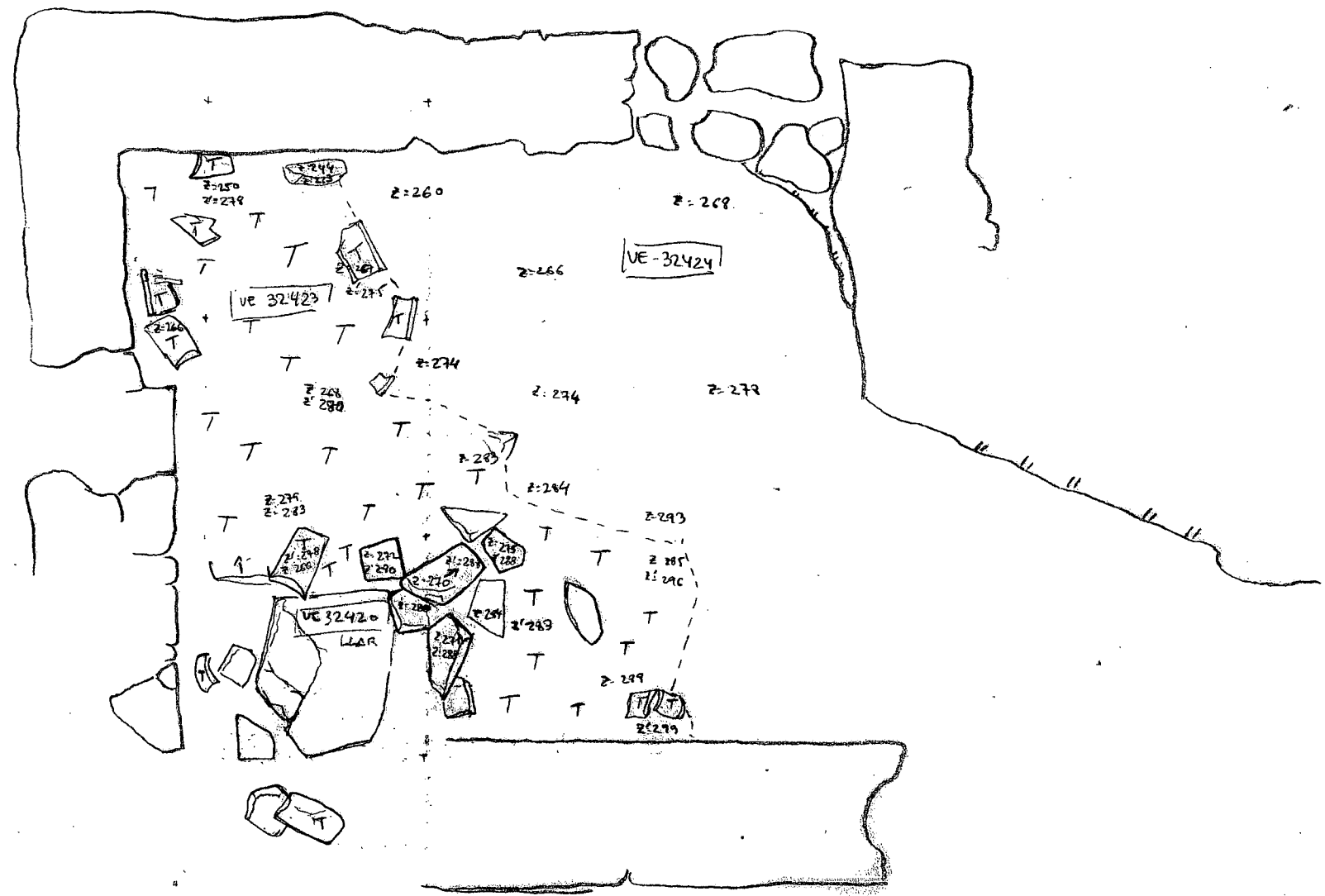

H-47

122/4

H-47

122/5

Les moines de cartes et au mercat amb lletres
A - Z 283

Medieval
32

NA
A.20

H-47

UE 32425 / 32424

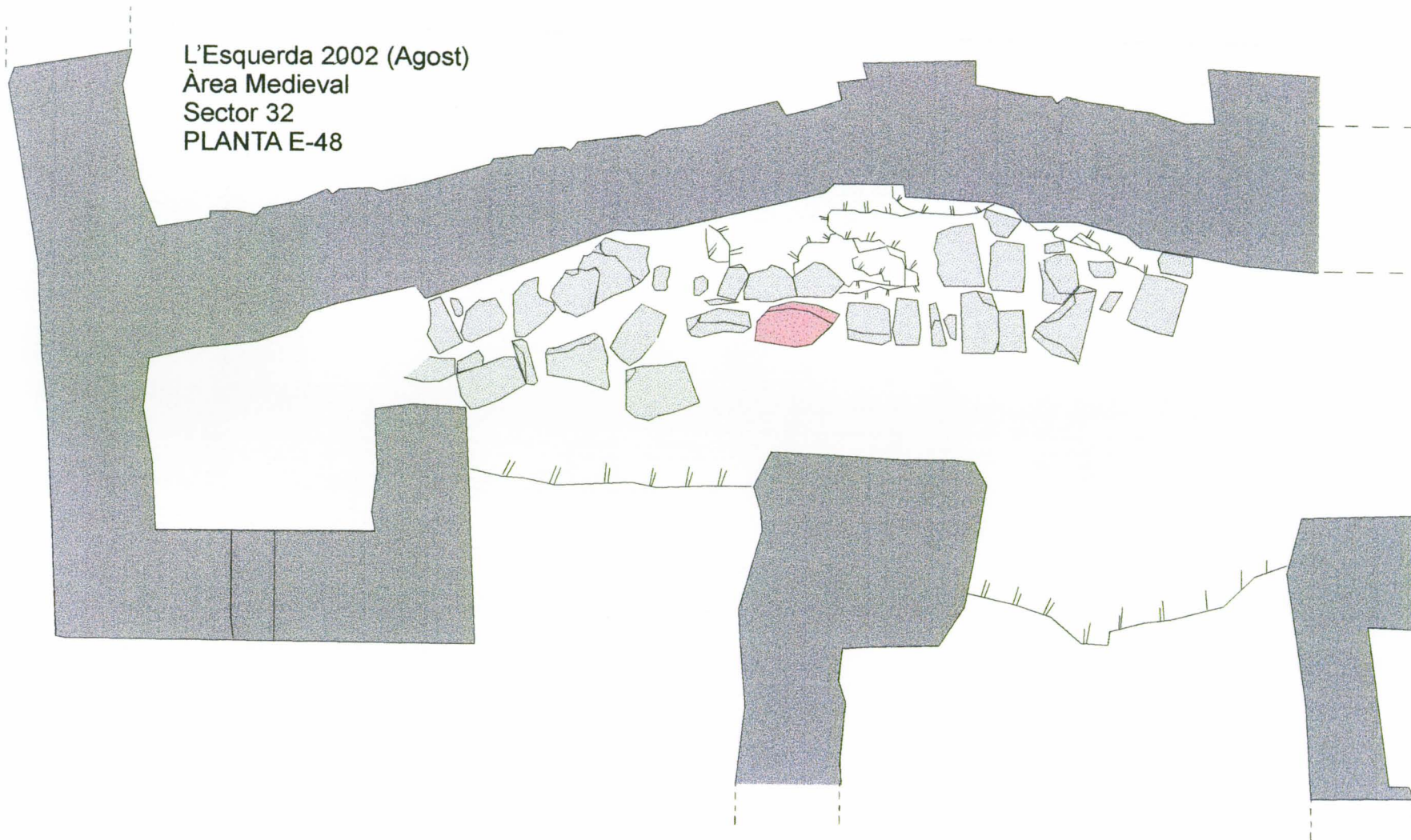

122/6

J
I
H
G

L'Esquerda 2002 (Agost)
Àrea Medieval
Sector 32
PLANTA E-48

122/7

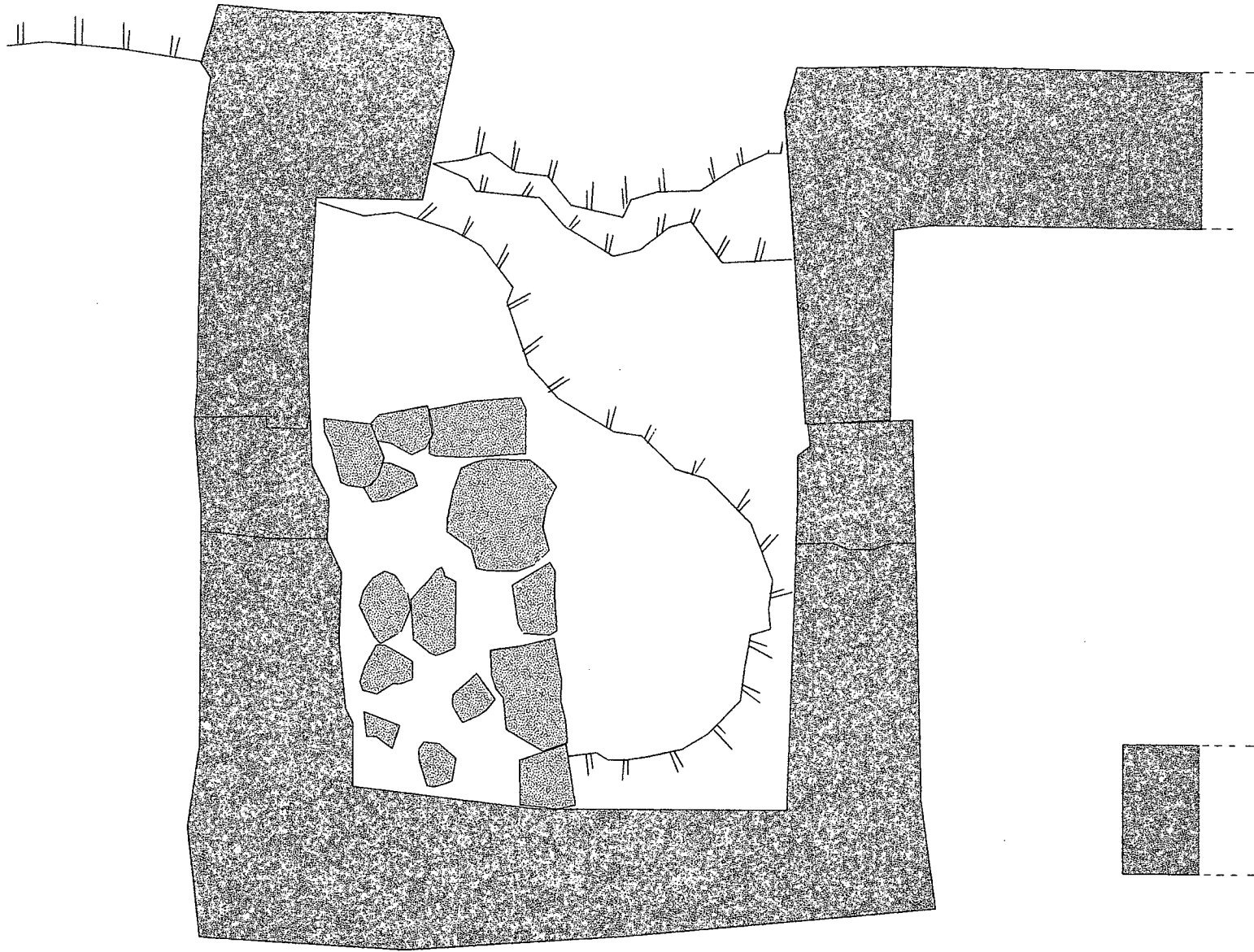
FERRER

H-42

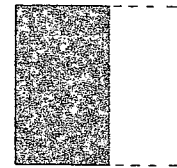
ESQUEMA 2001	Nº planta: 4
Àrea: Medieval	N ←
Sector: 32 W	U.E. 32104/32106
Observacions:	Escala:
Evidenc. E-48	

122/9

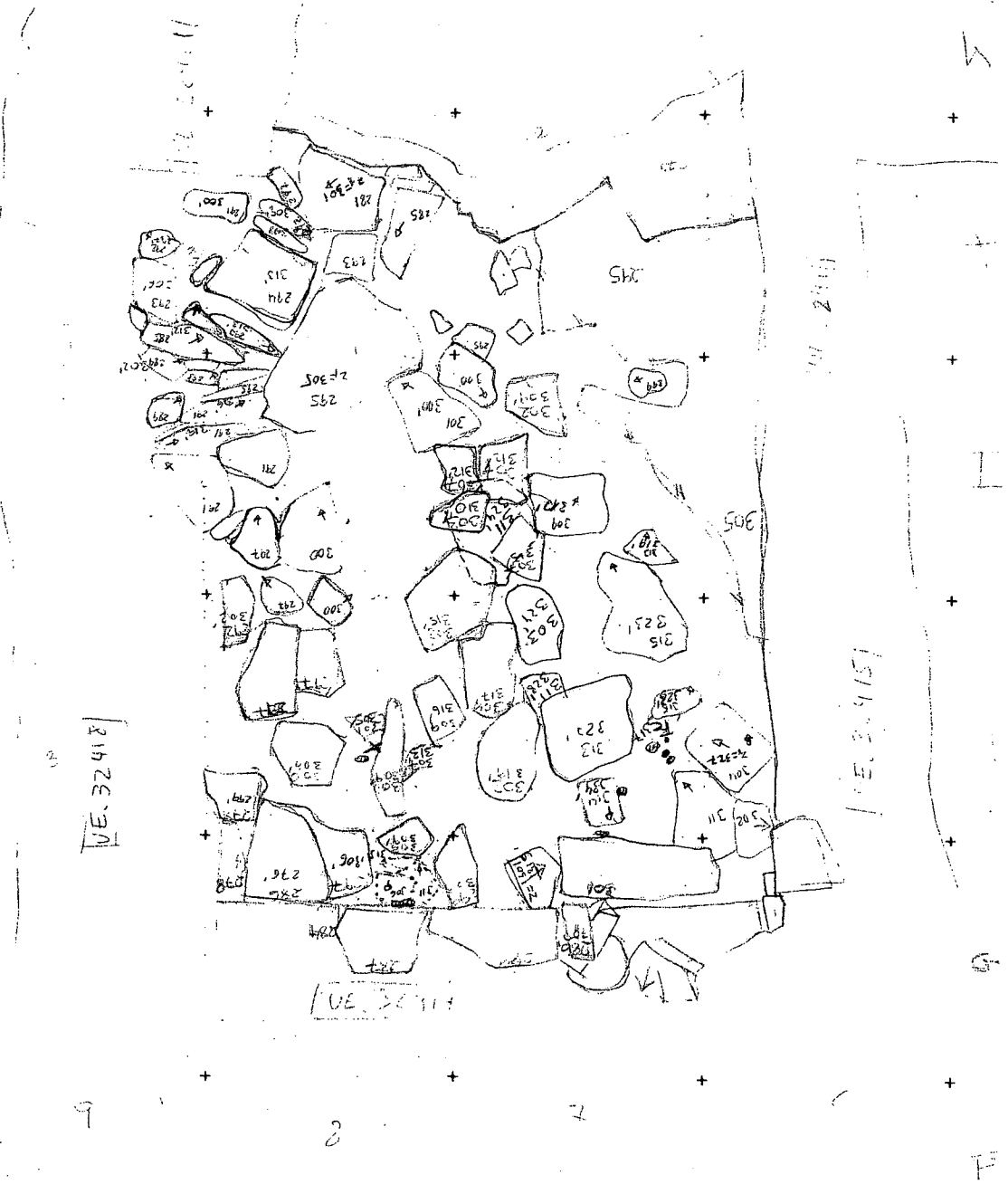
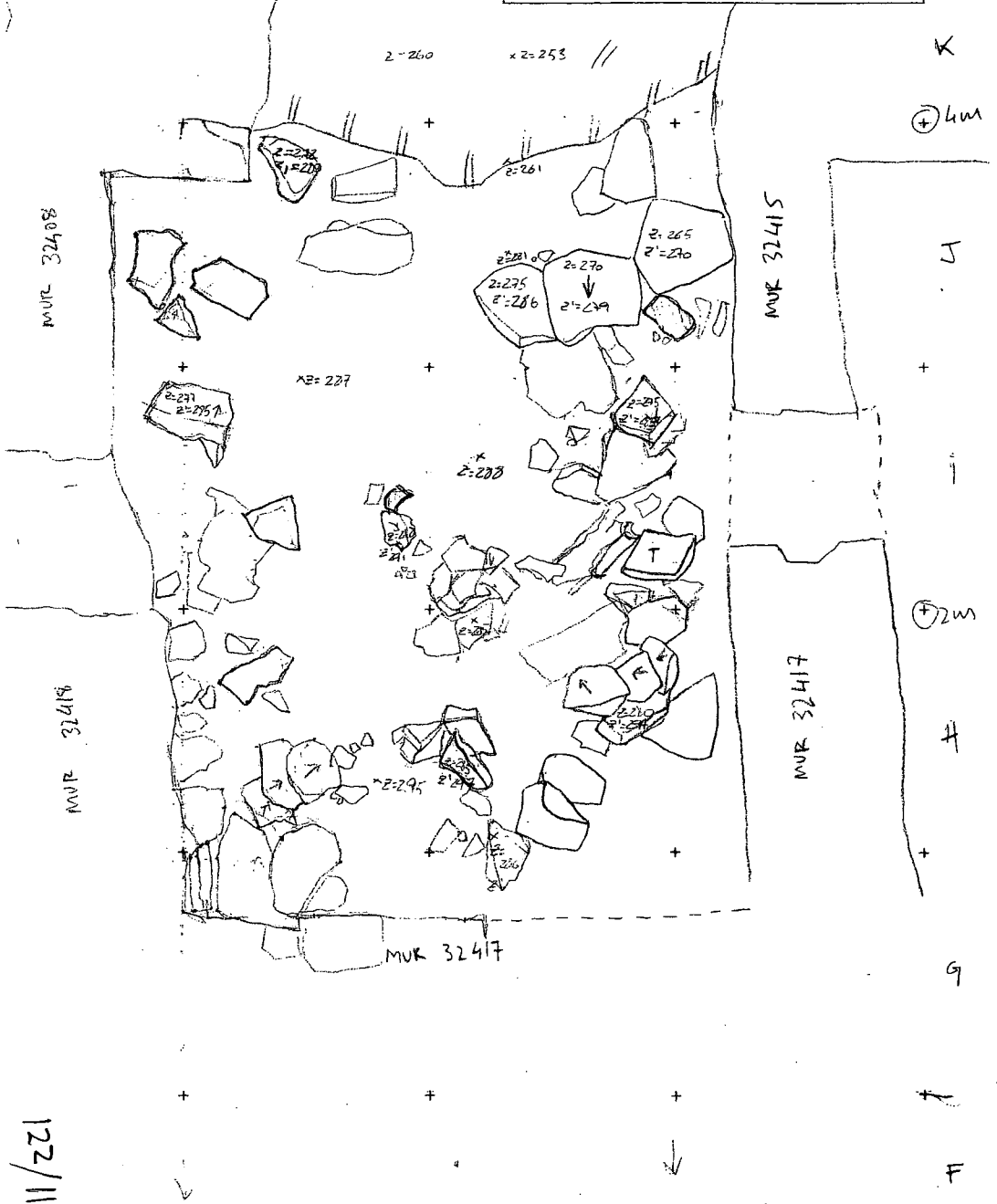

L'Esquerda 2002 (Agost)
Àrea Medieval
Sector 32
PLANTA H-51

L'ESQUERDA 2003	Nº PLANTA: 4	N
ÀREA: MEDIEVAL	CAMPANYA: APOST	
SECTOR: 32	UE: 32476	
OBSERVACIONS: E-51	ESCALA: 1:20	
ENDREVIOL MUR 32408/32418-32415/32417		

L'ESQUERDA 2003	Nº PLANTA: 6	N
ÀREA: MED	CAMPANYA: APOST	
SECTOR: 32	UE:	
OBSERVACIONS: E-51	ESCALA: 1:10	

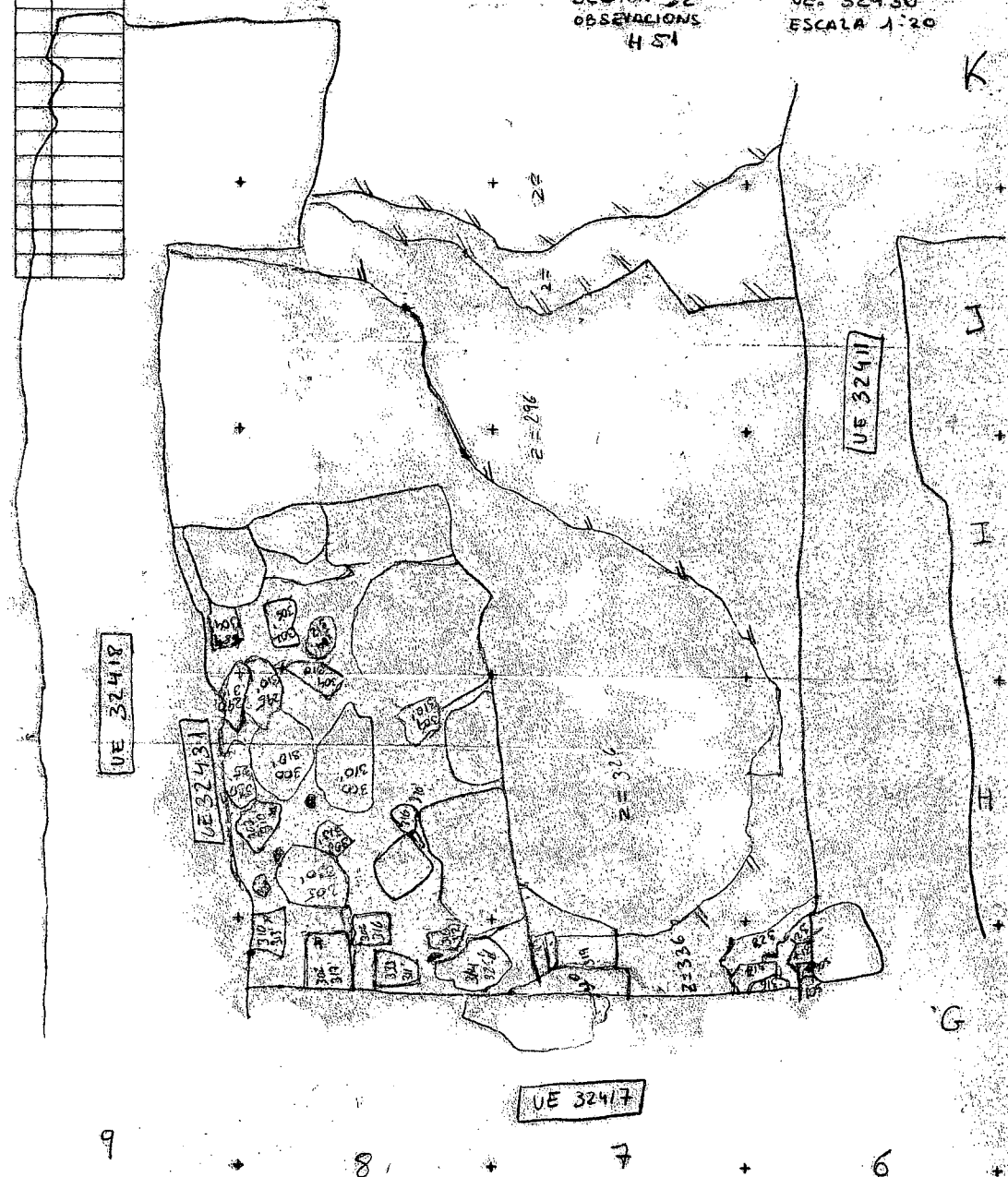
122/11

L'ESQUERDA 2003
ÀREA RED
SECTOR 32
OBSERVACIONS
H.51

Nº PLANTA 9
CAMPANYA Agost
VE: 32431
ESCALA 1:20

L'ESQUERDA 2003
ÀREA RED
SECTOR 32
OBSERVACIONS
H.51

Nº PLANTA 8
CAMPANYA Agost
VE: 32430
ESCALA 1:20

Dixem nivell pedras noves a z=323

Escorç

122/12

L'Esquerda 2003 (Juliol)
Àrea Medieval
Sector 31
PLANTA JUB-3

